

Kunnskapsgrunnlag HOLMESTRAND

Kommunal planstrategi 2020-2024

Disposisjon

1. Innledning, presentasjon av dokumentet	
1.1. FNs bærekraftsmål som utgangspunkt for kommuneplanen for Holmestrand	s 4
2. Ny kommune - kort fortalt	s 5
3. Befolkningsutvikling	
3.1 Relevante lover, planer og føringer	s 5
3.2 Befolkningsutvikling de siste 15 år	s 6
3.3 Fødte/ døde	s 7
3.4 Inn/utflytting	s 7
3.5 Alderssammensetning	s 8
3.6 Bosettingsmønster – kretser	s 9
3.7 Befolkningsframskriving	s 10
3.8 Oppsummering og utfordringsbilde befolkningsutvikling	s 12
4. Næringsutvikling	
4.1 Relevante lover, planer og føringer	s 12
4.2 Antall virksomheter	s 12
4.3 Bedriftenes størrelse	s 13
4.4 Landbruk	s 13
4.5 Sysselsatte personer i befolkningen 20-66 år	s 15
4.6 Lønnstakere fordelt på sektorer	s 16
4.7 Arbeidsledighet	s 17
4.8 Pendling	s 17
4.9 Oppsummering og utfordringsbilde næringsutvikling	s 19
5. Klima- og miljø	
5.1 Relevante lover, planer og føringer	s 20
5.2 Klimautslipp – målt i tonn CO2	s 21
5.3 Utslipp fordelt på sektor	s 22
5.4 Veitrafikk	s 23
5.5 Klimatilpasning – potensielle utfordringer	s 26
5.6 Klima og arealplanlegging	s 26
5.7 Oppsummering og utfordringsbilde klima og miljø	s 26
6. Folkehelse	
6.1 Relevante lover, planer og føringer	s 27
6.2 Folkehelseprofilen for Holmestrand 2020	s 28
6.3 Oppvekst og levekår	s 28
6.4 Nærmiljø, skade og ulykker	s 32
6.5 Vold og kriminalitet	s 33
6.6 Helserelatert adferd	s 35
6.7 Helsetilstand	s 38
6.8 Oppsummering og utfordringsbilde folkehelse	s 43
7. By- og tettstedsutvikling	
7.1 Relevante lover, planer og føringer	s 44
7.2 Bolig etter bygningstyper 2010-2019	s 44

7.3 Boliger etter boligtype	s 44
7.4 Boligbygg etter bygningstype og år	s 45
7.5 Bosatte, ansatte og bedrifter i sentrum	s 46
7.6 Byregnskap for Holmestrand	s 47
7.7 Områdeplan for Sande	s 49
7.8 Oppsummering og utfordringsbilde by og tettstedsutvikling	s 51
8. Samferdsel og transport	
8.1 Relevante lover, planer og føringer	s 52
8.2 Kommunale veier	s 52
8.3 Trafikkulykker	s 53
8.4 Kollektivtransport	s 53
8.5 Havner	s 54
8.6 Oppsummering og utfordringsbilde samferdsel og transport	s 54
9. Utdanning og oppvekst	
9.1 Relevante lover, planer og føringer	s 55
9.2 Antall skoler	s 55
9.3 Utdanningsnivå	s 56
9.4 Gjennomføring av videregående skole	s 56
9.5 Antall elever i grunnskolen	s 57
9.6 Antall lærerårsverk i grunnskolen	s 57
9.7 Årstimer i ordinær undervisning	s 58
9.8 Lærertetthet	s 58
9.9 Andel elever med vedtak om spesialundervisning	s 59
9.10 Barnehager	s 59
9.11 Barnevern	s 60
9.12 Oppsummering og utfordringsbilde oppvekst	s 61
10. Kultur, fritid og frivillighet	
10.1 Relevante lover, planer og føringer	s 62
10.2 Oversikt over frivillige lag og foreninger	s 62
10.3 Frivillighet i Holmestrand	s 64
10.4 Bibliotek – nøkkeltall	s 65
10.5 Kulturskole	s 66
10.6 Kulturminner	s 66
10.7 Oppsummering og utfordringsbilde kultur og frivillighet	s 67
11. Kommunen som myndighetsutøver	s 67
12. Kommunen som samfunnsutvikler	s 68
13. Kommunen som tjenesteleverandør	s 69
14. Tidslinje revisjon av kommuneplanen	s 71

1. Presentasjon av dokumentet

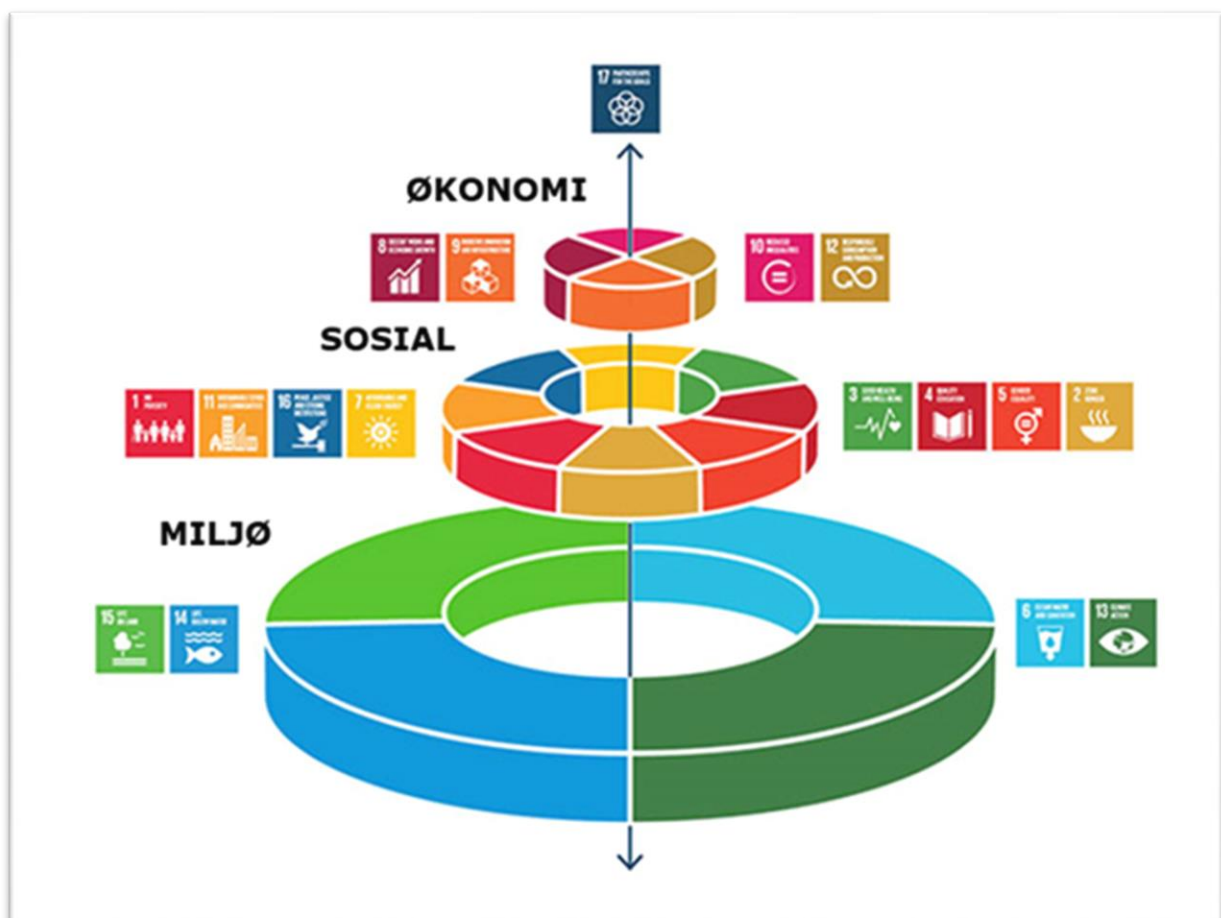
Dette kunnskapsgrunnlaget presenterer bakgrunnsinformasjon som har betydning for utforming av mål og veivalg i den nye kommuneplanen. Dokumentet løfter fram aktuelle problemstillinger, og har en oversikt over hvilke statlige, regionale og lokale føringer som har betydning for de forskjellige tjenestene.

I første omgang vil kunnskapsgrunnlaget bli brukt i forbindelse med utarbeidelsen av den kommunale planstrategien, men det vil også ha relevans for arbeidet med selve kommuneplanen – både samfunns- og arealdel.

Som innholdsfortegnelsen viser, er dokumentet inndelt etter temaer. Samtidig kan det være kunnskap som går på tvers av flere fagområder under de enkelte temaene. Det henvises videre til andre kapitler der det er naturlig.

Hvert kapittel innledes med en oversikt over «førende» dokumenter: lovverk, stortingsmeldinger, regionale planer eller tidligere vedtak i kommunen/e. Kapitlene avsluttes med en kort oppsummering med en oppstilling av de viktigste framtidige utfordringene, og en henvisning til hvor og når i kommuneplanprosessen de vil bli behandlet.

1.1 FNs bærekraftsmål som utgangspunkt for kommuneplanen for Holmestrand

Kommuneplanen for Holmestrand skal utarbeides med utgangspunkt i FNs bærekraftsmål. I planstrategi og samfunnsdel vil det bli gjort vurderinger av om det er noen av målene som skal løftes spesielt fram. Kommunen må også ha en gjennomgang av alle de 17 målene for å se hvordan en jobber med å realisere dem – både i lokalsamfunnet generelt, og i kommuneorganisasjonen spesielt. I dette kunnskapsgrunnlaget vil hver kapittel starte med de målene som har størst relevans for temaene som presenteres.

2. Ny kommune – kort fortalt

Den sammenslåtte Holmestrand kommune dekker et areal på 407 km², og hadde 24 394 innbyggere pr. 1.oktober 2019. Høyeste fjell er Vestfjellet på 634 meter, og viktigste innenlandsvann er Eikern som er vannkilde for store deler av tidligere Vestfold fylke. Kommunen har 31,1 km kystlinje og øyene Kommersøya, Bjerkøya, Gåserompa, Killingholmen og Langøya. Arkeologene mener det har bodd folk i området i 6-7000 år.

Den nye kommunen grenser til Oslofjorden og Drammen i nord, til Horten og Tønsberg (inkl. tidligere Re) i sør, til Larvik og Kongsberg i vest og til Øvre Eiker og Drammen i nord. Holmestrand er med i samarbeidsnettverk i Osloregionen, Drammensregionen og tidligere Vestfold fylke.

En ferdig firefelts E18 går gjennom kommunen. Det samme gjør Vestfoldbanen som har to stasjoner i kommunen: i Sande sentrum og i Holmestrand by.

Kommunen er delt inn i fem kirkesogn: Sande, Botne, Hof/Eidsfoss/Vassås, Hillestad og Holmestrand, og inngår i Nord-Jarlsberg prosti. Holmestrand inngår i Sør-øst politidistrikt, og tilhører Nordre Vestfold tingrett og Agder lagmannsrett. Det er to videregående skoler i kommunen: i Sande og i Holmestrand.

Holmestrand fikk bystatus i 1752

3. Befolkningsutvikling

3.1: Relevante lover, planer og føringer

- Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging 2019 – 2023 (Vedtatt ved kongelig resolusjon 14.mai 2019)
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven). Sist oppdatert i 2018 med virkning fra 01.01.2020
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven). Sist endret 21.juni 2019
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-,areal- og transportplanlegging. (Fastsatt ved kgl. Res av 26.09.14 – jf. Plan-og bygningsloven)

- Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA). Vedtatt i Vestfold fylkesting 26.september 2019)
- «Ditt og mitt Vestfold og Telemark» - kunnskapsgrunnlag til utarbeidelse av det sammenslåtte fylkets første regionale planstrategi
- Handlingsprogram 2020-2023, økonomiplan og budsjett for Holmestrand kommune. Vedtatt 11.desember 2019.

3.2: Befolkningsutvikling de siste 15 årene

	2004	2010	2013	2015	2017	2019	2020	Endring
Holmestrand	9 515	10 065	10 350	10 661	10 861			+14,1%*
Hof	3 031	3 064	3 060	3 114	3 176			+4,8% *
Sammenslått Hof/Holmestrand	12 546	13 129	13 410	13775	14 037	14371		+14,5%
Sande	7 591	8 303	8 680	8 835	9 149	9 904		+30,5%
Nye Holmestrand	20 137	21 432	22 090	22 610	23 186	24 275	24 699	22,65%
Vestfold	219 480	231 286	238 748	242 662	247 048	251 084		+14,4%

Kilde. SSB – Tabell 06913 Folkemengde pr. 1.januar

Kommunen samlet sett har vokst med 4138 personer på 15 år. Det tilsvarer 20,5%. Veksten har vært kraftigst i Sande, og svakest i Hof. Årsaken til den sterke veksten er først og fremst at flere flytter inn enn ut. I deler av denne perioden har det også vært sterk vekst i befolkningen i Vestfold fylke og i landet forøvrig.

Kilde: Kartverket

Den nasjonale veksten ser ut til å ha stoppet noe opp, hovedsakelig fordi innflyttingen til landet er lavere enn i tidligere år. Det er en nedgang i fødselstallene i landet som helhet, noe som også er en tendens i flere andre land. Fødselsraten i Norge i 2018 var på 1,56 barn pr. kvinne. Dette er vesentlig lavere enn i «toppåret» 2009, da tilsvarende tall var 1,98.

3.3 Fødte/døde - fødselsoverskudd

	2004	2006	2008	2010	2012	2015	2017	2019
Holmestrand								
• Fødte	82	95	110	101	107	97	88	121
• Døde	88	103	95	89	102	113	107	117
• Fødselsoverskudd	-6	-8	15	12	5	-16	-19	4
Hof								
• Fødte	42	24	26	31	20	24	30	
• Døde	29	21	30	26	38	24	28	
• Fødselsoverskudd	13	3	-4	5	-18	0	2	
Sande								
• Fødte	104	103	99	97	94	92	113	91
• Døde	49	85	90	90	66	65	76	58
• Fødselsoverskudd	55	18	9	7	28	27	37	33
Nye Holmestrand								
• Fødte	228	222	235	229	221	213	231	212
• Døde	166	209	215	205	206	202	211	175
• Fødselsoverskudd	62	13	20	24	15	11	20	37

Kilde SSB – Statistikkbanken, tabell 06913, Fødte/døde – region og tidsvariabel

Tabellen over viser at fødselstallene ikke følger samme utviklingen som samlet befolkningsvekst. I de 15 årene befolkningen stiger med 20%, har fødselstallene ligget ganske stabilt mellom 220 og 230 barn. Her er det heller ingen store forskjeller internt i kommunen. I 2004 ble det født 82 barn i tidligere Holmestrand og 104 i tidligere Sande. I 2019 er tallene hhv 88 og 113. I årene imellom har det jevnt over vært noe høyere tall i Holmestrand, og noe lavere i Sande. For den sammenslåtte kommunen er tallet 228 barn i 2004 og 231 i 2019. Antallet som dør svinger noe mer, og det får selvsagt betydning for om det blir et fødselsoverskudd eller – underskudd.

3.4 Inn/utflytting - nettoinnflytting

	2004	2006	2008	2010	2012	2015	2017	2019
Holmestrand								
• Inn	638	670	636	669	699	663	827	917
• Ut	543	590	544	593	604	569	625	775
• Netto innflytting	95	80	92	76	95	94	202	142
Hof								
• Inn	184	204	158	199	239	198	202	
• Ut	181	187	162	195	208	150	214	
• Netto innflytting	3	17	-4	4	31	48	-12	
Sande								
• Inn	411	490	531	608	618	642	720	624
• Ut	361	422	327	419	491	520	520	527
• Netto innflytting	50	72	204	189	127	122	200	97

Nye Holmestrand								
• Inn	1233	1368	1325	1476	1556	1503	1749	1 541
• Ut	1085	1199	1033	1153	1303	1239	1359	1 302
• Netto innflytting	148	169	292	323	253	264	390	239

Kilde: SSB Statistikkbanken, tabell 06913

Det skjer en betydelig inn- og utflytting til/fra Holmestrand. Ofte er det mest fokus på «resultatet» i form av netto innflytting, men det er viktig å ikke glemme tallene som skaper det resultatet. I 2017 flyttet det så mange som 1749 personer inn til den sammenslåtte kommunen. Det er et betydelig antall mennesker som skal finne seg til rette hos oss. Samme år flytter 1359 personer ut. Gjennom kommuneplanprosessen er det naturlig å gå noe dypere inn i statistikken for å se om det er noen svar på hvorfor utflyttingen er så høy som den faktisk er, og hvor stor grad innflytterne trives og finner seg til rette.

3.4.1 Siste befolkningstall - 1.kvartal 2020

Holmestrand

Inngang av kvartalet	Fødte	Døde	Fødsels-overskudd	Inn-flytting	Ut-flytting	Netto innflytting	Folkevekst	Utgang av kvartalet
24 699	56	58	-2	318	270	48	46	24 745

Kilde: SSB Tabell 01222 «Endringer i befolkningen i løpet av kvartalet»

Tendensen til at sammenslåtte Holmestrand kommune vokser på grunn av at fler flytter inn enn ut, fortsetter også første kvartal i 2020. Landet som helhet har en svak befolkningsvekst i disse månedene, og SSB forklarer det med lav innvandring fra utlandet til Norge. For Holmestrand er det - som i tidligere år- de innenlandske flyttestrømmene som betyr mest. Første kvartal flyttet det inn 29 personer fra et annet land til kommunen, mens 15 flyttet ut. Innenlands kom det 289 inn og flyttet 255 ut. Samlet blir det som tabellen viser en innflytting på 318 og en utflytting på 270.

3.4.2 Befolkningsutvikling 1.kvartal 2020 sammenlignet med noen andre kommuner

	Inngangen av kvartalet	Utgangen av kvartalet	Netto vekst	Vekst i %
Horten	27 351	27 346	-5	-0,02
Holmestrand	24 699	24 745	46	0,19
Tønsberg	56 293	56 368	75	0,13
Sandefjord	63 764	63 856	92	0,14
Larvik	47 204	47 232	28	0,05
Porsgrunn	36 397	36 439	42	0,12
Skien	54 942	54 916	-26	-0,05
Færder	26 730	26 802	78	0,29

Kilde: SSB Tabell 01222 «Endringer i befolkningen i løpet av kvartalet»

Sammenligner vi Holmestrand med de andre største kommunene i Vestfold og Telemark, ser vi noe av de samme tendensene som tidligere år, med et viktig unntak. Den gjenkjennelige tendensen er at det er her i nordfylket – i Holmestrand – at veksten er størst. Unntaket er Færder som har fått en større prosentvis vekst i første kvartal 2020 enn vi har sett i tidligere år. En forklaring på det kan være at det er «hyttefolk» som har meldt flytting ifbm. korona-restriksjonene.

3.5 Alderssammensetning

3.5.1 Holmestrand inkl. Hof

Holmestrand inkl. Hof	2000	2010	2019	Endring - antall	Endring i %
0-9 år	1516	1480	1601	85	5,6
10-19 år	1540	1709	1671	131	8,5
20-29 år	1573	1370	1536	-37	-2,3
30-39 år	1703	1738	1765	62	3,6
40-49 år	1751	1929	2095	344	19,6
50-59 år	1703	1790	2031	328	19,2
60-69 år	992	1637	1765	773	77,9
70-79 år	984	843	1060	76	7,7
80-89 år	441	539	483	42	9,5
90-99 år	74	94	120	46	62,2
Over 100 år	1	0	4	3	300,0

Kilde: SSB Statistikkbanken, tabell 07459

3.5.2 Alderssammensetning Sande

Sande	2000	2010	2019	Endring - antall	Endring i %
0-9 år	1062	1115	1212	150	14,1
10-19 år	954	1183	1244	290	30,4
20-29 år	940	856	1134	194	20,6
30-39 år	1087	1120	1225	138	12,7
40-49 år	1070	1244	1407	337	31,5
50-59 år	909	1089	1319	410	45,1
60-69 år	602	867	1173	571	94,8
70-79 år	475	488	781	306	64,4
80-89 år	245	285	335	90	36,7
90-99 år	31	56	72	41	132,2
Over 100 år	2	0	2	0	

Kilde: SSB Statistikkbanken, tabell 07459

Tidligere Sande har en noe «yngre» befolkning enn tidligere Hof og Holmestrand, både når en ser 20 tilbake i tid, og når en ser på status pr. 2019. Utviklingsbildet framover er preget av at det i hele den sammenslåtte kommunen er de eldste aldersgruppene som vil øke mest. Veldig forenklet kan en si at Holmestrand har vært preget av dette lenge, mens dette utviklingstrekket for alvor vil vise seg i tidligere Sande i årene framover.

3.6 Bosettingsmønster - Befolkningsutvikling fordelt på kretser

Kretsnavn	2000	2010	2015	2017	2019	Endring fra 2000-2019	Endring i % 00-19
Holmestrand 1	281	281	320	321	309	+ 28	+ 9,9
Holmestrand 2	298	254	282	272	257	-14	-13,7
Holmestrand 3	360	366	379	387	417	+ 57	+ 15,8
Holmestrand 4	242	302	426	416	530	+ 288	+119,0
Holmestrand 5	253	292	298	315	318	+ 65	+25,7

Smørstein	74	56	59	57	62	-12	-16,2
Blekvollen	31	22	19	19	17	-14	-45,2
Gunnerud	94	93	90	89	85	-9	-9,0
Kårjord	101	98	98	98	101		
Rove	758	889	963	966	992	+ 234	+30,9
Nordjordet	174	198	210	208	190	+ 16	+9,2
Sommerro	392	437	484	476	475	+ 83	+21,2
Solbergskogen	203	171	173	168	170	-33	-16,3
Ramberg	171	190	180	180	176	+ 5	+2,9
Kleiverud	920	955	918	918	938	+ 18	+1,9
Kleivan	24	237	347	426	504	+ 480	+2000,0
Hvitstein	556	568	598	584	577	+ 21	+3,8
Solhøy	377	293	324	324	321	-56	-14,8
Barlin	140	210	208	203	209	+ 69	+49,3
Gausen	292	357	352	366	372	+ 80	+27,4
Neperud	341	405	437	463	491	+ 150	+44,0
Gudum	57	127	95	115	114	+ 57	+100,0
Bentsrud	139	160	198	200	202	+ 63	+45,3
Korsgården	145	158	167	160	150	-5	-3,4
Solberg	120	168	198	205	181	+ 61	+50,8
Bringaker	71	48	41	40	39	-32	-45,1
Godakerlia	527	523	489	499	520	-7	-1,3
Berg	153	178	189	208	294	+ 141	+92,2
Sollifeltet	416	352	399	391	428	+ 14	+3,4
Fosskogen	1029	924	925	990	977	-52	-5,1
Island	94	53	65	69	60	-34	-36,2
Skarrebo	162	176	185	199	183	+ 21	+12,9
Hillestad	247	357	388	372	392	+ 145	+58,7
Odderud	138	146	138	152	149	+ 11	+7,9
Mørkassel	186	190	224	229	221	+ 35	+18,8
Sando	343	417	431	423	431	+ 88	+25,7
Selvik/Bekke	394	587	808	956	1151	+ 757	+192,1
Selvik	1633	1665	1704	1723	1887	+ 254	+15,6
Holm	258	247	262	280	292	+ 34	+13,2
Duni	391	420	543	587	586	+ 195	+49,9
Sjøl	398	404	428	491	486	+ 88	+22,1
Sande Nord	200	204	208	221	223	+ 23	+11,5
Sande Syd	584	978	1022	1062	1072	+ 488	+83,6
Hanekleiva	126	125	134	134	136	+ 10	+0,8
Tangbergåsen	165	355	453	439	471	+ 306	+185,5
Skog	115	104	110	115	115		
Bølum	387	412	425	446	426	+ 39	+10,1
Galleberg vest	261	280	313	318	296	+ 35	+13,4
Galleberg øst	297	270	273	274	279	-18	-6,1
Kjeldås	656	654	698	691	692	+ 36	+5,5
Skoger	368	443	484	493	514	+ 146	+39,7
Flåten	163	183	195	179	194	+ 31	+19,0
Klevjer	328	353	422	425	415	+ 87	+26,5
Engrud/Eidsfoss	251	292	273	273	268	+ 17	+6,8
Sjulerud/Eidsfoss	142	123	155	165	190	+ 48	+33,8

Heierstad/Rød	90	97	90	99	103	+ 13	+14,4
Hem	109	123	109	122	120	+ 11	+10,1
Vike	302	318	328	350	315	+ 13	+4,3
Lindseth	874	1026	1026	1032	1022	+ 148	+16,9
Sundbyfoss	668	645	650	645	642	+ 26	+3,9
Haslestad	89	96	103	97	106	+ 17	+19,1
Hulebak/Eikenes	246	214	245	250	246		
Berg	120	129	131	132	144	+ 14	+11,7
Ikke oppgitt grunnkrets	37	24	35	26	7	-30	-81,1

Kilde: SSB Statistikkbanken – tabell 04317 – Befolkning eller grunnkrets

Grunnkretsene er definert av Statistisk Sentralbyrå, og det er ikke alltid navnene samsvarer helt med det de forskjellige områdene kalles blant folk flest.

Oversikten her viser at det ikke er like stor befolkningsvekst i hele kommunen. Veksten har naturlig nok kommet i områder der det har vært satset på boligbygging: kommunesentrene i Holmestrand og Sande, på Nordre Jarlsberg brygge og på Gullhaug.

3.7 Befolkningsframskriving

De neste tabellene tar utgangspunkt i SSBs «middel-alternativ». Middels inn- og utflytting og middels antall fødsler og dødstill. Når dette brytes ned på kommunalt nivå, tas det utgangspunkt i det som har vært utviklingen de siste årene. På et vis får vi da mer av det vi allerede har hatt. En slik beregning tar ikke hensyn til viktige beslutninger eller hendelser – som f.eks at heisen i fjellet ga en effekt for boligpriser og interesse for Holmestrand som bosted. Skulle det skje viktige ting på arbeidsmarkedet – negative eller positive -, vil heller ikke det bli fanget opp. Tallene er derfor en mulig utvikling – ikke en fasit. For å vise en litt mer samlet bilde er det også tatt med en tabell der befolkningsframskrivingene er inndelt i fem aldersklasser: 0-5 år – som dekker barnehagealder, 6-15 år, som er tida i grunnskolen, 16-19 er tida for de fleste i videregående skole, 20-66 år er den perioden de fleste er i arbeid, og betaler mesteparten av sin skatt. Over 67 dekker de aller fleste alderspensjonister.

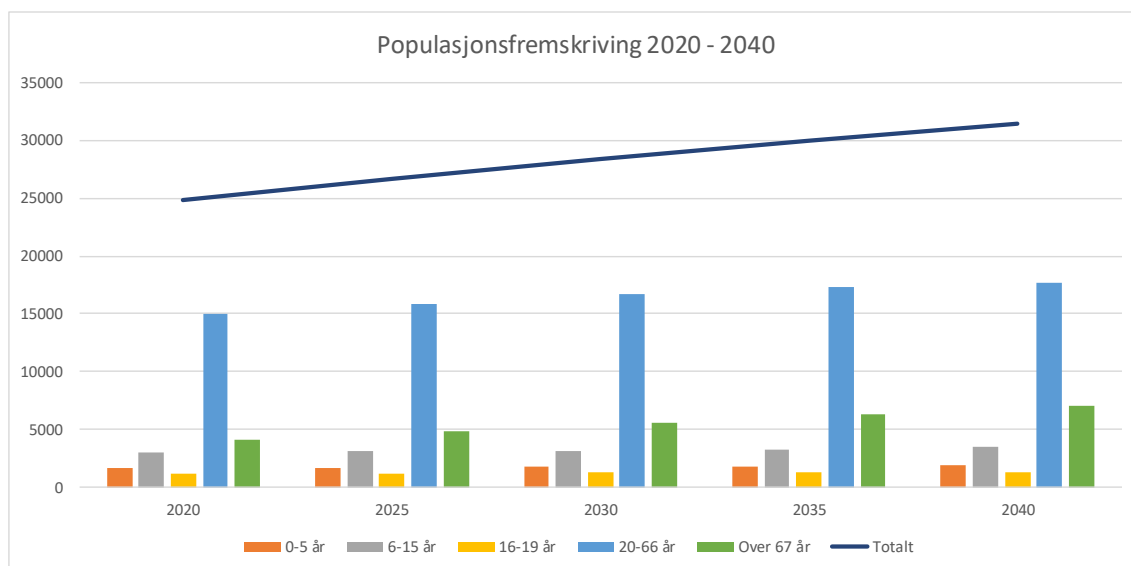
Kommune	2025	2030	2035	2040
0-9 år				
• Sande	1291	1369	1475	1544
• Hof/Holmestrand	1565	1620	1685	1710
• Nye Holmestrand	2856	2989	3133	3254
10-19 år				
• Sande	1339	1403	1468	1564
• Hof/Holmestrand	1488	1529	1551	1634
• Nye Holmestrand	2827	2932	3019	3198
20-29 år				
• Sande	1252	1309	1374	1401
• Hof/Holmestrand	1334	1371	1429	1399
• Nye Holmestrand	2586	2680	2803	2800

30-39 år				
• Sande	1507	1610	1632	1694
• Hof/Holmestrand	1983	2033	1985	1982
• Nye Holmestrand	3490	3643	3617	3676
40-49 år				
• Sande	1391	1572	1796	1903
• Hof/Holmestrand	2064	2197	2356	2403
• Nye Holmestrand	3455	3769	4152	4306
50-59 år				
• Sande	1541	1558	1543	1715
• Hof/Holmestrand	2300	2253	2213	2342
• Nye Holmestrand	3841	3811	3756	4057
60-69 år				
• Sande	1245	1392	1568	1586
• Hof/Holmestrand	1959	2188	2369	2318
• Nye Holmestrand	3204	3580	3937	3904
70-79 år				
• Sande	975	1065	1141	1289
• Hof/Holmestrand	1599	1639	1802	2030
• Nye Holmestrand	2574	2704	2943	3319
80-89 år				
• Sande	432	577	699	783
• Hof/Holmestrand	718	1008	1136	1211
• Nye Holmestrand	1150	1585	1835	1994
90 – 99 år				
• Sande	81	93	140	193
• Hof/Holmestrand	115	157	233	322
• Nye Holmestrand	196	250	373	515
Over 100 år				
• Sande	3	2	3	4
• Hof/Holmestrand	2	2	4	6
• Nye Holmestrand	5	4	7	10

Kilde: Statistikkbanken – Befolkningsframskrivninger Tabell 11668

Populasjonsfremskriving 2020 - 2040 (per mai 2020)

	2020	2025	2030	2035	2040	Endring 2020-2040	
						Antall	Prosent
0-5 år	1 619	1 631	1 758	1 834	1 875	256	15,8 %
6-15 år	2 972	3 117	3 163	3 280	3 478	506	17,0 %
16-19 år	1 135	1 222	1 249	1 275	1 295	160	14,1 %
20-66 år	14 950	15 887	16 680	17 322	17 720	2 770	18,5 %
Over 67 år	4 158	4 833	5 530	6 271	7 048	2 890	69,5 %
Totalt	24 834	26 690	28 380	29 982	31 416	6 582	26,5 %

Kilde: Statistikkbanken – Befolkningsfremskrivinger Tabell 11668

3.8: Oppsummering og utfordringsbilde:

Sammenlignet med enkelte andre kommuner, vil sammensetningen av befolkningen i Holmestrand være «bærekraftig» også i årene framover. Det er en økning i de aldersgruppene som står i jobb og betaler skatt, selv om denne økningen ikke er like stor som for befolkningen i sin helhet. Det mest framtidige trekket i befolkningsfremskrivingene er at andelen over 67 år øker betydelig, og at sammensetningen av befolkningen dermed endrer seg. Dette vil få stor betydning for de tjenestene kommunen skal levere. I 2019 bodde det 15 450 personer mellom 20 og 69 år i den sammenslåtte kommunen. I 2040 øker dette antallet til 18 743 – noe som er en økning på 21%. Ser vi på aldersgruppene over det – fra 70 til 100 år, er tallene 2857 i 2019 som øker til 5838. Det er en økning på 104%. I 2019 bodde det 87 personer over 90 år i kommunen – i 2040 øker dette til 525.

Aktuelle problemstillinger:

- Skal vi planlegge for fortsatt vekst? Hvis ja – hvor stor?
- Hvordan vil det slå ut for oss at intercity-utbyggingen sørover kommer på plass? («Konkurrans» med Tønsberg og/eller Skoppum)
- Endringene i demografi – færre fødsler, mindre innvandring fra utlandet og en økende andel eldre i befolkningen – hva vil det bety?
- Får koronakrisa betydning for befolkningsutviklingen i Holmestrand? Lang/kort sikt?

4. Næringsutvikling

Næringslivet i den sammenslåtte kommunen er preget av skog- og jordbruk, noen store bedrifter, ganske mange små og mellomstore, og veldig mange små. Hydro har en betydelig virksomhet i sentrum av Holmestrand, og ASKO er i gang med en stor utbygging i et regionalt næringsområde i Hanekleiva. Det er også et regionalt næringsområde på Bentsrud, et planlagt næringsområde i Hof – Rønneberg, i tillegg til flere noe mindre næringsområder rundt om i kommunen.

4.1: Relevante lover, planer og føringer

- Regional plan for verdiskaping og innovasjon Vestfold (Vedtatt av fylkestinget 23.april 2015). Har fram til 2019 hatt årlige handlingsprogram. Samordnes nå med planverk i Telemark
- Regionalt næringsprogram for landbruket i Vestfold og Telemark 2019 – 2022 (Utarbeidet i samarbeid med Fylkesmannen for Vestfold og Telemark)
- Stortingsmelding 11 (2016-17) Endring og utvikling. En fremtidsrettet jordbruksproduksjon
- Nasjonal strategi for økologisk jordbruk 2018 – 2030
- Stortingsmelding 22 (2018-19) Smartere innkjøp – effektive og profesjonelle offentlige anskaffelser
- Stortingsmelding 5 (2019-2020) Levende lokalsamfunn for fremtiden – Distriktsmeldingen.

Næringsutvikling er i utgangspunktet ikke en oppgave lovverket pålegger kommunen å jobbe med. Det er likevel en rekke føringer fra nasjonale og regionale myndigheter som peker på kommunens rolle som tilrettelegger for næringslivet samlet og bedrifter enkeltvis. Kommunens ansvar for arealplanlegging påvirker næringslivet i betydelig grad. Kommunen kjøper også inn varer og tjenester fra næringslivet – en rolle som framheves bl.a i forbindelse med ønsket om å legge om til en grønnere økonomi.

I tidligere Vestfold har en utarbeidet «Regional plan for verdiskaping og innovasjon» (RPVI i samarbeid med kommunene og næringsorganisasjonene.

4.2 Antall virksomheter

	2010	2015	2019	Endring
Holmestrand	925	1 100		
Hof	363	371		
Sammenslått Holmestrand og Hof	1 288	1 471	1 537	249 – 19,3%
Sande	841	971	1 061	220 – 26,2%
Nye Holmestrand	2 129	2 442	2 598	469 – 22,0%

Kilde: SSB Statistikkbanken tabell 07091

Antall virksomheter er antallet som er registrert i Brønnøysund. Tallet sier ingenting om verken verdiskaping eller antall arbeidsplasser, men over tid kan det gi et bilde av utviklingen. Her ser vi en

økning i antallet virksomheter på 22% samlet i den nye kommunen. I samme tidsrom har folketallet steget med 13,3%.

NHO gjør hvert år en vurdering av kommunene, der de ser på næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommuneøkonomi. Under vurderingene av næringslivet i kommunene scorer både tidligere Sande og tidligere Holmestrand høyt sammenlignet med andre kommuner i sammenslåtte Vestfold og Telemark. Når en samler indikatorene verdiskaping, nyetableringer og sysselsetting rangeres Sande som nummer 4 og Holmestrand som nummer 5.

4.3 Bedriftenes størrelse

	2010	2015	2019
Ingen ansatte			
• Holmestrand	529	674	1 031
• Sande	537	607	727
• Hof	245	251	
• Nye Holmestrand	1 311	1 532	1 758
1-4 ansatte			
• Holmestrand	229	255	292
• Sande	202	246	200
• Hof	77	76	
• Nye Holmestrand	508	577	492
5-9 ansatte			
• Holmestrand	77	88	87
• Sande	60	66	66
• Hof	16	17	
• Nye Holmestrand	153	171	153
10-19 ansatte			
• Holmestrand	54	50	67
• Sande	60	34	36
• Hof	15	17	
• Nye Holmestrand	129	101	103
20-49 ansatte			
• Holmestrand	25	21	42
• Sande	33	19	21
• Hof	7	6	
• Nye Holmestrand	65	46	63
50-99 ansatte			
• Holmestrand	8	10	15
• Sande	4	4	7
• Hof	3	4	
• Nye Holmestrand	15	18	22
100-249 ansatte			
• Holmestrand	2	1	2
• Sande	1	1	4
• Hof			
• Nye Holmestrand	3	2	6

Over 250 ansatte			
• Holmestrand	1	1	1
• Sande	0	0	0
• Hof	0	0	0
• Nye			
Holmestrand	1	1	1

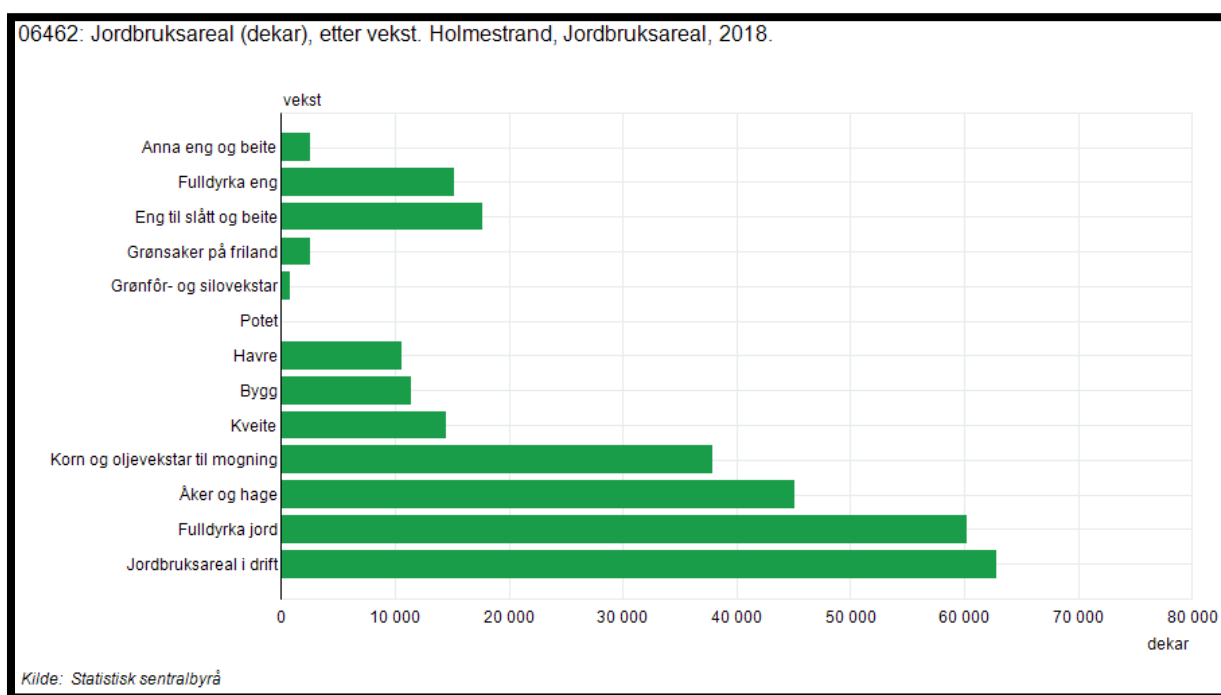
Kilde: SSB Statistikkbanken Tabell

4.4 Landbruk

4.4.1 Jordbruksbedrifter (Inkl. jordbruksbedrifter med mindre enn 5 daa jordbruksareal i drift)

	2000	2010	2015	2018	Endring
Holmestrand	100	69	59		
Hof	91	57	53		
Sammenslått Hof/Holmestrand					-42,4%
Sande	173	122	109	103	-40,5%
Nye Holmestrand	364	248	221	213	-41,5%

Kilde: SSB Statistikktabell 08646

4.5 Sysselsatte personer i befolkningen – mellom 20-66 år

	2010	2015	2018	Endring
Holmestrand	4 545	4 672		
Hof	1 447	1 419		
Sammenslått Hof/Holmestrand	5 992	6 091	6 422	430 (+ 7,17%)
Sande	3 939	4 192	4 638	699 (+ 17,7%)

Nye Holmestrand	9 931	10 283	11 060	1 129 (+ 11,4%)
------------------------	-------	--------	--------	-----------------

Kilde: Statistikkbanken, tabell 11618

Befolkningsøkningen i det samme tidsrommet som statistikken over, ligger på 13%. Det er med andre ord et ganske godt samsvar mellom økningen i antall innbyggere og antall sysselsatte. Økningen i befolkningen kommer i hovedsak fordi flere flytter inn enn ut. Sysselsettingstallene tyder på at de som flytter inn, er i jobb.

Det er noen forskjeller mellom kvinner og menn, og det er variasjoner fra et år til et annet. Totalbildet er likevel at andelen sysselsatte i befolkningen i fht de som ikke er i jobb, har vært stabilt gjennom de siste femten årene. Når befolkningssammensetningen endrer seg ved at antallet eldre stiger mer enn antallet i jobb, vil også dette forholdstallet forandre seg.

Sysselsettingstallene vil endre seg betydelig når vi får tallene fra 2020. Det er i skrivende stund over 1100 uten arbeid i Holmestrand – de fleste permitterte pga koronakrisa. Det er forventet at mange av permitterte vil komme tilbake til jobb relativt raskt, men det forventes også at det kan bli bedrifter og arbeidsplasser som ikke klarer seg gjennom denne krisa. I løpet av kommuneplanprosessen vil dette bli et viktig tema å belyse nærmere.

Sysselsatte i % av befolkningen 15-74 år

	2005	2010	2015	2018	2019
Holmestrand					
• Menn	66,4	67,1	65,4	67,7	67,5
• Kvinner	61,0	61,0	58,5	60,4	60,2
• Totalt	63,7	64,1	62,0	64,1	63,9
Hof					
• Menn	72,9	70,4	69,8	Sammen med Holmestrand	
• Kvinner	63,2	69,2	60,4		
• Totalt	68,1	69,8	65,2		
Sande					
• Menn	72,6	72,8	68,7	71,7	72,0
• Kvinner	64,1	64,3	63,0	64,0	64,0
• Totalt	68,3	68,6	65,9	67,9	68,1

Kilde: SSB Statistikkbanken, tabell 0645

NHO har i sin vurdering av kommunene sett på hvordan fordelingen er mellom de yngste og de noe eldre innenfor arbeidsstyrken. De ser på sysselsatte som er fra 26-35 år, og beregner hvor stor andel de er ifht 56-65 år. I fylket var andelen 83,5%, i Holmestrand 87,5 og i Sande 99,5% i 2018. Ettersom disse tallene påvirkes både av størrelsen på årskullene og på sysselsettingsgrad, skal en kanskje være litt forsiktig med å legge for mye i dem.

Sysselsatte i % av befolkningen – fordelt etter alder – i 2019

	15-19 år	20-24 år	25-39 år	40-54 år	55-66 år	67-74 år
Holmestrand inkl. Hof	39,1	64,2	79,0	80,6	62,2	15,8
Sande	34,3	69,4	81,9	85,0	68,3	18,6

Kilde: SSB Statistikkbanken, tabell 06445

4.6 Lønnstakere fordelt på sektorer – arbeidssted i kommunen

	Antall lønnstakere		Antall jobber (arbeidsforhold)	
	2016	2019	2016	2019
Holmestrand				
- Alle sektorer	3 535	4 763	3 931	5 328
- Privat sektor	2 446	3 133	2 661	3 348
- Kommuneforvaltning	963	1 467	1 139	1 808
- Statsforvaltningen	126	163	131	172
Hof				
- Alle sektorer	843		966	
- Privat sektor	454		486	
- Kommuneforvaltning	310		394	
- Statsforvaltningen	79		86	
Sande				
- Alle sektorer	2 076	2 522	2 454	2 994
- Privat sektor	1 193	1 635	1 340	1 856
- Kommuneforvaltning	838	850	1 068	1 101
- Statsforvaltningen	45	37	46	37
Nye Holmestrand				
- Alle sektorer	6 454	7 285	6 383	8 322
- Privat sektor	4 093	4 768	4 001	5 204
- Kommuneforvaltning	2 111	2 317	2 601	2 909
- Statsforvaltningen	250	200	263	209

Kilde: SSB Statistikkbanken tabell 11653

Tabellen over viser at det har vært en økning i både privat og offentlige arbeidsplasser i den nye kommunen de siste årene. Tallene viser også at antallet statlige arbeidsplasser som i utgangspunktet var lavt, ble enda lavere da fengselet i Hof ble lagt ned. Viktig å understreke at dette gjelder arbeidsforhold og jobber i kommunen – så bosatte i kommunen som pendler ut til jobb i andre kommuner er ikke med her. De som pendler ut er med i oversiktene over det totale antallet sysselsatte i kommunen.

4.7 Arbeidsledighet

	2005	2010	2015	2018
Holmestrand	169	106	144	
Hof	62	40	38	
Sammenslått Holmestrand og Hof				194
Sande	129	96	117	119
Nye Holmestrand	360	242	299	313

Kilde: SSB Statistikkbanken, Registrerte arbeidsledige – tabell 10 539

I NAVs tabell pr. desember 2019 er det 340 helt ledige i sammenslåtte Holmestrand kommune. Det er en økning på 9 fra desember 2018. Mulig forskjellen mellom SSB og NAV skyldes tidspunktet for måling. I desember 2019 var 2,4% av arbeidsstyrken i Sande helt uten arbeid, mens det gjaldt 2,9% i Holmestrand. Fylkesgjennomsnittet var på samme tidspunkt 2,6%

4.8 Pendling

Utpendling – antall og tendenser

	2000	2010	2015	2018	Endring
Holmestrand	1908	2520	2763		
Hof	844	976	1005		
Sammenslått Holmestrand og Hof	2752	3496	3768	3919	1 167 (+42,4%)
Sande	2374	2768	3034	3429	1 055 (+44,4%)
Nye Holmestrand	5126	6264	6802	7348	2 222 (+43,3%)

Innpendling – antall og tendenser

	2000	2010	2015	2018	Endring
Holmestrand	1416	1531	1575		
Hof	274	388	443		
Sammenslått Holmestrand og Hof	1690	1919	2018	1834	144 (+8,5%)
Sande	625	749	852	1003	378 (+60,5%)
Nye Holmestrand	2 315	2 668	2 870	2 837	522 (+22,5%)

Kilde: Statistikkbanken – Tabell 11 616

Pendlerstrømmer – ut av kommunen pr. 4.kvartal 2018

	Ut fra Sande	Ut fra Holmestrand inkl. Hof	Ut fra nye Holmestrand
Bærum	174	135	309
Asker	195	85	280
Oslo	421	624	1 045
Drammen	1 343	516	1 459
• N.Eiker	100	58	158
• Svelvik	125	20	145
• Samlet	1 513	594	2 197
Øvre Eiker	45	39	84
Kongsberg	24	116	140
Lier	352	153	505
Røyken	56	30	86
Horten	48	380	428
Tønsberg	96	635	731
• Re	14	238	252
• Samlet	110	873	983
Sandefjord	61	216	277
Larvik	15	70	85
Færder	9	81	90

Kilde: Statistikkbanken – tabell 03321

Pendlerstrømmer – inn til kommunen pr. 4.kvartal 2018

	Inn til Sande	Inn til Holmestrand inkl. Hof	Inn til nye Holmestrand
Bærum	17	18	35
Asker	16	15	31
Oslo	45	38	83
Drammen	205	81	286
• N.Eiker	40	22	62
• Svelvik	155	32	187
• Samlet	400	135	535
Øvre Eiker	19	13	32
Kongsberg	5	96	101
Lier	29	15	44
Røyken	7	8	15
Horten	55	384	439
Tønsberg	41	228	249
• Re	39	339	378
• Samlet	80	567	
Sandefjord	14	154	
Larvik	14	79	
Færder	13	75	

Kilde: Statistikkbanken – tabell 03321

Oversikten over pendling ut og inn viser at Holmestrand er en del av et større bo-og arbeidsmarked. Det reiser mange arbeidstakere ut av kommunen for å jobbe både nord og sør for oss. Det kommer ikke på langt nær like mange fra Oslo- og Drammensregionen den andre veien, mens vi i større grad «tar imot» arbeidstakere fra kommunene i tidligere Vestfold, kanskje særlig med Horten og Tønsberg – inkludert tidligere Re. Det er også forskjeller i pendlermønsteret mellom tidligere Holmestrand inkl. Hof og tidligere Sande. Folk i Sande pendler nordover i første rekke til Drammen, Lier og Oslo, og i mindre grad i andre retninger – i liten grad sørover til kommunene i tidligere Vestfold fylke. Fra Holmestrand går det pendlere ut i mange retninger: flere til Oslo enn til Drammen nordover, mange til Tønsberg og til Horten. Fra tidligere Hof har tall fra tidligere år vist at det er mange som jobber i Kongsberg. Tallet fra Holmestrand til Kongsberg er nok så høyt som det er vesentlig på grunn av pendling fra Hof.

5. Klima og miljø

Klimaet er i endring, og den sammenslåtte kommunen skal videreføre arbeidet med klimamålene som er vedtatt tidligere. I sin siste melding til FN har regjeringen (februar 2020) skjerpet Norges klimamål slik at det nå jobbes for en reduksjon av utslippene på 50% fra 1990-nivå innen 2030. Klimaloven sier i tillegg at Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050.

5.1 Relevante lover, planer og føringer

- Lov om klimamål (klimaloven) (Trådte i kraft 010118)
- St.meld 41 «Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid» (2016-17)
- Regional klimaplan for Vestfold - der målet er å redusere klimagassutslipp med 40% innen 2030 – sammenlignet med 2009.
- Klimakur 2020 – presentert i januar 2020. Etatenes forslag til tiltak og satsinger for å nå målene som er satt for 2030
- Klimaprofil Vestfold 2015 – «Norsk klimaservicesenter»

I dette kapitlet i kunnskapsgrunnlaget er den nyeste statistikken fra Miljødirektoratet tatt inn. Årsaken til at det første året det beregnes klimagassutslipp fra er 2009, er at det enten ikke fins datagrunnlag, eller at datagrunnlaget – på kommunenivå - ikke har god nok kvalitet for årene før det. Det innebærer at referanseåret for målene om reduksjon av utslipp nå tar utgangspunkt i 2009 – ikke 1990, og at vi ikke kan bruke tall fra tidligere kommune- eller klimaplaner i våre tidligere kommuner som sammenligningsgrunnlag. Miljødirektoratet tar utgangspunkt i det som var kommuner pr. 1.januar 2017 – og da var Hof og Holmestrand slått sammen til en kommune. Dette er det tatt hensyn til også for de «historiske» tallene bakover til 2009. Når neste års oppdatering kommer, vil utgangspunktet være kommunekartet pr. 1.januar 2020. Da får vi samlede tall for nye Holmestrand.

5.1.1: Lokale føringer

Alle de tre tidligere kommunene har hatt klimaplaner som pr. nå har gått ut på dato. Hof og Holmestrand sine går tilbake til 2015, mens Sandes klimaplan gjaldt perioden 2017-2020. Kommunestyret for sammenslåtte Holmestrand kommune konkretiserer kommunens holdning til klimaspørsmålet i et vedtak fra 11.desember 2019: *Holmestrand kommune erkjenner at jorda er i en klimakrise som også lokalt krever en aktiv klima- og miljøpolitikk og kriseberedskap*

Dette konkretiseres slik: *FNs klimapanel varslet at verden har 11 år på seg til å forebygge en alvorlig katastrofe for den menneskelige sivilisasjon. Dette krever også lokal handling uten utsettelse. Slike tiltak kan gjennomføres innenfor budsjettets rammer.*

- *Holmestrand kommune legge opp til at all kommunal virksomhet og annen virksomhet som kommunen kan påvirke, blir konsekvent innrettet på utslippsbegrensninger, bevaring av artsmangfold med vekt på vern av pollinerende insekter, vern av viktig skog, matjord og grunnvann.*
- *Alle investeringer og arealdisponeringer må ta hensyn til langsiktige miljøhensyn.*
- *Kommunen må sammen med fylkeskommunen og staten forberede diverse tiltak som kan begrense skader som følge av antatt framtidig høyere havnivå, klimatiske endringer og ekstremvær med følger for infrastruktur, landbruk og eiendommer.*

5.2 Klimautslipp – målt i tonn Co2

	2009	2011	2013	2015	2016	2017	Endring
Holmestrand (inkl Hof)	84 663,3	91 376,9	86 799,6	82 408,0	77 868,1	70 724,3	-16,46%
Sande	50 369,2	49 002,3	48 323,7	47 640,5	45 465,6	42 458,9	-15,70%
Nye Holmestrand	135 032,5	140 379,2	135 123,3	130 048,5	123 333,7	113 183,2	-16,18%

Kilde: Miljødirektoratet – statistikk fra 2019

Det måles utslipp fra flere klimagasser, men for å slippe å ha en tabell for hver gass, blir alt regnet om til hvor mange tonn Co2 de ulike utslippene tilsvarer. Utslipp fra metan (CH₄ og lystgass (N₂O) er derfor tatt inn i Co2-tallene. Når det gjelder målingene av utslipp fra veitrafikken, er dette gjort sånn at utslipp fra biler når de kjører gjennom eller innenfor kommunens grenser tas med i tallene for den aktuelle kommunen, mens utslipp fra selve produksjonen av bilen, plasseres i den kommunen/det landet der fabrikken ligger. For Holmestrand som har den svært trafikkerte E18 gjennom kommunen, er det bra at Miljødirektoratets tall brytes ned slik at vi ser hva som er gjennomgangstrafikk, og hva som er trafikk internt i kommunen. For tidligere Sande og Holmestrand er 80,8% av veitrafikken gjennomgangstrafikk, mens 19,2% er intern trafikk.

5.2.1: Hva innebærer hovedmålet?

Hvis Holmestrand skal nå målet om en 40% reduksjon av klimautslippene innen 2030, betyr det at nedgangen vi har sett siden 2009 må fortsette og forsterkes. Samlede utslipp etter en reduksjon på 40% betyr at utslippene skal ned til ca 81 000 tonn CO₂ – det vil si at de skal reduseres med ca 54 000 tonn. Tabeller nedenfor vil gi et inntrykk av hva det betyr. I 2017 var de samlede utslippene fra veitrafikken i vår kommune (både gjennomgangstrafikk og intern trafikk) på ca 58 000 tonn. Det gir et bilde av omfanget av den reduksjonen som kreves for å nå 2030-målet.

Klimautslipp pr. innbygger – målt i tonn Co2

	2009	2011	2013	2015	2016	2017
Holmestrand (inkl Hof)	6,501	6,909	6,472	5,982	5,600	5,038
Sande	6,132	5,745	5,469	5,207	4,890	4,471
Nye Holmestrand	6,358	6,450	6,074	5,673	5,316	4,809

Kilde: Miljødirektoratet – statistikk fra 2019

5.3 Utslipp fordelt på sektor – viser hvor de kommer fra

	2009	2011	2013	2015	2016	2017
Industri, olje og gass						
• Holmestrand	24 055,4	33 367,5	28 067,6	28 052,5	27 496,3	24 094,5
• Sande	0	0	0	0	0	0
• Nye Holmestrand	24 055,4	33 367,5	28 067,6	28 052,5	27 496,3	24 094,5
Oppvarming						
• Holmestrand	2 798,2	1 943,1	1 971,0	1 117,0	830,8	735,8
• Sande	1 177,8	1 033,7	854,4	660,9	489,2	449,5
• Nye Holmestrand	3 976,0	2 976,8	2 825,4	1 777,9	1320,0	1 185,3
Veitrafikk						
• Holmestrand	39 752,8	38 849,3	38 059,1	37 007,0	35 041,9	31 603,2
• Sande	33 694,7	32 674,0	31 857,5	31 033,9	29 363,5	26 834,6
• Nye Holmestrand	73 447,5	71 523,3	69 916,6	68 040,9	64 405,4	58 437,8
Jordbruk						
• Holmestrand	8 029,6	8 022,1	8 006,1	8 427,8	8 588,7	8 670,0
• Sande	12 728,5	12 466,3	12 782,9	13 203,4	12 899,4	12 948,7
• Nye Holmestrand	20 758,1	20 488,4	20 789,0	21 631,2	21 488,1	21 618,7
Avfall og avløp						
• Holmestrand	5 368,8	4 807,3	4 008,0	4 341,9	3 775,5	3 714,6
• Sande	1 919,6	1 781,2	1 637,0	1 530,7	1 483,4	1 437,1
• Nye Holmestrand	7 288,4	6 588,5	5 645,0	5 872,6	5 258,9	5 151,7
Sjøtrafikk						
• Holmestrand	413,4	413,4	413,4	441,8	434,6	416,7
• Sande	21,4	21,4	21,4	9,2	4,1	19,0
• Nye Holmestrand	434,8	434,8	434,8	451,0	438,7	435,7
Annen mobil forbrenning						
• Holmestrand	4 245,1	3 911,2	6 194,4	3 020,0	1 700,3	1 489,5
• Sande	827,2	1 025,7	1 170,5	1 202,4	1 226,0	770,0
• Nye Holmestrand	5 072,3	4 936,9	7 364,9	4 222,4	2 926,3	2 259,5

Kilde: Miljødirektoratet – statistikk fra 2019

«Annen mobil forbrenning» som står oppført i den nederste raden er en samlepost for anleggsmaskiner, traktorer og snøscootere. Miljødirektoratet skriver i sine kommentarer til disse tallene at det er noe usikkerhet forbundet med dem. Utgangspunktet for tallene er SSBs statistikk over «leverte petroleumsprodukter», og her er det kommunene en har tall fra. Hvis en anleggsmaskin fyller diesel der bedriftens hovedkontor er, for så å bli fraktet til en jobb i nabokommunen, er det hjemkommunen som måles, ikke det stedet der arbeidet faktisk foregår. I en kommune med stor byggeaktivitet – som vår – kan det derfor ikke utelukkes at de reelle utslippstallene er høyere enn tabellen viser.

Tabellen viser ellers at det ikke er målt utslipp fra industri i tidligere Sande kommune, mens dette naturlig nok er et betydelig tall for Holmestrand som Hydros to anlegg i kommunen. Fra 2020 vil også utslippene fra Noahs aktivitet på Langøya regnes inn her.

Utslippene fra sjøtrafikk er i hovedsak fra båter som leverer og henter til/fra Hydro, og fergetrafikken ut til Langøya. ASKO vurderer mulighetene for å starte med en transportordning over Oslofjorden med enten Horten eller Holmestrand som utgangspunkt. Den ferga/dronen en jobber med å utvikle skal være elektrisk, og et av scenariene er at den også kan overta dagens transport til og fra Langøya. Det vil i så fall bety en reduksjon av klimautslipp fra sjøtransport i Holmestrand.

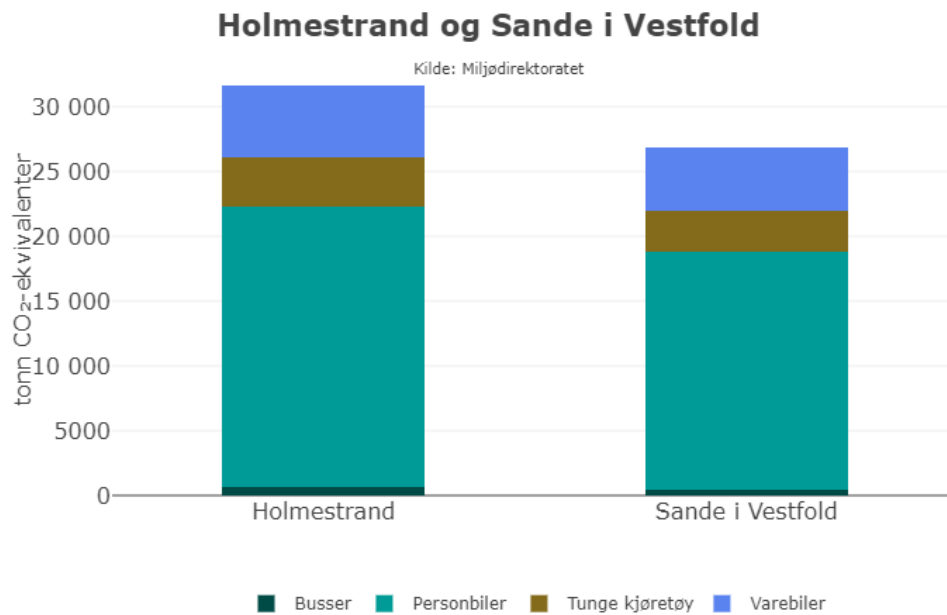
Veitrafikken er den sektoren som har de største utslippene, og det er også der de største reduksjonene i utslipp har vært – om ser på de faktiske utslippene. Siden 2009 er utslippene gått ned fra 73 447 tonn til 58 437 tonn – en nedgang på 20,4%. Økningen i antall kjøretøyer som kjører helt eller delvis på elektrisitet er selvsagt en forklaring, biogassbusser og innblanding av biodrivstoff i diesel og bensin en annen. Den prosentvise nedgangen er størst på sektoren oppvarming der det har vært en nedgang i utslippene på hele 70%. Utfasing av oljefyrer er en viktig forklaring på det. Også på området «avfall og avløp» har det vært en markant nedgang, mens industrien og jordbruket har omtrent samme utslipp i 2017 som i 2009.

I arbeidet med kommuneplanens klimakapittel blir det en oppgave å gjøre disse tallene enda mer konkrete: hvor mye må utslippene internt i kommunen gå ned, for at målet om 40% nedgang oppnås. I den kommunale planstrategien foreslås det at Holmestrand kommune setter i gang en prosess for å bli sertifisert som Miljøfyrtårn. En slik sertifisering vil gi verktøy og metoder for å måle eget klimautslipp – helt ned på virksomhetsnivå, og vil dermed også være viktig for å få en oversikt over hva som er situasjonen pr. i dag, og hvordan ulike tiltak slår ut framover i tid.

5.4 Veitrafikk – utslipp etter kjøretøy/utslippskilde

Trafikken på veiene er en viktig årsak til de lokale utslippene, og det Miljødirektoratet har derfor brutt tallene ned både på type kjøretøy og type drivstoff. Viktig å huske på at gjennomgangstrafikken utgjør 80,8%, mens den interne trafikken står for 19,2

Utslipp etter type kjøretøy

Kilde: Miljødirektoratets statistikk 2017

Registrerte kjøretøy etter drivstofftype – for kommunen samlet

	Personbiler			Busser			Varebiler			Lastebiler			Traktorer		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Bensin	6031	5939	5652	2			169	168	143	24	22	18	101	109	124
Diesel	6135	6535	6685	36	34	28	1886	1993	1943	270	280	279	1120	1173	1079
El	354	542	749				2	2	6						
Bensin ladbar hybrid	95	178	258												
Bensin ikke-ladbar hybrid	218	310	367				1	1	1						
Diesel ladbar hybrid	11	16	20												
Diesel ikke-ladbar hybrid	2	1	1												

Kilde: SSB Statistikkbanken tabell 11 823

Utslippene har gått ned i vår kommune siden 1990. Lokalt har det betydning at oljefyring er erstattet med mer miljøvennlige løsninger, og på veien slår omleggingen til hel-eller delvis elektriske biler positivt ut. I 2017 åpnet heisen i fjellet ned til Holmestrand stasjon, og mange som tidligere har kjørt til stasjonen, kunne gå eller sykle. Heisen brukes mye, og antallet biler som parkerer ved stasjonen er redusert. Hvor stor del av reduksjonen i utslipp fra 2017 og framover som er knyttet til bruk av heisen i stedet for bil, er det vanskelig å måle.

5.5 Klimatilpasning – hva er potensielle utfordringer?

Klimatilpasning innebærer å forstå konsekvensene av at klimaet endrer seg, og iverksette tiltak for å hindre og/eller redusere skade, men det innebærer også å utnytte de mulighetene endringene kan innebære. (Kilde: Miljødirektoratet).

ØKT SANNSYNLIGHET	
 Kraftig nedbør	Det er forventet at episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet. Dette vil også føre til mer overvann
 Regnflom	Det forventes flere og større regnflommer
 Jord-, flom- og sørpeskred	Økt fare som følge av økte nedbørmengder
 Stormflo	Som følge av havnivåstigning forventes stormflonivået å øke
MULIG ØKT SANNSYNLIGHET	
 Tørke	Det forventes ingen endringer i total sommernedbør. Høyere temperaturer og økt fordampning vil gi økt fare for tørke om sommeren
 Snøskred	Med et varmere og våtere klima vil snøgrensen bli høyere, og regn vil oftere falle på snødekt underlag. Dette kan redusere faren for tørrsnøskred og øke faren for våtsnøskred i skredutsatte områder
 Kvikkleireskred	Økt erosjon som følge av økt flom i elver og bekker kan utløse flere kvikkleireskred. Vestfold er særlig utsatt for kvikkleireskred
UENDRET ELLER MINDRE SANNSYNLIGHET	
 Snøsmelteflom	Snøsmelteflommene vil komme stadig tidligere på året og bli mindre mot slutten av århundret
 Isgang	Kortere isleggingssesong. Ennå vinterisganger i innlandet, men mindre ismengder. Elvene ved kysten vil ha lite is
USIKKERT	
 Sterk vind	Trolig liten endring
 Steinsprang og steinskred	Hyppigere episoder med kraftig nedbør vil kunne øke hyppigheten av disse skredtypene, men hovedsaklig for mindre steinspranghendelser

Kilde: Klimaprofil for Vestfold – oppdatert 2017

Oversikten over klimakonsekvenser er hentet fra «Klimaprofil Vestfold» som ble utarbeidet i 2015, og oppdatert i 2017. Den er laget av Norsk Klimaservicesenter i et samarbeid med flere aktører, bl.a Meteorologisk Institutt. Klimaprofilen konkluderer med at *«Klimaendringene vil i Vestfold særlig føre til behov for tilpasning til kraftig nedbør og økte problemer med overvann; havnivåstigning og stormflo; endringer i flomforhold og flomstørrelser; og skred.»*

5.6 Klima og arealplanlegging

Fortetting i områder der innbyggere kan bruke kollektiv transport går igjen som en forventning til kommunene fra nasjonale og regionale myndigheter. Det sies også at arealplanlegging som kommunene har ansvar for, vil stå sentralt når klimatiltak skal gjennomføres lokalt. Det er flere som nå tilbyr metoder og veiledning for å gjøre kommunene i stand til å løse denne oppgaven.

- Miljødirektoratet har utarbeidet en modell/et verktøy for å beregne hvordan endringer i arealformålene slår ut på klimautslippene. Dette kan være en metode å bruke når kommuneplanens arealdel skal utarbeides. (Alle forslag til endringer på kommuneplankartet skal konsekvensutredes). Miljødirektoratets modell gir mulighet for å legge inn dagens arealstatus, og beregne utslipp ved endringer. Det er delt inn i de seks kategoriene: skog, dyrket mark, beite, vann og myr, utbygd areal og annen utmark.
- Miljøfyrtårn er et verktøy for sertifisering og miljøledelse. For svært mange kommuner er Miljøfyrtårn et konkret virkemiddel for å møte klimautfordringene lokalt, både gjennom å feie for egen dør - og som et næringspolitisk virkemiddel. Ved å være sertifisert som Miljøfyrtårn får også kommunen rutiner og veiledning for å kunne utarbeide klimaregnskap, og -budsjett. Sandefjord kommune og Holmestrand vgs skole er miljøfyrtårnsertifisert, og vil kunne gi råd til vår kommune om hvordan dette arbeidet kan legges opp.
- Vestfold og Telemark fylkeskommune etablerer nå et nettverk for klimaarbeid i kommunene. I fylkeskommunens egen organisasjon er det gjort arbeid over flere år med å få på plass rutiner for klimarapportering og beregning av klimautslipp på ulike aktiviteter. Det vil bli tilbud om kurs og erfaringsutveksling for kommuner som velger å være med.

5.5 Oppsummering og utfordringsbilde

Klimautslippene viser en svakt nedadgående tendens i vår kommune. Årsaken til det ligger i all hovedsak på tiltak som er gjennomført av andre: utbygging av intercity, flere lavutslippsbiler, lovverk som forbyr oljefyr osv. Samtidig gjør også kommunen ting som får betydning, både gjennom arealplanlegging, bestemmelser for nye bygg og omlegging til lavutslippsbiler i egen drift. En utfordring har vært at vi ikke har verktøy for å beregne hvilke effekter de ulike tiltakene som foreslås gjennomført, eller er gjennomført, vil ha. Disse verktøyene er nå tilgjengelige, og den nye kommunen må vurdere hvilke som vil være best for oss.

Problemstillinger og utfordringer

- Hvordan innarbeide kommunestyrets vedtak om «klimakrise» i all kommunal virksomhet?
- Klimarapportering, klimaregnskap og klimabudsjett – det vil være en begynnelse hvis hele kommunen ble miljøfyrtårnsertifisert. Det vil gi oss verktøy for miljøstyring av eksisterende virksomheter og nye prosjekter. Utfordringen er i første rekke hvordan dette skal gjennomføres praktisk, formelt og økonomisk.

- Klimatilpasning og arealplanlegging – hvordan konkretisere dette?
- Fortetting med kvalitet – hva betyr det hos oss?
- Den sammenslåtte kommunen skal utvikles etter «flersenterkommune»-prinsippet. Hvordan kan det kombineres med et mål om betydelig nedgang i klimautslipp?
- Gjennom koronakrisen har innbyggere, bedrifter og kommunens organisasjon tatt i bruk digitale plattformer for møter og kommunikasjon i betydelig større grad enn tidligere. Det bør vurderes om det er noen av de midlertidige ordningen som kan gjøres permanente og bidra til å redusere klimautslippene.

6. Folkehelse

Helse er ikke bare et resultat av individuelle forhold og levevaner, men påvirkes også av levekår og strukturelle forhold som inntekt, arbeid, oppvekst, utdanning, bo- og nærmiljø. Planlegging gir kommunen mulighet til å omfordele slike påvirkningsfaktorer. Fire mål er viktige i planlegging av sosialt bærekraftige lokalsamfunn: at innbyggerne har god tillit til samfunnet og hverandre, har tilgang til arbeid, utdanning og gode nærmiljø, at de føler at de hører til, og at de opplever trygghet.

Denne delen av kunnskapsgrunnlaget er relativt omfattende. Det er delvis fordi folkehelse omfatter mange forskjellige forhold, og delvis fordi arbeidet med kunnskapsgrunnlaget har skjedd i samarbeid med utarbeidelsen av oversikten over helsetilstanden i befolkningen. Utarbeidelse av en slik oversikt er viktig for planlegging av kommunens tjenester innenfor helse og velferd. Et viktig utgangspunkt for oversikten er folkehelseprofilene som utarbeides av Folkehelseinstituttet hvert år.

6.1 Relevante lover, planer og føringer:

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)

St. meld. 19 (2018–2019) Folkehelsemeldinga — Gode liv i eit trygt samfunn

St. meld 10 (2018–2019) Frivilligheita – sterk, sjølvstendig, mangfaldig- Den statlege frivilligheitspolitikken

St. meld. 15 (2017–2018) Leve hele livet — En kvalitetsreform for eldre

St. meld. 29 (2012–2013) Morgendagens omsorg

Melding til Stortinget om ungdomspolitik

Melding til Stortinget om menneskerettene og likeverdet til utviklingshemma

Strategi for å forebygge ensomhet (2019–2023)

Nasjonalt program for et aldersvennlig Norge (2019-2023)

Nasjonal tobakksstrategi 2019–2021

Nullvisjon 2019–2027 – reduksjon av alvorlige fallulykker i hjemmet

Mestre hele livet. Regjeringens strategi for god psykisk helse (2017–2022)

Nasjonal alkoholstrategi

Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen (2017–2021)

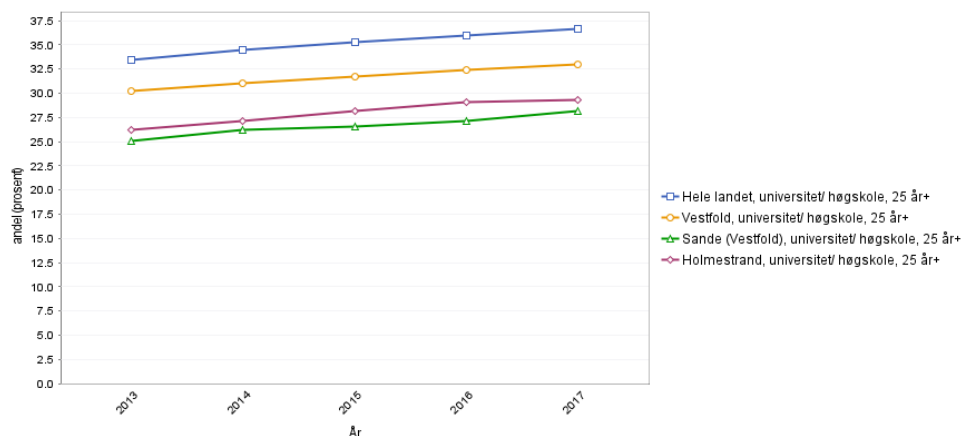
6.2 Folkehelseprofilen Holmestrand 2020

Tema	Indikator	Holmestrand	Vestfold	Norge	Enhet
Befolkning	Andel over 80 år	4,2	4,9	4,2	%
	Personer som bor alene 45 år +	24,1	25,9	25,5	%
Oppvekst og levekår	VGS eller høyere utdanning 30-39 år	77	77	80	%
	Lavinntekt-husholdninger	6	8,3	7,4	%
	Inntektsulikhet P90/P10	2,6	2,7	2,8	
	Barn av enslige forsørgere	16	17	15	%
	Bor trangt 0-17 år	13	15	19	%
	Stønad til livsopphold 20-66 år	18	18	16	%
	Bor trangt 0-17 år	13	15	19	%
	Leier bolig, 45 år +	12	12	12	%
	Trives på skolen – 10.klasse	83	85	85	%
	Laveste mestringsnivå i lesing 5.klasse	27	24	24	%
	Frafall i videregående skole	25	20	20	%
Miljø, skader og ulykker	God drikkevanns-forsyning	97	97	90	%
	Andel tilknyttet vannverk	80	89	88	%
	Luftkvalitet fint svevestøv	4,7	6,3	5,4	µg/m ³
	Skader, behandlet i sykehus	13,6	14,5	13,7	/1000
	Vold anmeldte tilfeller	4,8	7,2	6,9	/1000
	Fornøyd med lokalmiljøet, Ungd. 2017	67	69	70	%
	Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2017	91	87	88	%
	Kollektivtilbud, Ungdata 2017	55	63	61	%
	Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2017	65	65	66	%
	Ensomhet, Ungdata 2017	19	19	19	%
	Valgdeltakelse, 2019	64	62	65	%
Helserelatert atferd	Lite fysisk aktive (Ungdata 2017)	13	14	14	%
	Røyking, kvinner	6,8	6,7	5	%
Helsetilstand	Forventet levealder, menn	78,7	79	79,4	År
	Forventet levealder, kvinner	83,3	83	83,5	År
	Utd. forskjeller i forventet levealder	5,6	5,2	4,9	År
	Fornøyd med helse (Ungdata 2017)	73	71	71	%
	Psykiske sympt/lidelser 15-29 år	171	169	154	/1000
	Overvekt og fedme 17 år	25	22	23	%
	Hjerte og karsykdom	17	17,4	17,4	/1000
	Antibiotika, resepter	329	309	306	/1000
	Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	95,9	94,7	96	%

Kilde: Folkehelseprofilene 2020 <http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=3802&sp=1&PDFaar=2020>

6.3 Oppvekst og levekår

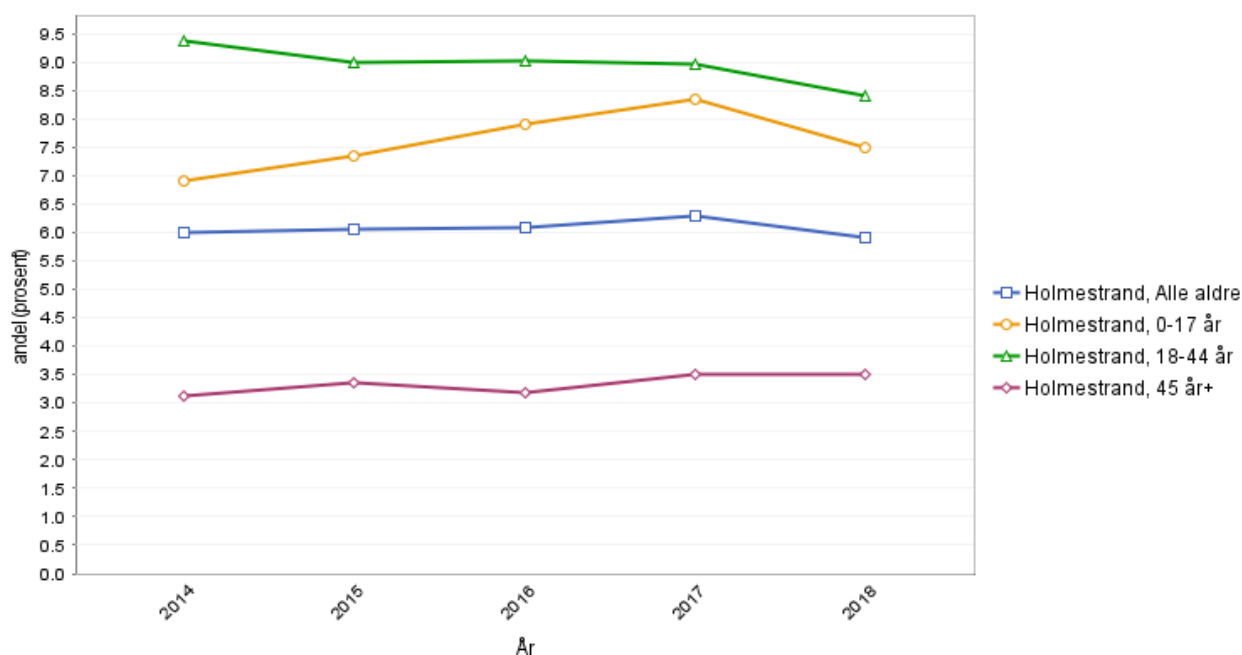
Folkehelsebarometeret for 2020 viser at Holmestrand har lavere utdanningsnivå enn i landet for øvrig, flere barn av enslige forsørgere, lavere mestringsnivå på lesing i 5. klasse enn fylket og landet, flere med stønad til livsopphold og høyere frafall i videregående skole.

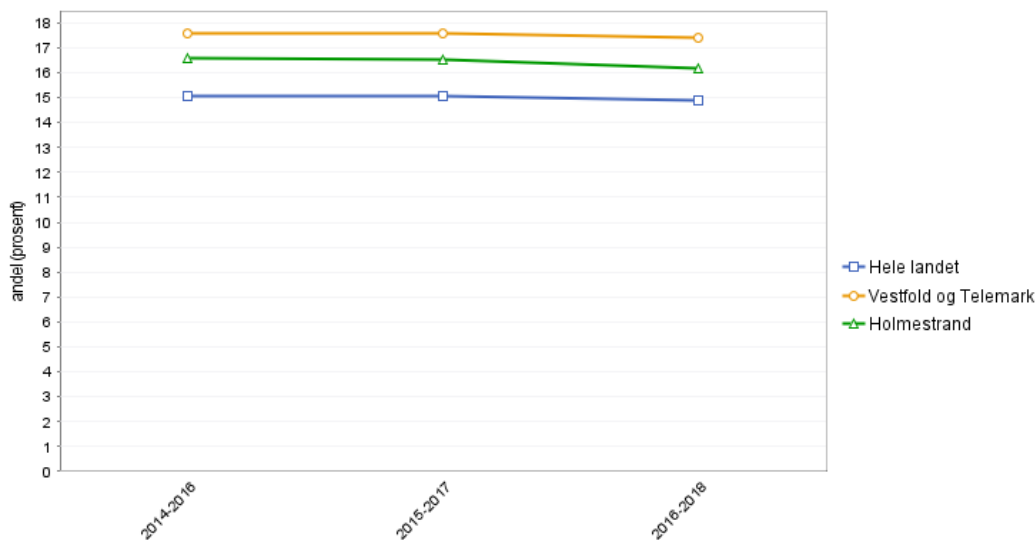
Figuren viser andel personer med universitet- og høyskoleutdanning 2013-2017. SSB Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB) Kilde: <http://khs.fhi.no>

Det er store sosiale forskjeller i dødelighet i Norge, der personer med høyere inntekt, utdanning og posisjon i arbeidslivet gjennomgående har lavest dødelighet (Folkehelse rapporten 2018). I Holmestrand er forskjellen i forventet levealder mellom de som har grunnskole og de som i tillegg har videregående eller høyere utdanning, ikke betydelig forskjellig fra landsnivået. Forskjellen i forventet levealder mellom utdanningsgruppene er en indikator på sosiale helseforskjeller i kommunen. Andelen som bor i husholdninger med lav inntekt, er også lavere enn i landet som helhet. Samtidig er lavinntekt forskjellig fordelt i ulike aldergrupper i lokalbefolkningen, der barn, unge og unge voksne kommer betydelig dårligere ut enn andre befolkningsgrupper lokalt

Personer som bor i husholdninger med lavinntekt, etter alder og kommunale grenser for lavinntekt (B, inndeling per 1.1.2020) – EU60, andel (prosent)

I Holmestrand bor det flere barn av enslige forsørgere enn i landet for øvrig. Enslige forsørgere, innvandrere og ansatte i helse- og sosialtjenester er overrepresentert blant arbeidstakere med lavinntekt (SSB, 2019¹).

Barn av eneforsørgere Holmestrand 2016-2018 (B, inndeling per 1.1.2020, inkludert tidligere Sande) – andel (prosent) KommuneHelse statistikkbank 2020: <http://khs.fhi.no>

Tabellen under viser antall barn i vedvarende lavinntektsfamilier, barn av enslige forsørgere med lavinntekt og barn i innvandrerhusholdninger (utenfor EU/EFTA) med lavinntekt i 2017.

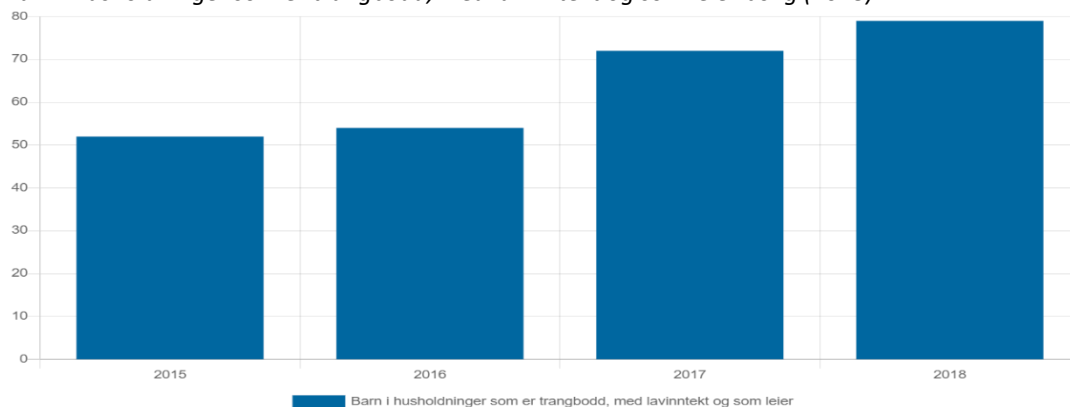
Barn i lavinntektsfamilier 2017	Holmestrand	Sande
Barn som bor i familier med vedvarende lavinntekt (l.gj. 10, 3%)	173 barn (8,9%)	148 barn(7,8%)
Barn som vokser opp med enslige forsørgere og lav inntekt (l.gj. 37,9 %)	78 barn (43,3%)	68 barn (36,4)
Barn i innvandrer-husholdninger med lav inntekt utenfor EU og EFTA, lav inntekt (l.gj. 36, 8%)	74 barn (46 %)	69 barn (43,9%)

Kilde: www.barnefattigdom.no

¹SSB (2019) 11 prosent av enslige forsørgere i jobb har lavinntekt <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/11-prosent-av-enslige-forsorgere-i-jobb-har-lavinntekt>

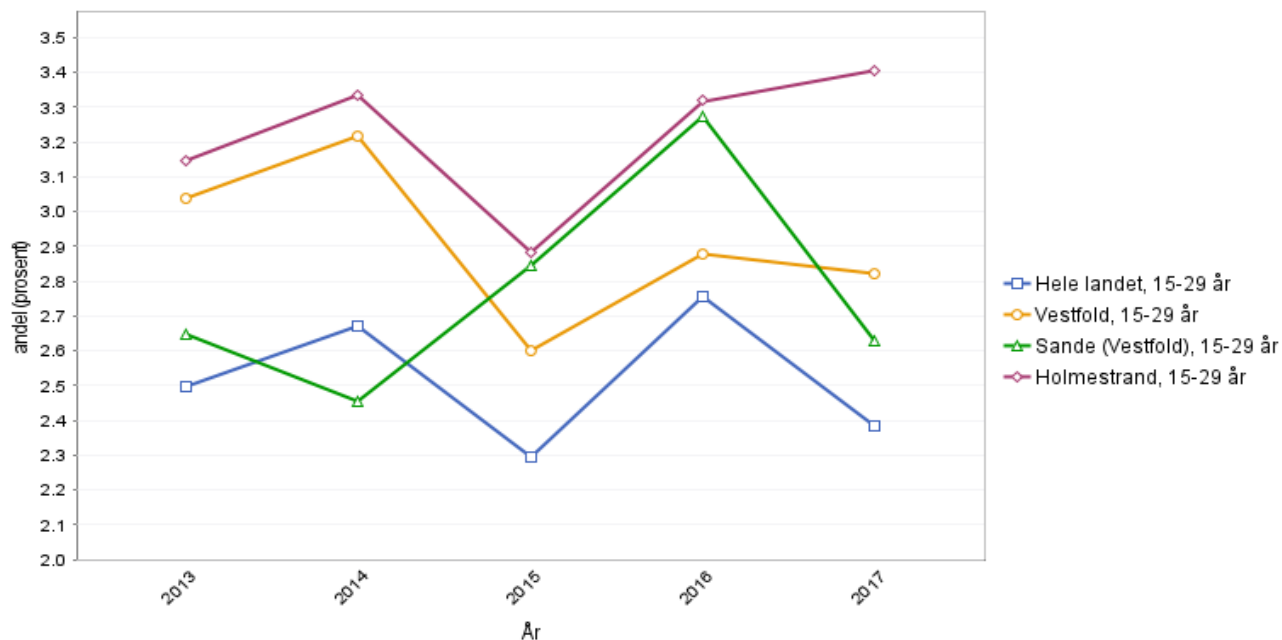
Barnefamilier med lav inntekt opplever i større grad dårlige boforhold, og opplever oftere bostedskostene som tyngende, sammenlignet med andre barnefamilier (SSB). I Holmestrand stiger andelen barnefamilier med lavinntekt som bor trangbodd og som leier bolig.

Barn i husholdninger som er trangbodd, med lavinntekt og som leier bolig (2018)²

Arbeidsledighet i de yngre aldersgruppene

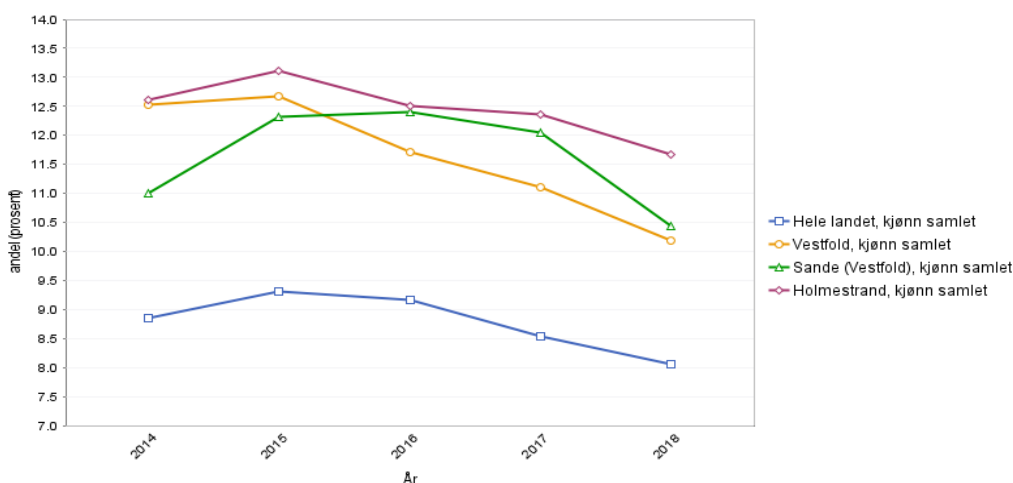
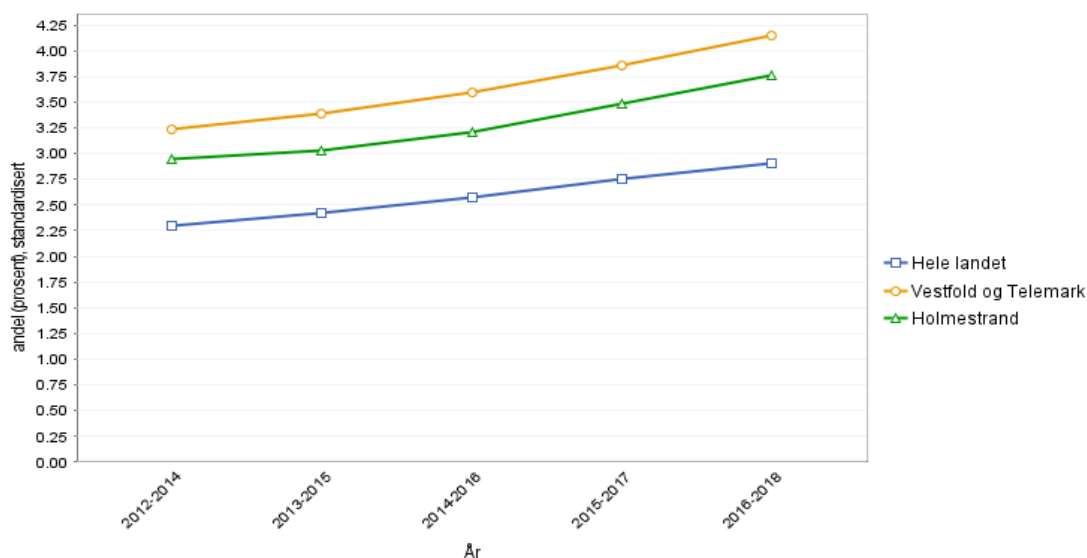
Holmestrand kommune har en utfordring med unge arbeidsledige. Figuren under viser utviklingen av arbeidsledighet fra 2013 til 2017 15-29 år i Sande og Holmestrand. Kommunen skiller seg negativt ut sammenliknet med fylket eller resten av landet.

² Husbanken (2020): <https://boligsosial-monitor.husbanken.no/region/3802/mainIndicator/1?indikator=1&chartDisplayType=Vis%20antall&tableDisplayType=Vis%20antall>

11,2 pst av befolkningen mellom 18-66 år var mottakere av uføreytelser i Holmestrand fra 2016-2018 (samlet kommune, inndeling per 1.1.2020). Figurene under viser mottakere av varige uføreytelser hos personer mellom 18 og 44 år fra 2012 til 2018, og mottakere av stønad til livsopphold i tidligere Sande og Holmestrand fra 2014-2018.

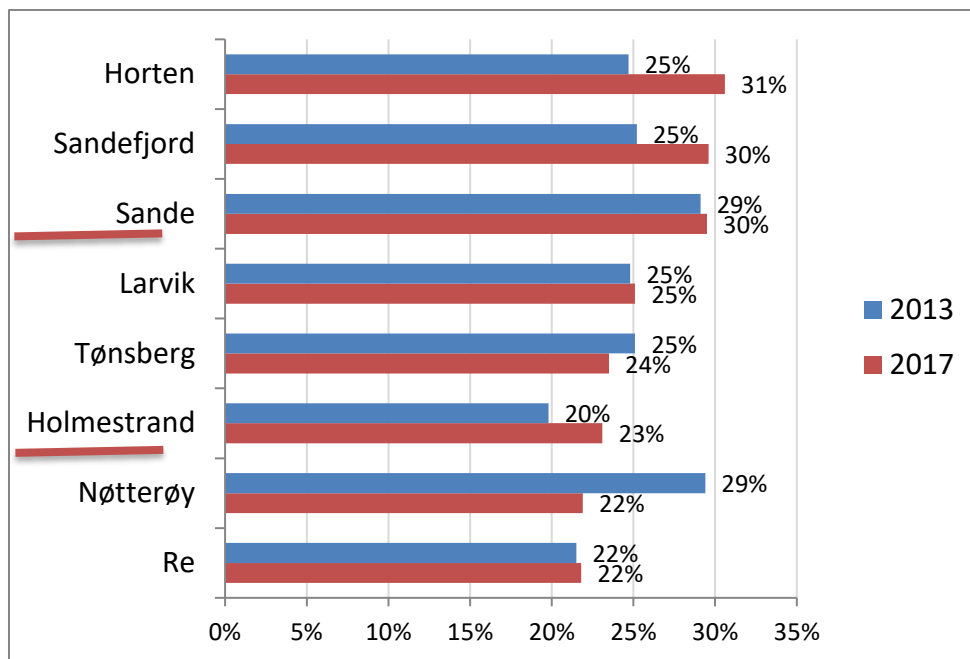
Mottakere av uføreytelser (B, inndeling per 1.1.2020) – kjønn samlet, 18-44 år, varig uførepensjon, andel (prosent), standardisert. <http://khs.fhi.no>

Mottakere av stønad til livsopphold, 20-66 år begge kjønn, Sande og Holmestrand 2014-2018. <http://khs.fhi.no>

6.4 Nærmiljø, skade og ulykker

Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er med i en fritidsorganisasjon, er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået etter tall hentet fra Ungdata-undersøkelsen. På spørsmål om ungdom er fornøyd med nærmiljøet sitt svarer om lag 64 pst av ungdommene at de er fornøyd. Lokal ungdom har også en stor grad av samfunnsdeltakelse, men det er også en andel som opplever seg mye plaget av ensomhet. Ungdommene i Holmestrand er imidlertid langt mindre fornøyd med kollektivtilbudet enn ungdommer i fylket og i landet for øvrig.

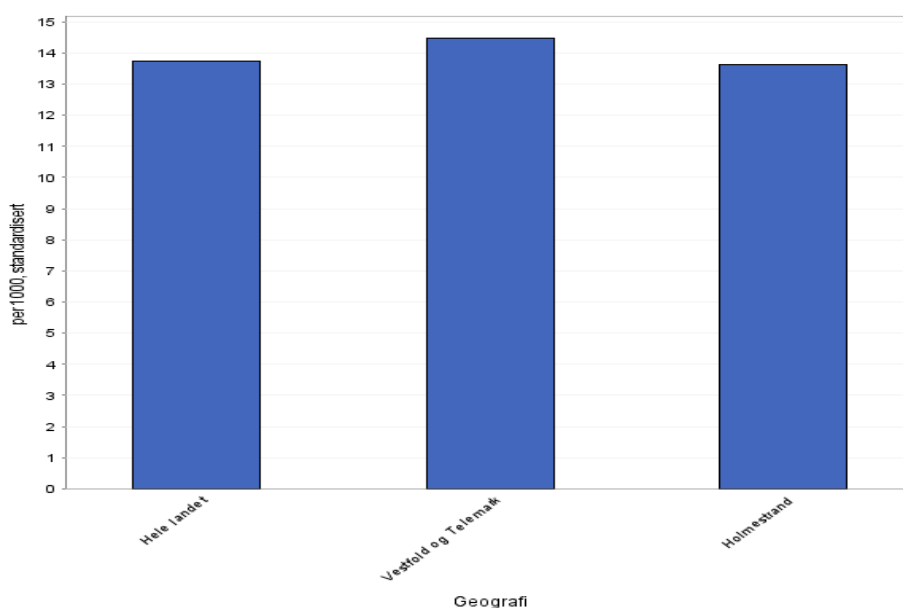
Figuren viser andel ungdomsskoleelever som har vært ganske mye eller mye plaget av ensomhet.

Ungdataundersøkelsen 2013 og 2017 Kilde: <http://khs.fhi.no>

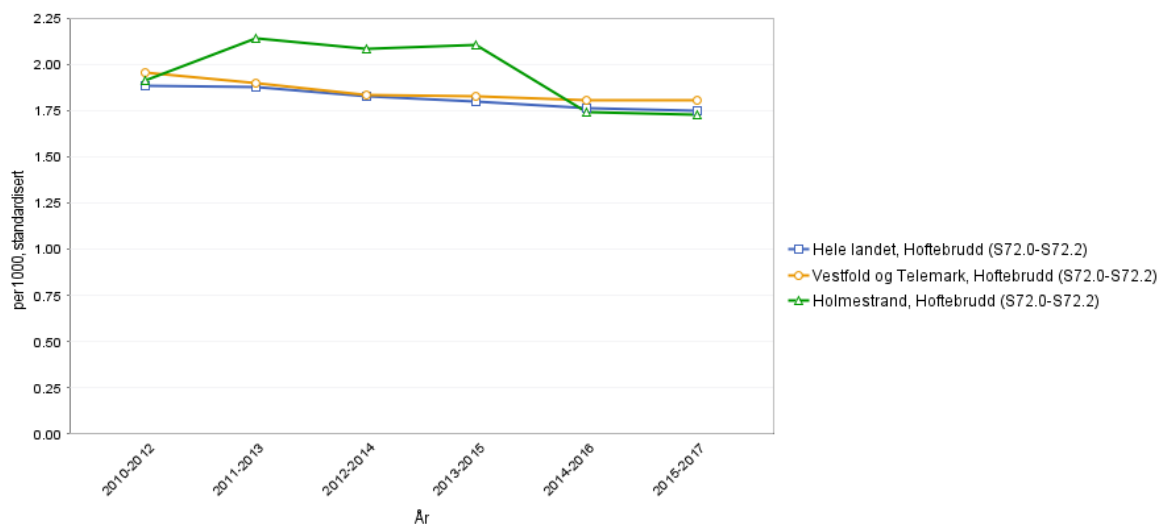
Skader og ulykker

Figurene under viser sykehusbehandlede skader totalt i Holmestrand (samlet kommune) fra 2015 til 2017, og utviklingen i antall hoftebrudd totalt fra 2011 til 2017. Kommunen har hatt en markant nedgang i antall hoftebrudd fra 2014 til 2017, og ligger under snittet for fylket og landet for øvrig. Det er spesielt i aldersgruppen over 75 år at nedgangen i antall hoftebrudd er størst.

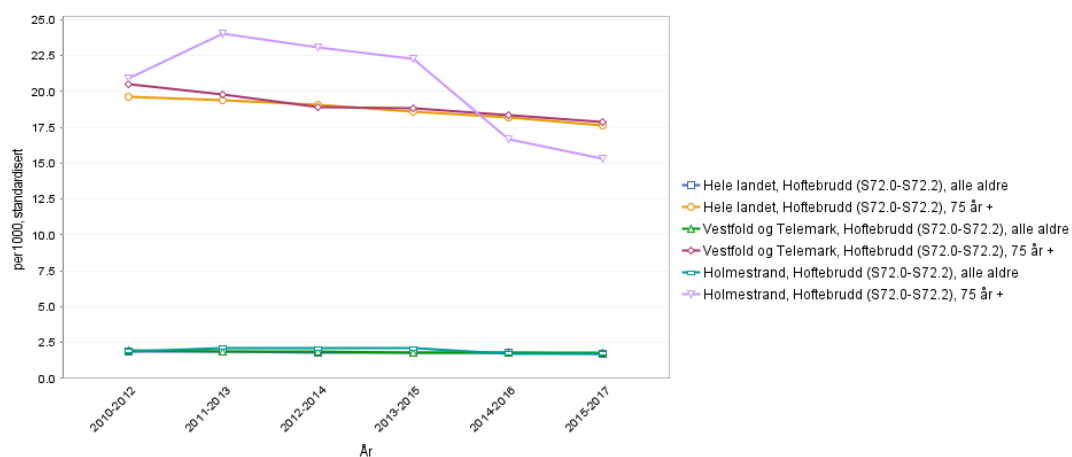
Spesialisthelsetjenesten, somatikk (Inndeling per 1.1.2020) – kjønn samlet, alle aldre, per 1000, standardisert, Skader (S00-T78), 2015-2017

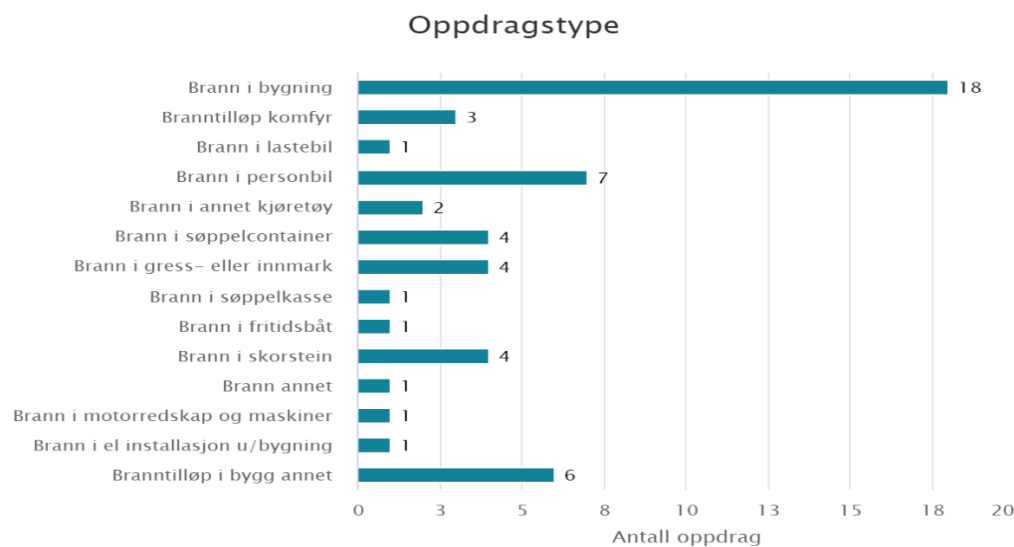
Spesialisthelsetjenesten, somatikk. Hoftebrudd. (Inndeling per 1.1.2020) – kjønn samlet, alle aldre, per 1000, standardisert

Spesialisthelsetjenesten, somatikk (Inndeling per 1.1.2020) – kjønn samlet, per 1000, standardisert

Brann

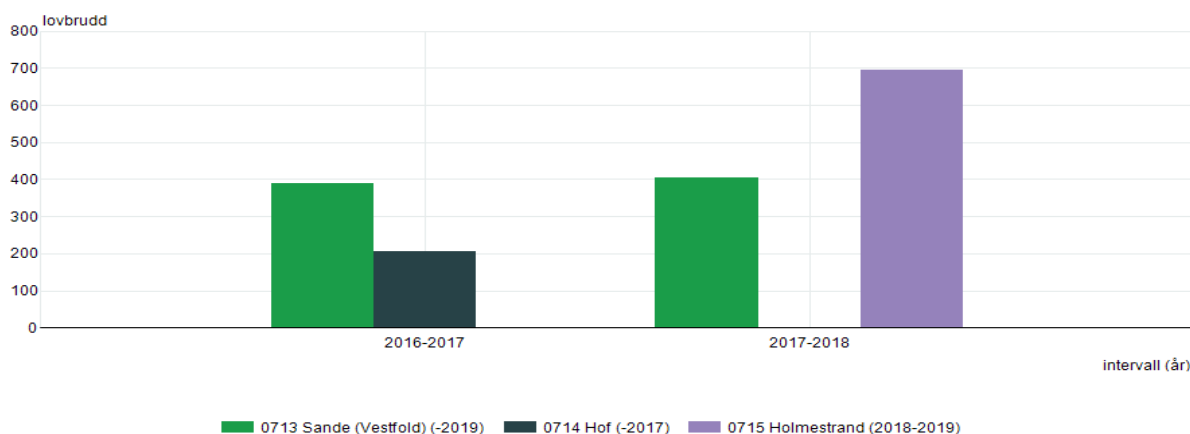

Forrige figur viser branner i Holmestrand (samlet kommune) for hele 2019 (Brannstatistikk.no <https://www.brannstatistikk.no/brus-ui/>). Det har vært en markant økning av brann i bygning fra 2017 med 9, 2018 med 5 og 2019 med 18 branner i bygninger totalt.

6.5 Vold og kriminalitet

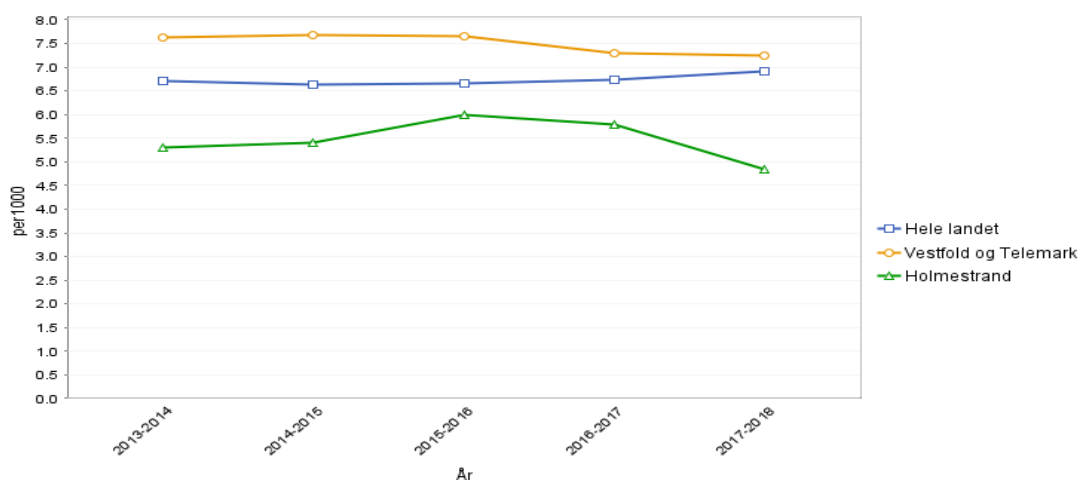
Holmestrand peker seg ikke negativt ut når det gjelder anmeldte lovbrudd, vold eller mishandling sammenlignet med fylket eller resten av landet. Figurene under viser anmeldte lovbrudd etter sted og år, lovbrudd i kategorien vold og mishandling oppgitt i antall anmeldelser og per 1000 innbyggere.

08487: Lovbrudd anmeldt, etter gjerningssted og intervall (år). Alle lovbruddsgrupper, Lovbrudd anmeldt (årlig gjennomsnitt).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Anmeldte lovbrudd i kategorien vold og mishandling (dette omfatter ikke seksuallovbrudd) oppgitt i antall anmeldelser og per 1000 innbyggere (samlet kommune). Kilde FHI kommunehelsa

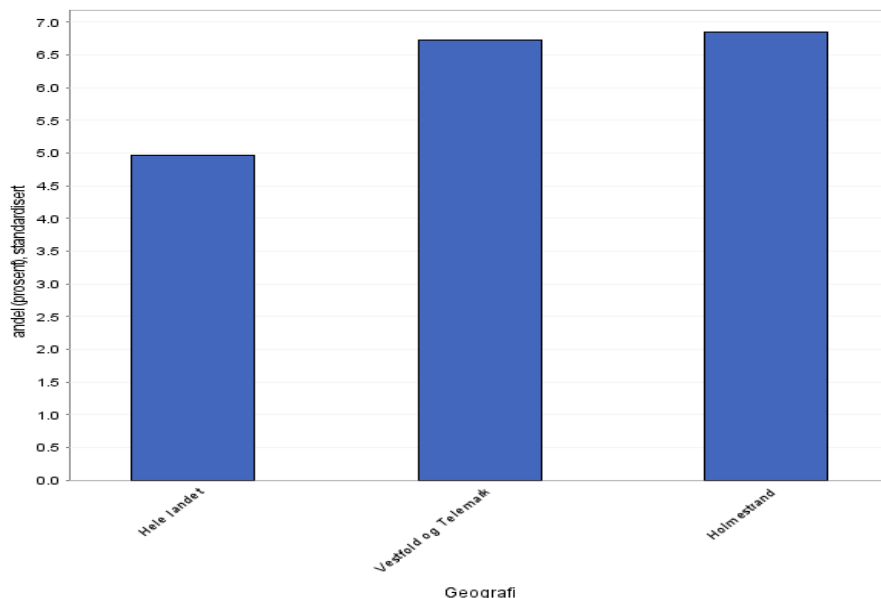
6.6 Helserelatert atferd

Røyking er kanskje den enkeltfaktoren som i størst grad påvirker de sosiale forskjellene i sykelighet og dødelighet (Helsedirektoratet, 2018³). Mange slutter å røyke når de blir gravide, men det er

³ <https://www.helsedirektoratet.no/faglige-rad/lokale-folkehelseiltak-veiviser-for-kommunen/tobakk-lokalt-folkehelsearbeid/kunnskapsgrunnlag>

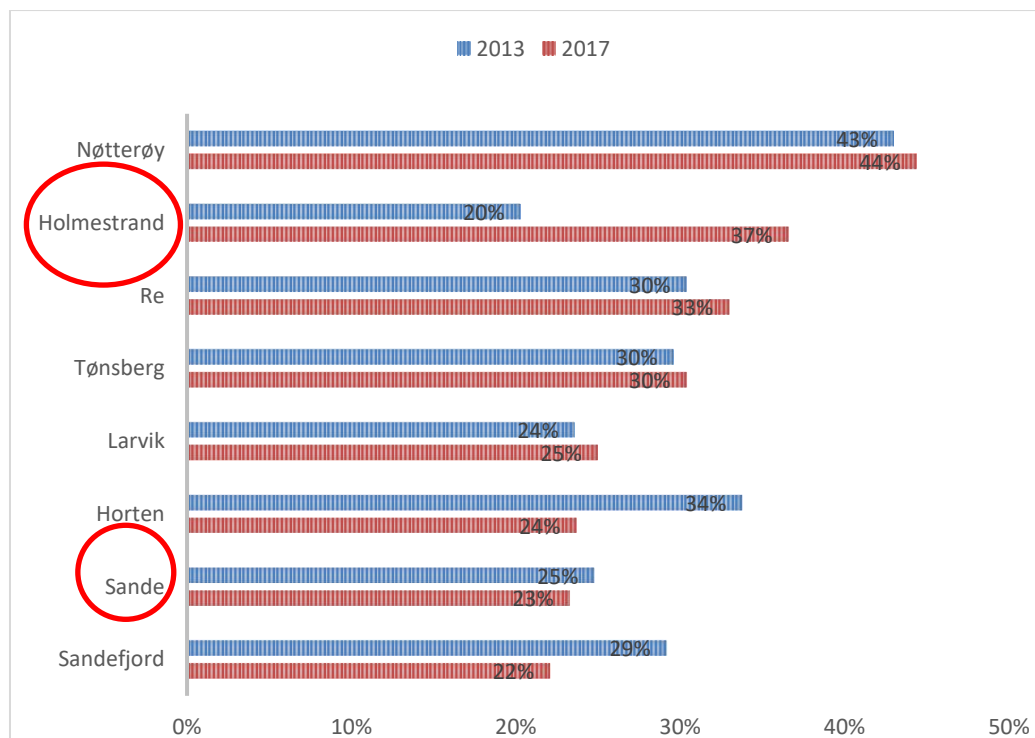
fortsatt for mange som fortsetter. Holmestrand har flere kvinnelige røykere ved inngang til graviditet enn landet for øvrig, mens antallet er relativt likt med fylket.

Røyking, kvinner (B, inndeling per 1.1.2020) – andel (prosent), standardisert, 2014-2018

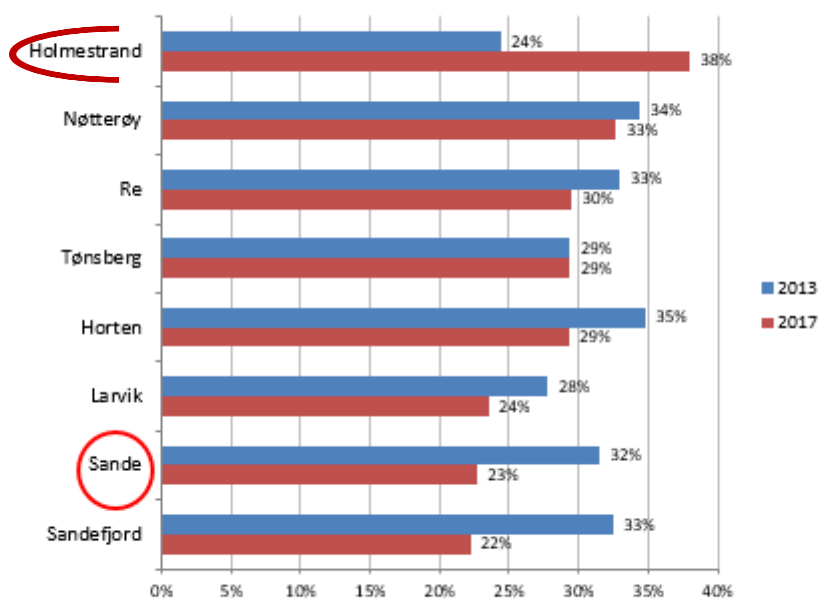

Bruk av alkohol og hasj

Bruk av cannabis og bruk av alkohol henger tett sammen. Det er svært få av ungdommene som har brukt hasj eller marihuana som ikke har vært beruset på alkohol. Andelen ungdom som drikker alkohol har steget fra 2013 til 2017, mens andelen som røyker hasj ser ut til å være noe lavere i 2017 enn 2013, viser Ungdata-undersøkelsene.

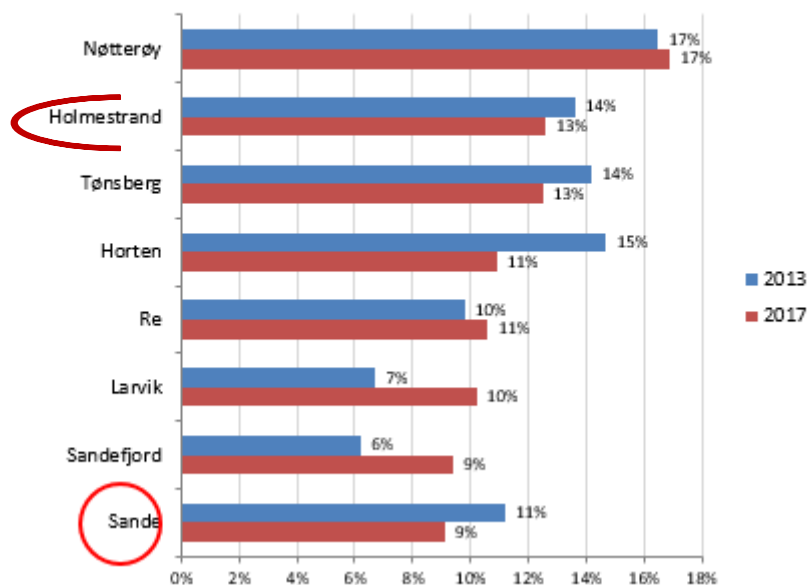

*Får du lov til å drikke **alkohol** av foreldrene dine?*

Andel videregående elever som svarer «Ja»

Hasj: Andelen videregående elever som har brukt hasj/marihuana/cannabis minst en gang det siste året

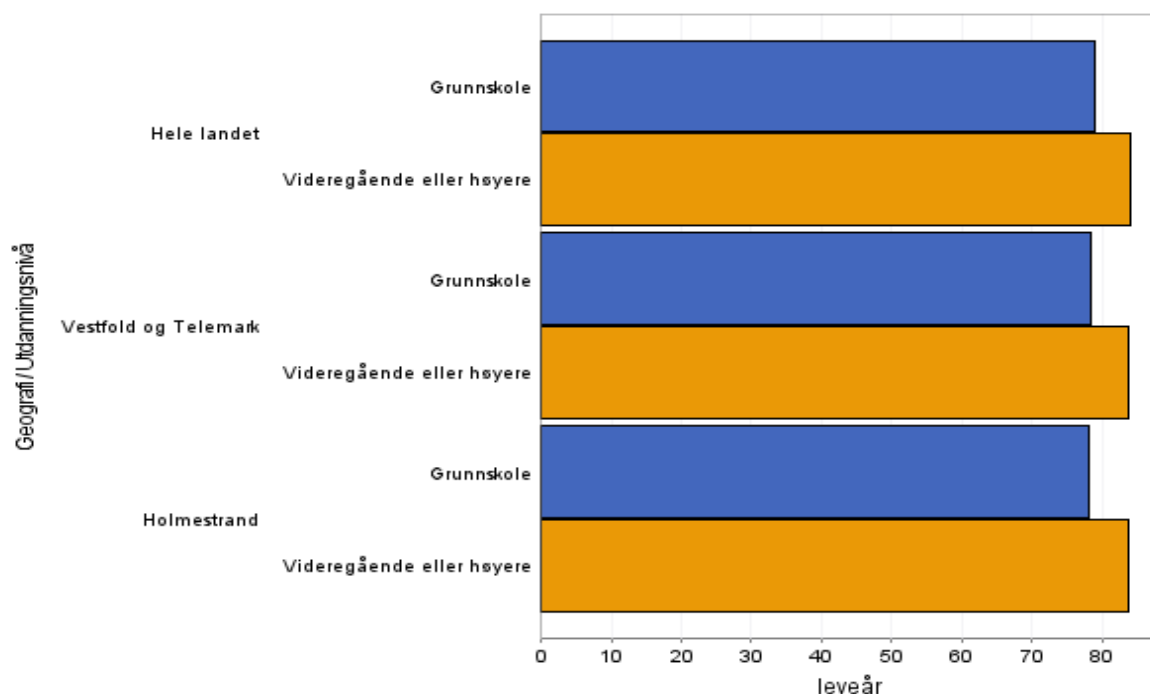
6.7 Helsetilstand

Forventet levealder for befolkningen i Holmestrand skiller seg ikke betydelig ut sammenlignet med forventet levealder for fylket eller landet. Sesjonsdata fra Forsvaret og data fra vektmåling ved inngang til svangerskap viser utslag på overvekt i befolkningen. Kommunen har også flere innbyggere som oppsøker helsetjenesten med psykisk stress enn fylket og resten av landet, andel som bruker medikamenter mot psykiske lidelser, smertestillende og beroligende midler forsterker bildet.

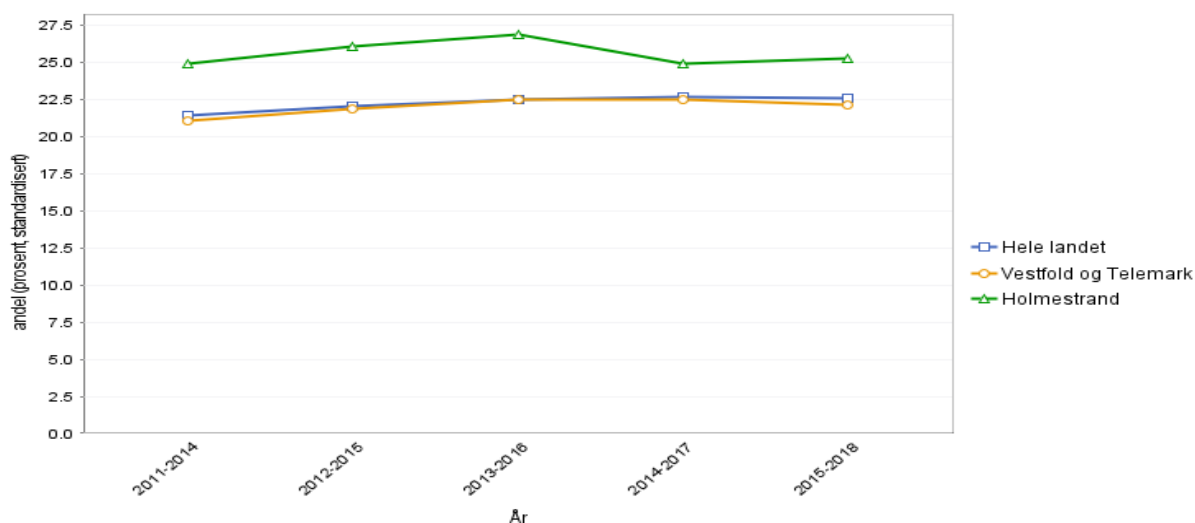
Økningen i antall brukere av helse- og omsorgstjenester i kommunen, og kompleksiteten i brukernes utfordringer, har vært jevnt stigende siden Samhandlingsreformen trådte i kraft i 2009. De siste årene har denne utviklingen akselerert. Bare mellom 2018 og 2019 kan det vises til en formidabel økning på flere tjenestoområder i antall vedtak på helse- og omsorgstjenester.

År	Antall vedtak (totalt)	Vedtak psykisk helsetjenester	Aktivitet (kontakter) ergo- og fysioterapi barn/unge	Vedtak om korttidsplass i sykehjem	Vedtak om hjemme tjenester
2019	3000	344	1 650	921	692
2018	2680	196	997	631	542
Prosent økning	11,94	75,51	65,50	45,96	27,68

6.7.1 Forventet levealder etter utdanning (B, inndeling per 1.1.2020)– kjønn samlet, leveår, 2003-2017

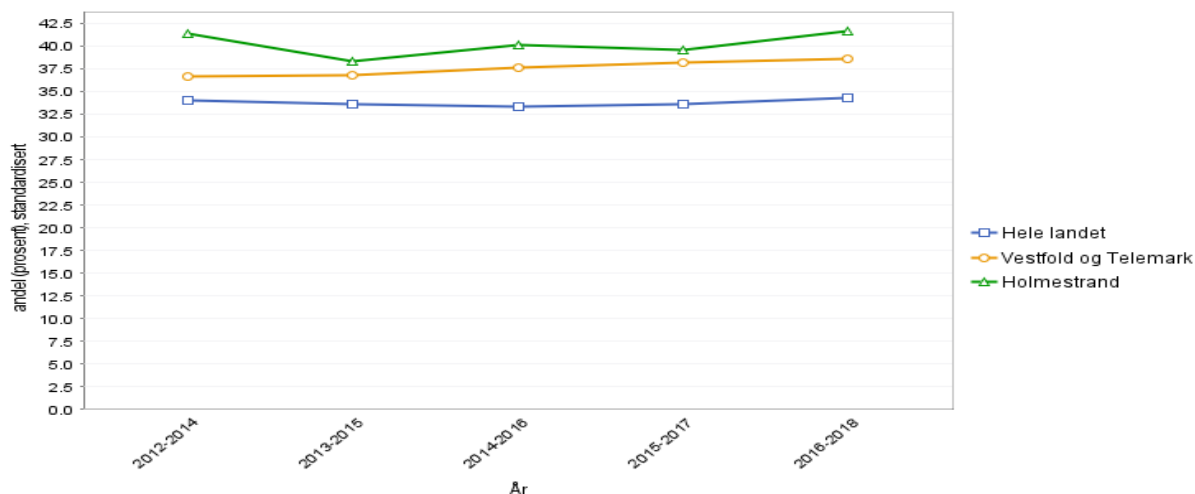

6.7.2 Overvekt og fedme, selvrapportert ved sesjon 1 (Inndeling per 1.1.2020) – kjønn samlet, overvekt inkl. fedme (KMI over 25), andel (prosent, standardisert)

Overvekt og fedme er sterkt økende i Norge, og det er en betydelig høyere forekomst av overvekt og fedme i lavere sosioøkonomisk grupper. Overvekt og fedme gir betydelig økt risiko for en rekke sykdommer og uønskede tilstander og kan skape alvorlige problemer for helse, trivsel og livskvalitet. Fedme øker risikoen for hjerteinfarkt, hjerneslag, høyt blodtrykk, flere kreftformer, type 2-diabetes, gallesten, psykiske lidelser, muskel- og skjelettlidelser mm.

Overvekt inkl. fedme, kvinner (B, inndeling per 1.1.2020) – andel (prosent), standardisert

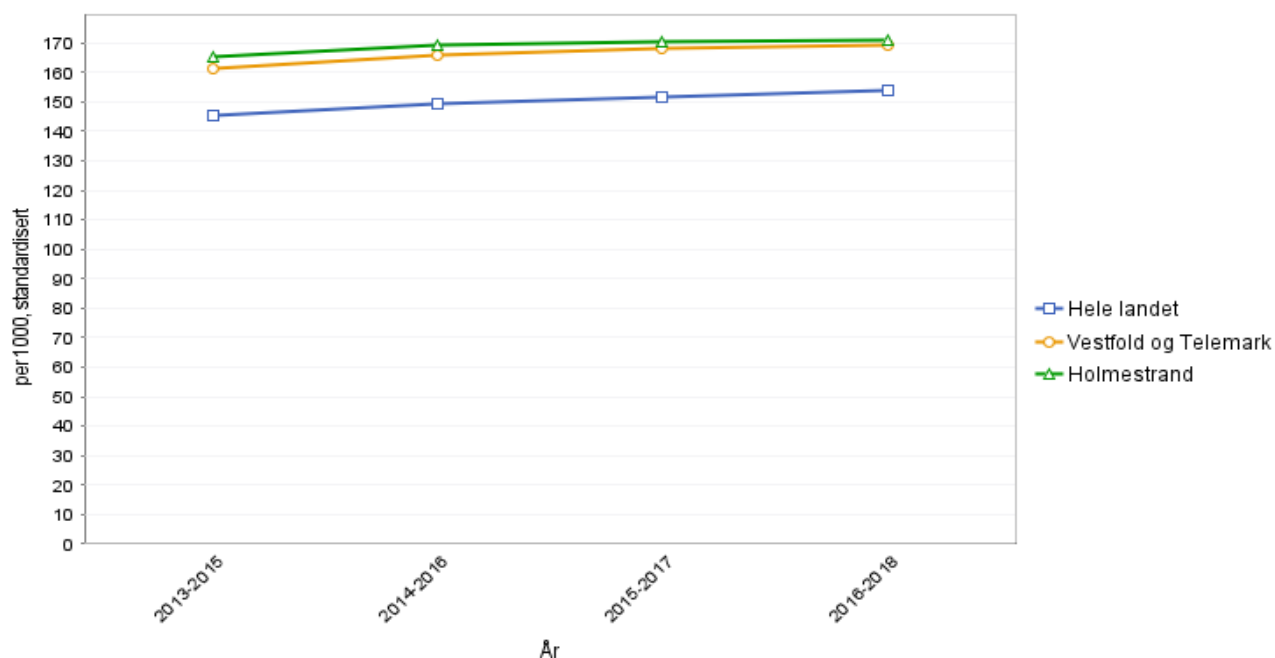

6.7.3 Psykisk helse

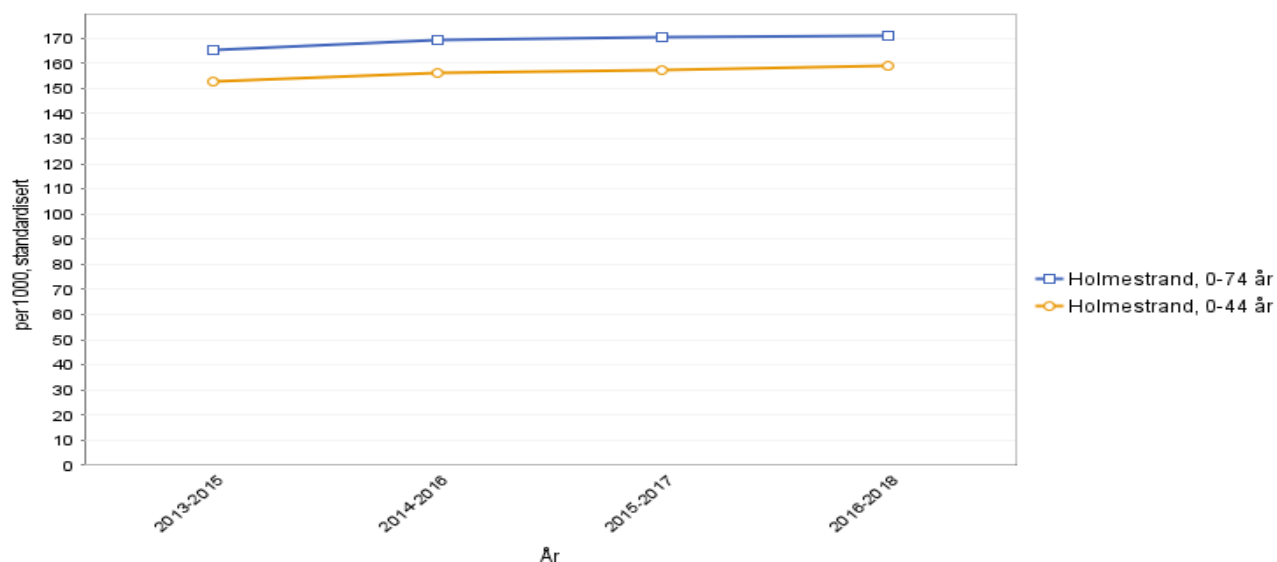
Psykiske lidelser og rusbrukslidelser er utbredt i den norske befolkningen og disse lidelsene bidrar til betydelig helsetap. Selvmord bidrar til mange tapte leveår. Kronisk insomni rammer en av syv voksne, og norske ungdommer sover for lite på hverdagene. Forekomsten av demens er høyere enn

tidligere antatt⁴. I Holmestrand er andelen som oppsøker helsetjenesten med psykiske symptomer og lidelser høyere enn i fylket og resten av landet. Figurene under viser hhv omfanget av psykiske symptomer og lidelser opp mot forekomst i fylket og landet og psykiske lidelser og symptomer i Holmestrand etter alder.

Primærhelsetjenesten, brukere (B, inndeling per 1.1.2020) – kjønn samlet, per 1000, standardisert, Psykiske symptomer og lidelser (P01-29 og P70-99), 0-74 år

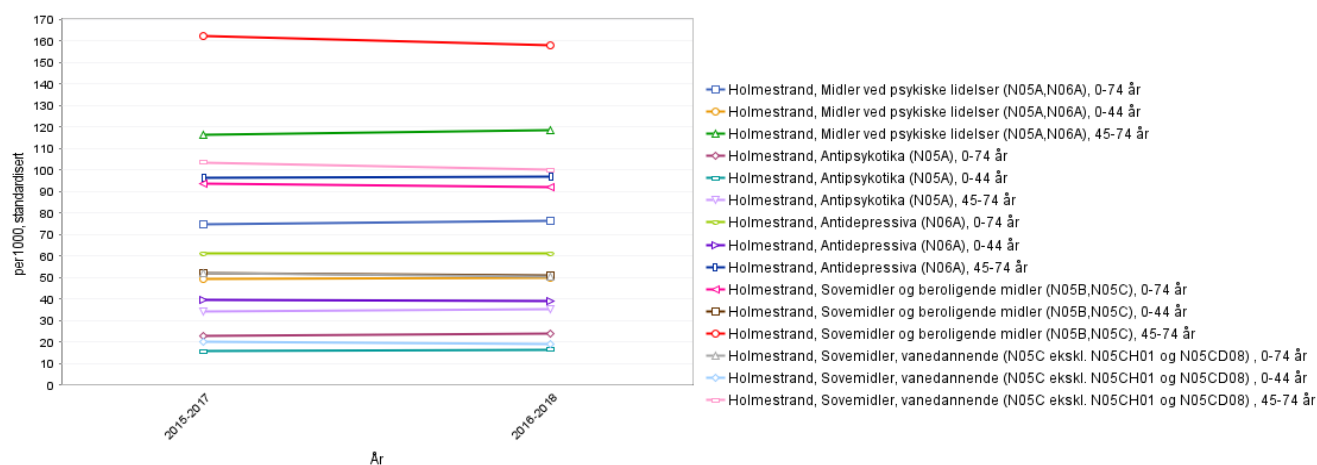
Primærhelsetjenesten, brukere (B, inndeling per 1.1.2020) – kjønn samlet, per 1000, standardisert, Psykiske symptomer og lidelser (P01-29 og P70-99)

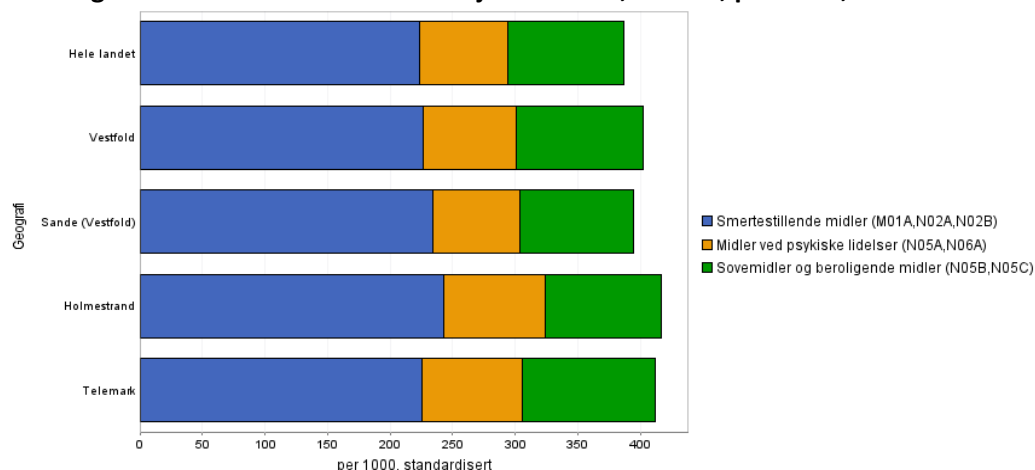
⁴ Psykisk helse i Norge (2018)

https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2018/psykisk_helse_i_norge2018.pdf

Bruken av smertestillende medikamenter, midler mot psykiske lidelser, sovemidler og beroligende medikamenter er større i Holmestrand sammenlignet med fylket og landet. Fordeles brukerne av de ulike medikamentene etter alder ser vi at det er sovemidler og beroligende midler anvendt i den voksne befolkningen som har størst utbredelse.

6.7.4 Legemiddelbrukere 2016-2018 – kjønn samlet, 0-74 år, per 1000, standardisert.

Kommunehelse statistikkbank 2020 (tall for Holmestrand er inkludert Hof). Legemiddelbrukere (Inndeling per 1.1.2020) – kjønn samlet, per 1000, standardisert

6.7.5 Eldre

I Holmestrand har antall eldre personer over 65 år økt med 17,45 pst fra 2014 til 2018. 946 personer over 67 år var brukere av omsorgstjenester i 2018.

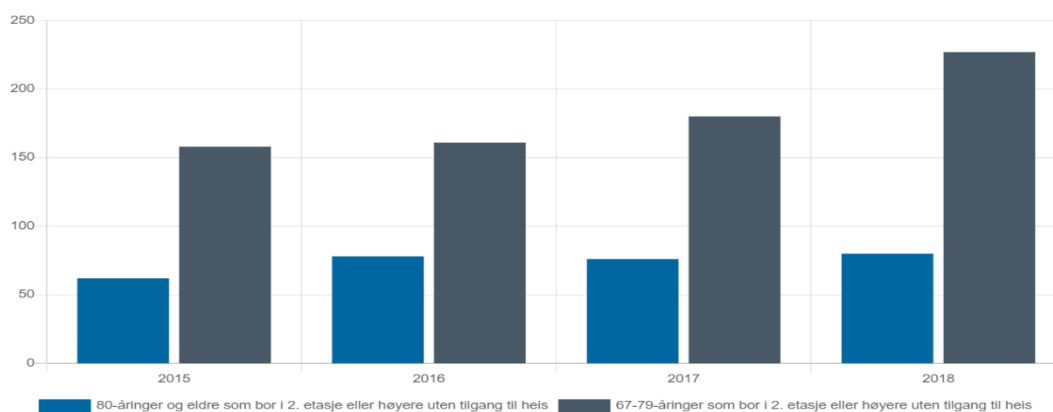
Befolknings-framskrivninger forteller oss at eldrebefolkningen over 65 år vil øke med 44 pst fra 2025 til 2040. Noe som betyr at vi vil øke fra 5 461 eldre over 65 år i 2025 til 7 866 eldre over 65 i 2040. Andelen personer med demens øker kraftig med alderen fra anslagsvis 1,6 prosent i aldersgruppen 60-64 år til 43 prosent blant personer 90 år og eldre. Et mindretall får demens før pensjonsalderen. Det er sannsynligvis over 4000 personer under 65 år som har demens i Norge⁵.

⁵ Folkehelseinstituttet (2019) Demens. <https://www.fhi.no/nettpub/hin/ikke-smittsomme/demens/>

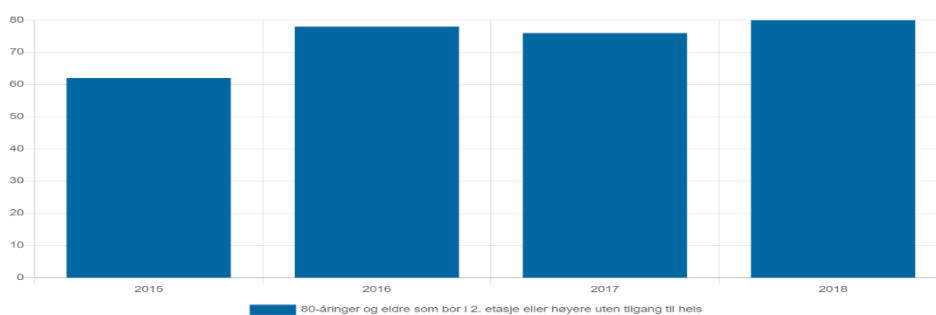
Tabell 1. Alders- og kjønnsespesifikke anslag for forekomst av demens (%) i Vest-Europa.

Kjønn	Alder							
	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90+	60+
Menn	1.4	2.3	3.7	6.3	10.6	17.4	33.4	
Kvinner	1.9	3.0	5.0	8.6	14.8	24.7	48.3	
Alle	1.6	2.6	4.3	7.4	12.9	21.7	43.1	7.3

80-åringer og eldre og 67-79-åringer som bor i 2. etasje eller høyere uten tilgang til heis

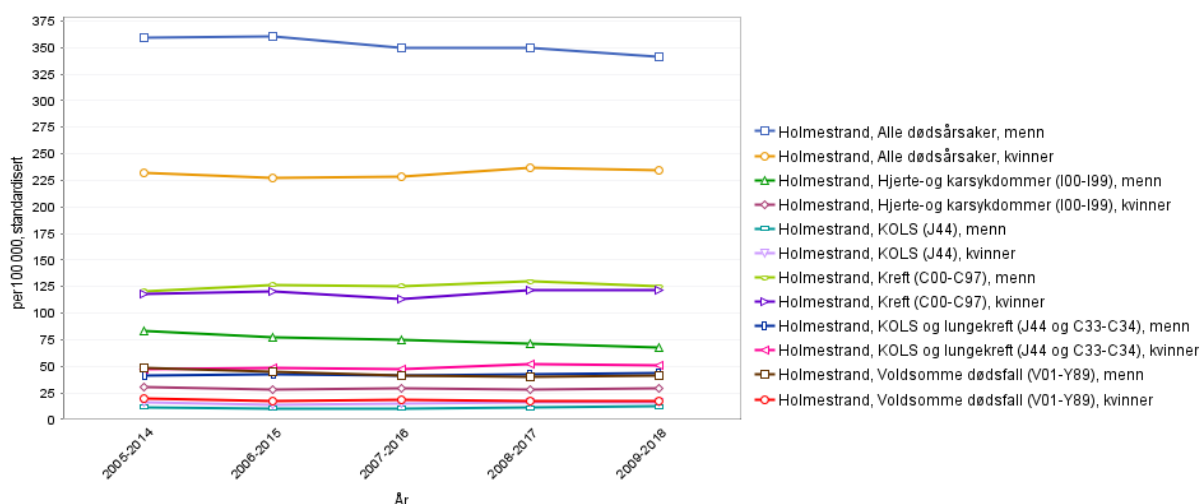
80-åringer og eldre som bor i 2. etasje eller høyere uten tilgang til heis.

6

⁶ <https://boligsosial-monitor.husbanken.no/region/3802/mainIndicator/3?indikator=3&&chartDisplayType=Vis%20antall&tableDisplayType=Vis%20antall>

Dødelighet, tidlig død (B, inndeling per 1.1.2020) – 0-74 år, per 100 000, standardisert

6.7.6 Mennesker med funksjonshemming

Som følge av økt livslengde vil det også være økt statistisk risiko for funksjonsnedsettelse. At flere mennesker lever lengre innebærer derfor at vi kan forvente økende forekomst av mennesker med funksjonshemming. I NOU 2016:17 fremgår det at rundt 24 000 personer er registrert med diagnose psykisk utviklingshemming, som er 0,4 prosent av befolkningen⁷. Disse tallene er basert på hvor mange personer med utviklingshemming hver kommune rapporterer inn til helsedirektoratet. I 2019 ble det innrapportert 19 438 personer med utviklingshemming over 16 år.

I Holmestrand kommune driftes det ni boligenheter med tilsammen 76 beboere og 117,4 årsverk. I tillegg kjøper kommunen habiliteringstjenester fra andre tjenesteleverandører. Kommunen sørger for dagaktivitetstilbud til 42 personer og arbeid i bedrift for 61 personer med funksjonsnedsettelser.

137 personer har støttekontakt- eller avlastnings, herunder 28 barn.

6.8 Oppsummering og utfordringsbilde

Holmestrand ser ut til å ha utfordringer med barnefamilier med lav inntekt som opplever dårlige boforhold. Videre er det utfordringer knyttet til ungdom som bruker hasj og alkohol eller dropper ut av skolen, unge voksne som er arbeidsledige, har ulikt psykisk strev, er overvektige og røyker.

Utfordringen med ungdom og unge voksne i Holmestrand kan underbygges av en samlet bekymringsmelding fra barnevern- og helsetjenestene til barn og unge i Holmestrand kommune for observert fremvekst av utsatte og sårbare ungdommer og ungdomsgrupper som ikke fanges tidlig nok av helsefremmende og forebyggende tiltak. Bekymringen er særlig knyttet til utenforskap og ensomhet, psykisk uhelse med depresjon og nedstemthet, fravær fra skolen og eksperimentering og anvendelse av rusmidler.

Den generelle helsetilstanden i befolkningen og en voksende eldrebefolkning er allerede en utfordring i presset det utøver mot helse og omsorgstjenestene i kommunen. Det må planlegges for å møte et ytterligere press med den forventede økningen av antall eldre og personer med demens. Sett opp mot ovennevnte er andelen voksne som anvender beroligende medikamenter i

7

lokalbefolkningen bekymringsfullt, spesielt sett opp mot boforhold og antall branner. Et funn fra forebyggende hjemmebesøk til eldre i 2018 var at flere bodde i uegnet bolig.

Problemstillinger

- Barn i lavinntektsfamilier - forebygging, deltakelse i aktiviteter. Spesielt innenfor kultur, idrett og friluftsliv.
- Ungdom og unge voksne , hvordan sikre at alle har muligheter til utdanning, jobb og fritidsaktiviteter
- Voksne og eldre – eldresressurs/eldrebølge, hvordan dra nytte av eldresressursen og samtidig forberede eldrebølgen som presser tjenestene.
- Er det ulike utfordringer i ulike deler av den nye kommunen basert på forskjeller i befolkningssammensetning? Eventuelle konsekvenser for kommunale tjenester?
- Samskaping som metode for å trekke frivillige, pårørende og brukere inn i løsninger som er bærekraftige.
- Hva innebærer sosial bærekraft?

7.By- og tettstedsutvikling

7.1 Relevante lover, planer og føringer

- Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging 2019 – 2023 (Vedtatt ved kongelig resolusjon 14.mai 2019)
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven). Sist endret 21.juni 2019
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-,areal- og transportplanlegging. (Fastsatt ved kgl. Res av 26.09.14 – jf. Plan- og bygningsloven)
- Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA). Vedtatt i Vestfold fylkesting 26.september 2019)
- «Ditt og mitt Vestfold og Telemark» - kunnskapsgrunnlag til utarbeidelse av det sammenslåtte fylkets første regionale planstrategi
- Byregnskap for Holmestrand (Vestfold fylkeskommune i forarbeidene til RPBA)
- Handlingsprogram 2020-2023, økonomiplan og budsjett for Holmestrand kommune. Vedtatt 11.desember 2019.

Lokale føringer/satsinger:

- Mulighetsstudien for Hakan/Krana
- Mulighetsstudien for Holmestrand Nord

- Arealstrategi for sentrum
- Mulighetsstudie og områdeplan for Sande sentrum
- Vedtatte reguleringsplaner i de tre tidligere kommunene

Den nye kommunen har to stasjoner langs Vestfoldbanen, og 4-felts E18 går også gjennom kommunen. 17812 av innbyggerne bor i det SSB klassifiserer sin «tettsteder». Store norske leksikon lister opp 8 tettsteder i kommunen: administrasjonssenteret Holmestrand med 7514, Selvik med 3041, Sande sentrum med 2287, Gullhaug med 2185, Hof sentrum med 878, Klevjer med 426, Sundbyfoss med 537 og Ekeberg med 414 innbyggere. 73% av kommunens innbyggere bor i disse tettstedene. (Kilde: Store norske leksikon – tall fra 2019)

7.2 Bolig etter bygningstyper 2010 og 2019

	Enebolig	Tomanns-bolig	Rekkehus - kjedehus	Boligblokk	Bofelles-skap	Andre
	2010-2019	2010-2019	2010-2019	2010-2019	2010-2019	2010-2019
Holmestrand	2675	190	778	630	206	123
Hof	1095	100	141	16	31	14
Sammenslått Hof og Holmestrand	3951	372	1000	942	243	173
Sande	2501-2649	167-266	478-764	212-491	78-83	32-38

Kilde: SSB Statistikkbanken – tabell 06265

Dette er SSBs tall over hvor mange boliger av forskjellige typer det er i kommunen. De nyeste tallene er for kommuner pr. 2018 – dvs. at vi da får tall for sammenslåtte Hof og Holmestrand. Tallene fra 2010 er fra de to kommunene hver for seg. For å gjøre det litt enklere å se hva som er status i den sammenslåtte kommunen pr. 2019 er det tatt med linjen nedenfor som viser bare det:

7.3 Boliger etter boligtype i nye Holmestrand 2019

	Enebolig	Tomanns-bolig	Rekkehus - kjedehus	Boligblokk	Bofellesskap	Andre
Nye Holmestrand	6 600	638	1 764	1 433	326	211

Kilde: SSB Statistikkbanken – tabell 06265 (Summering av tall for Sande og Hof/Holmestrand)

Fra 2020 oppdaterer SSB sine statistikker for de sammenslåtte kommunene, også når det gjelder årene før sammenslåingene ble gjennomført. Opplysninger for igangsatte og fullførte boligprosjekter får vi derfor for den sammenslåtte kommunen

7.4 Boligbygg etter bygningstype og år

Igangsatte boliger				Fullførte boliger			
	2010	2015	2019		2010	2015	2019
Enebolig	28	25	35	Enebolig	33	18	34
Enebolig med hybel/sokkel	4	6	10	Enebolig m hybel/sokkel	4	8	12
Del av tomannsbolig	10	10	4	Del av tomannsbolig	9	18	17

Rekkehus	8	70	38	Rekkehus	0	49	39
Småhus med 3 boliger eller fler	12	0	16	Småhus med 3 boliger eller fler	0	49	39
Store frittliggende boligbygg med 3 og 4 etasjer	0	54	27	Store frittliggende boligbygg med 3 og 4 etasjer	0	14	30
Store frittliggende boligbygg på 5 etasjer eller mer	0	16	106	Store frittliggende boligbygg på 5 etasjer eller mer	30	0	85

Kilde: SSB Statistikkbanken, tabell 05940

7.4.1 Bruksareal - boliger

Bruksareal igangsatte boliger (m2)				Bruksareal fullførte boliger (m2)			
	2010	2015	2019		2010	2015	2019
Enebolig	6 857	5 911	7 110	Enebolig	6 929	3 987	6 459
Enebolig med hybel/sokkel	804	620	1 236	Enebolig m hybel/sokkel	712	994	1 666
Del av tomannsbolig	128	76	0	Del av tomannsbolig	0 208	513	
Rekkehus	748	6 776	3 970	Rekkehus	112	376	0
Småhus med 3 boliger eller fler	1 252	0	2 113	Småhus med 3 boliger eller fler	0	4 824	3 727
Store frittliggende boligbygg med 3 og 4 etasjer	0	10 223	3 077	Store frittliggende boligbygg med 3 og 4 etasjer	0	2 004	3 026
Store frittliggende boligbygg på 5 etasjer eller mer	0	2 179	13 954	Store frittliggende boligbygg på 5 etasjer eller mer	3 030	0	15 026

Kilde: SSB Statistikkbanken, tabell 05940

7.5 Bosatte, ansatte og bedrifter i sentrumssoner 2010 og 2019

	Bosatte		Ansatte		Bedrifter	
	2010	2019	2010	2019	2010	2019
Holmestrand	496	436	946	889	183	165
Sande	524	231	354	301	80	66

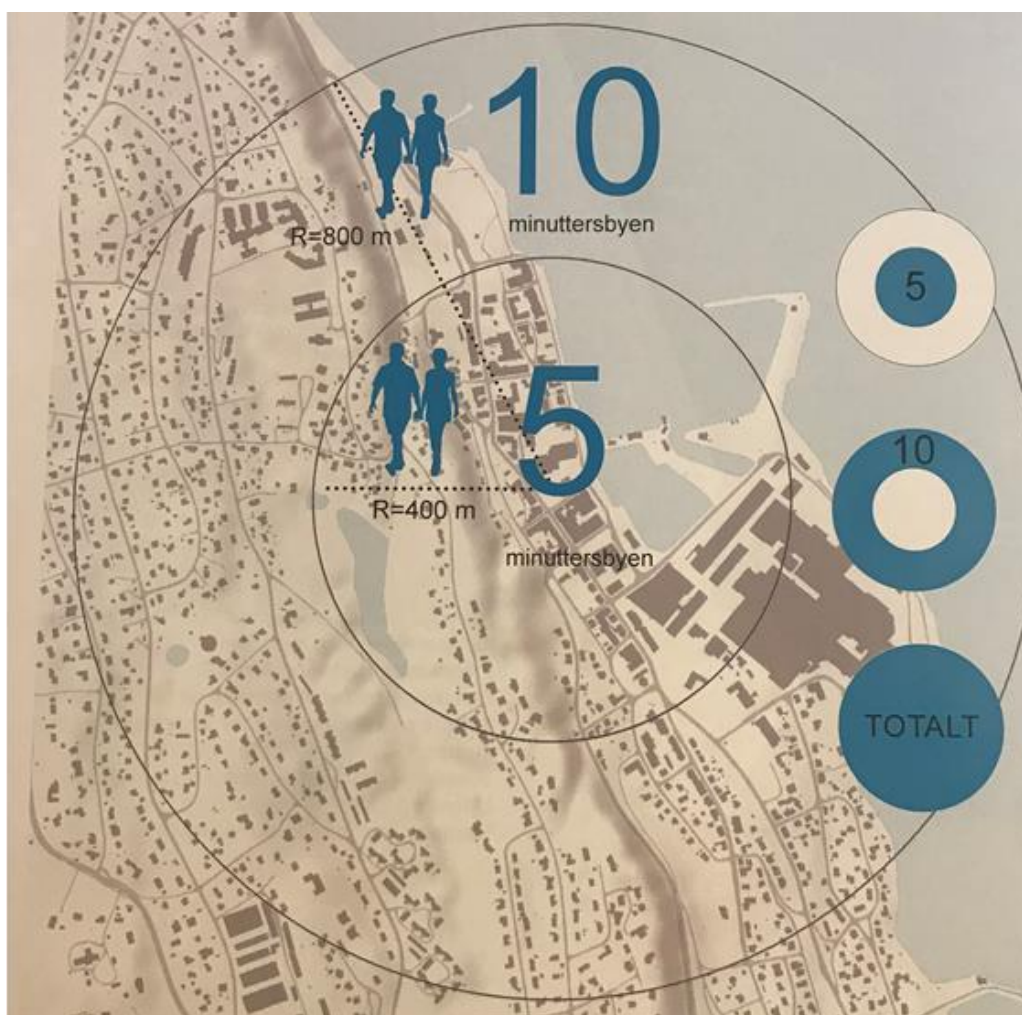
Kilde: SSB Statistikkbanken tabell 19281 (Hof har etter SSBs definisjon ingen sentrumssoner)

Den regionale planen for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) sier at «Hovedvekten av all vekst i Vestfold skal skje som fortetting og transformasjon i eksisterende byer og tettsteder. Lokalisering av arbeidsplasser, boliger og kommersielle, kulturelle og sosiale funksjoner skal fremme funksjonsblanding og bidra til utviklingen av kompakte og levende byer og tettsteder». RPBA's bakgrunnsmateriale – inkl. de s.k. «byregnskapene» vil være viktig også i vårt kunnskapsgrunnlag.

7.6 Byregnskap for Holmestrand

I forbindelse med revisjonen av «Regional plan for bærekraftig arealpolitikk» (RPBA) laget Vestfold Fylkeskommune et «byregnskap» for de fem byene i fylket. Statistikk er hentet inn, og egne undersøkelser ble gjennomført i 2017. Selv om det er et par år siden, gir de et inntrykk som også er gjenkjennelig i 2020.

Byregnskapet avgrenser seg til områdene innenfor 5 minutters (400 meter) og 10 minutters (800 meter) gangavstand til torget i Holmestrand. Dette prinsippet er brukt i alle byene i fylket, slik at en kan ha sammenlignbare tall og data. «Sentrum» er det historiske tyngdepunktet for tjenesteyting, arbeid, boliger og handel. Byboligene har andre kvaliteter enn i resten av kommunen, og har nærhet til alle sentrale funksjoner. Holmestrands topografi med standa mellom fjellet og sjøen er sterke forutsetninger for utvikling av byen. (Byregnskapet s 3 – «Avgrensing av sentrum»)

Kilde: Vestfold fylkeskommune, Byregnskap for Holmestrand

Byregnskapet beskriver flere sider ved byutviklingen i Holmestrand:

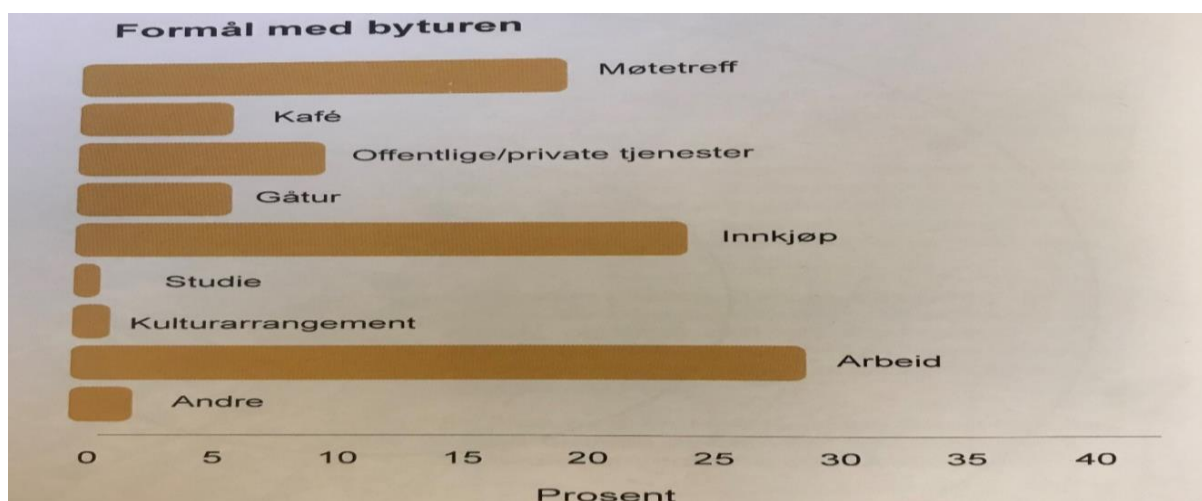
- Det bodde 956 personer innenfor grensene av 5-minuttersbyen i 2017. Innenfor grensene av 10 minutter fra sentrum bodde det 1596 personer – til sammen 2552
- I det samme området var det 2143 arbeidsplasser
- 240 da ansees som potensielle «utviklingsarealer», mens det er 34 da som er klassifisert som kulturmiljøer. Disse er utpekt av kulturminnemyndighetene, og vil bli tegnet som hensynssoner i kommuneplankartet. Innenfor 10-minuttersbyen er det også 191 da med rekreasjonsarealer.

7.6.1 Befolkningstall og aldersfordeling i 10-minuttersbyen

	0-19 år	20-29 år	30-59 år	60-69 år	70-100 år
Holmestrand	17%	11%	39%	14%	19%
Horten	18%	13%	35%	13%	21%
Tønsberg	13%	22%	38%	12%	15%
Sandefjord	14%	11%	35%	13%	27%
Larvik	16%	13%	36%	15%	20%

Kilde: Sammenstilling av byregnskap i Vestfold

6.oktober 2017 gjennomførte Vestfold fylkeskommune en spørreundersøkelse i Holmestrand sentrum. Undersøkelsen den dagen viste at folk var i byen av flere grunner. Nesten 30% svarte at de jobbet der, mens bare omtrent 25% svarte at de var i byen for å handle. I samme undersøkelse ble folk spurt om hvordan de hadde kommet seg til byen, og de som hadde kjørt bil fikk tilleggsspørsmål om hvordan det hadde vært å få parkeringsplass.

Hvordan kom du deg til byen? • Bil 40% • Passasjer i bil 15% • Til fots 25% • Kollektivtransport 12% • Sykkel 4% • Andre 3 %	Hvor lett/vanskelig var det å finne parkeringsplass? 49% svarer at det var «svært lett», mens 30 % svarer at det var «lett» - til sammen ca 80%. Av de 20% som svarer «vanskelig» er det ca 2 % som sier «svært vanskelig»
--	--

Kilde: Vestfold fylkeskommune – Byregnskap for Holmestrand

Byregnskapet har også kartlagt antall parkeringsplasser i oktober 2017, og oppgir at det er ca 200 private og 450 offentlige parkeringsplasser innenfor 5-minutters byen. Innenfor 10 minutters grensa kommer det i tillegg 170 private og 235 offentlige parkeringsplasser. Til sammen 1055 plasser på et areal på 28 da. Byregnskapet sier ikke noe om hvor mange av disse som er plasser øremerket for folk som jobber i byen (f.eks Hydro eller rådhuset). Det forteller dermed ikke hvor mange plasser som er «ledige» for folk som kommer for å handle eller treffe folk.

7.6.2 Handel

Byregnskapet oppgir at det ble omsatt for 770 millioner kroner i Holmestrand i 2016 – uten at netthandel er regnet inn. Omsetningen har vist en stigende kurve siden 2008. i 2017 var det 475 ansatte i varehandelen i kommunen, og av disse jobbet 36% i forretninger i sentrum

Omsetning pr. innbygger i detaljhandel (inkl. netthandel)

	2011	2014	2017	2019
Holmestrand	30 303	31 983	39 348	
Hof	12 704	13 483	4 862	
Sammenslått Hof/Holmestrand				33 937
Sande	17 119	21 879	23 796	24 486
Horten	27 399	29 511	34 125	34 396
Tønsberg	45 900	47 720	54 308	55 566
Re	29 054	31 441	35 135	38 965

Kilde: SSB – statistikkbanken, tabell 05361

Byliv – og destinasjon

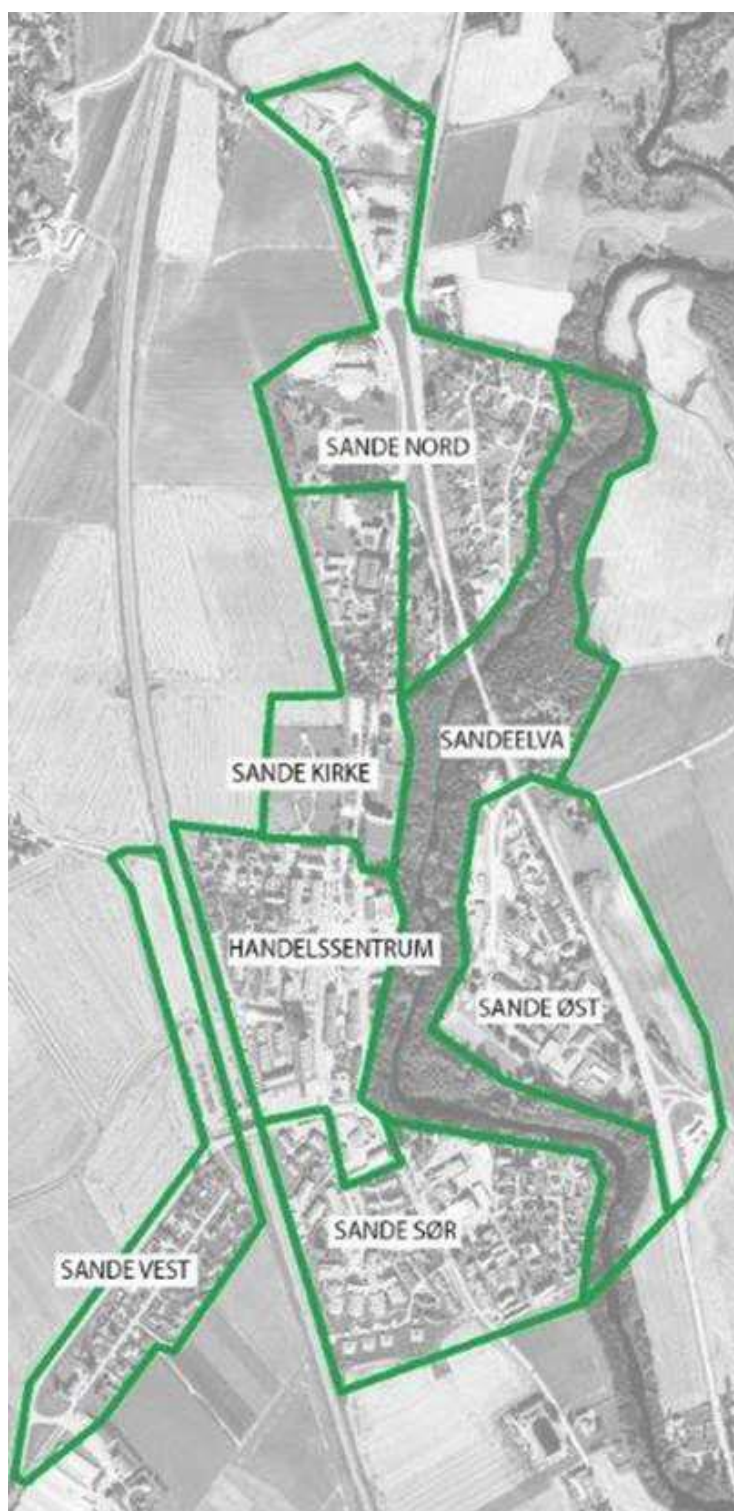
Byregnskapet oppgir at det var 307 overnattinger ved Holmestrand hotell i 2017, og at biblioteket i sentrum hadde 1806 besøkende. Det er laget et årshjul som viser ulike aktiviteter i byen, og som kan «bidra til en mer strategisk bylivspolitik». Fylkeskommunen skriver at «*En liten by som Holmestrand krever høy konsentrasjon av aktivitet og funksjoner i 5-minuttersbyen for å framstå som attraktiv. Holmestrand har et klart tyngdepunkt av aktiviteter innenfor handel, uteliv og kultur innenfor sentrumskjernen. Uteservering og spisesteder er i hovedsak samlet i 5-minuttersbyen i nærheten av strandpromenaden*»

7.7 Områdeplanen for Sande

Områdeplanen for Sande tar utgangspunkt i mulighetsstudien «Sande sentrum – den urbane landsBY». Mulighetsstudien ble utarbeidet etter et planverksted 13.juni 2013, og har tidsramme fram til 2040. Områdeplanen for Sande sentrum ble vedtatt 09.09.2015, og ble endret i 2017 ved at det ble vedtatt en områdemodell for beregning og finansiering av prioriterte rekkefølgekrav tilknyttet utviklingen av sentrum. Tilknyttet til denne endringen ble det også vedtatt en veiledende plan for Sandeelva i 2019.

Områdeplanen legger til rette for at det kan bygges 1400 nye boenheter, og etableres næringsvirksomhet på totalt 50 000 m². Sande næringspark dekker 25 000 m².

Arbeidet med områdeplanen ble bl.a gjennomført ved at Sande var pilotkommune i fylkeskommunens prosjekt «Tettere byer med høy kvalitet».

Mulighetsstudien som ble utarbeidet i forkant av selve planbehandlingen anbefaler at Sande sentrum utvikles etter fire strategier:

1. Jordbruk og by.
For å sikre Sandes identitet og fremtid som jordbrukskommune, tilrettelegges det i mulighetsstudien for en klar begrensning av ytterligere utvidelser av sentrum. Det foreslås flere tiltak og tilpasninger for å sikre at sammenhengen mellom jordbruk og by blir best mulig.
2. Aktiv elv
Aktiv elv er en blå/grønn strategi som innebærer å samle grønne og blå områder til en helhet. All blågrønn struktur knyttes opp mot elvedraget, som aktiviseres og gjøres tilgjengelig. Sandeelva blir sentrums aktive ryggrad.
3. Sentrumsrunden
Fotgjengeren skal være utgangspunktet for all byplanlegging i Sande sentrum. Dette er en gå-vennlig og kollektivtilpasset landsby med opplevelser på hvert hjørne. Den nye sentrumsrunden med ny gang-og sykkelbru fra Wingejordet til Haga vil binde sentrum sammen, og åpne for at det kan brukes på nye måter.
4. Urban landsby
Denne strategien tilrettelegger for en byform tilpasset Sande. Dette betyr en tett og lav byggeform som fungerer som en ramme for trygge og intime plasser, gater og parker. Ved bruk av kjente typologier som klyngetun, gårdstun og rekketun, er det illustrert en nyform som både tar vare på Sandes landsbypreg, men som i tillegg tilfører sentrum mer urbanitet gjennom tetthet og stor miks av funksjoner.

7.8 Oppsummering og utfordringsbilde

Hovedgrepet i den regionale planen for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) er at «Hovedvekten av all vekst i Vestfold skal skje som fortetting og transformasjon i eksisterende byer og tettsteder. Lokalisering av arbeidsplasser, boliger, og kommersielle, kulturelle og sosiale funksjoner skal fremme funksjonsblanding og bidra til utvikling av kompakte og levende byer og tettsteder. Dette samsvarer bra med prioriteringene som er gjort i de tidligere kommunene Sande og Holmestrand. Veksten i boligbygging i byen Holmestrand og i sentrum av Sande har vært økende, men det er fortsatt en relativt liten andel av innbyggerne i kommunen som bor i sentrum. De lokale butikkene er under sterkt press av nye handlemønstre – der netthandelen vokser kraftig, og store konkurrenter i Drammen, Tønsberg, Revetal og Oslo.

- Hvor stor del av befolkningsveksten må komme i byen for at den skal kunne fungere som et levende sentrum for hele kommunen?
- Hvordan kan kommuneplanen bidra til å nå de offensive målene om utviklingen av den «Urbane landsBY»-en i Sande?
- Hvordan samordne satsingen på et levende bysentrum med en bærekraftig flersenterkommune?
- Hvor mange sentre skal flersenterkommunen inneholde?
- Hvordan organisere parkering slik at den bidrar til økt bruk av sentrene?
- Hvordan gjøre byen og tettstedene grønnere – i konkret og overført betydning?
- Profilering - gjennom Visit Vestfold, egne kultur- og idrettsarrangementer som bidrar til å gjøre byen og kommunen mer attraktiv.

8. Samferdsel og transport

8.1: Relevante lover, planer og føringer

- Nasjonal transportplan (NTP)
- Statlig planretningslinje for samordnet areal- og transportplanlegging (SPR-BATP)
- Regional transportplan for Vestfold
- Regional strategiplan for buss
- Trafikksikkerhetsplan for Vestfold
- Sykkelstrategi for Vestfold
- Plan for intermodal godstransport

Sammenslåtte Holmestrand kommune har 39 km Europa/riksvei, 168 km fylkesvei, 169 km kommunale veier og 389 km private veier. Intercity- Vestfoldbanen har stopper steder i Sande Sentrum og Holmestrand by, og Holmestrand havneterminal har liggekai, ro-rokai og daglige fergeanløp. Det er et stort antall båtplasser i kommunen.

8.2 Kommunale veier

	Lengde kommunal vei		Kommunal vei med belysning		Kommunal vei uten fast dekke	
	2015	2018	2015	2018	2015	2018
Holmestrand	81		63		8	
Hof	29		29		4	
Holmestrand/Hof		111		92		13
Sande	55	58	14	14	10	12

Kilde: SSB Statistikkbanken – tabell 11814

Netto driftsutgifter til kommunale veier – pr km og målt i kroner

	2015	2018
Holmestrand	107 370	
Hof	68 483	
Holmestrand/Hof		128 676
Sande	186 873	177 879

Kilde: SSB Statistikkbanken – tabell 12183

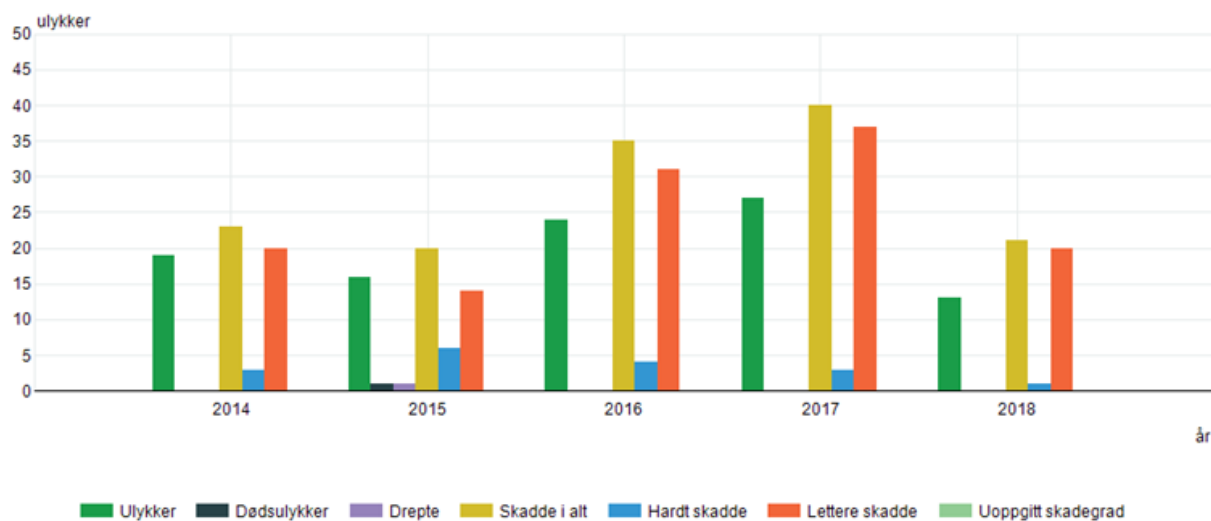
Antall km tilrettelagt for syklende som er et kommunalt ansvar

	2015	2018
Holmestrand	12	
Hof	3	
Holmestrand/Hof		15
Sande	29	29

Kilde: SSB Statistikkbanken – tabell 11 816

8.3 Trafikkulykker

12044: Personer drept eller skadd i veitrafikkulykker, etter statistikkvariabel og år. Holmestrand.

Før 2020 er tall for grunnkrets Mulvika regnet med under K-3803 Tønsberg. Fra 2020 tilhører grunnkretsen K-3802 Holmestrand (Kilde SSB – Folkehelse)

8.4 Kollektivtransport

Persontransport med jernbane (påstigninger) Intercity Oslo – Skien

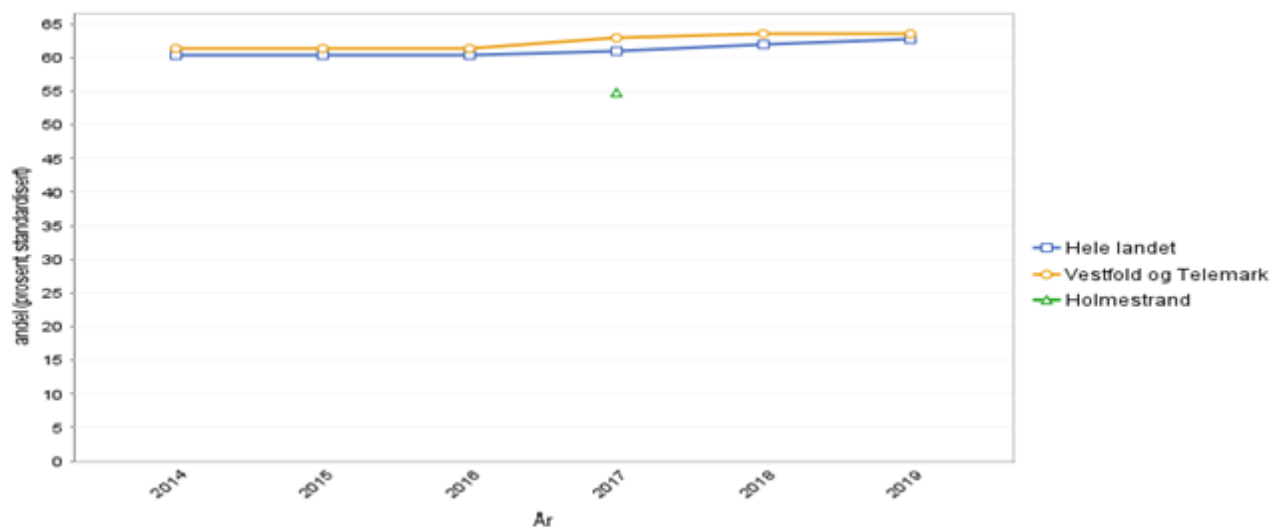
2012	2015	2018
3 291 878	4 634 886	6 793 149

Kilde: Vestfold og Telemark Fylkeskommune - samferdsel

Fornøyd med kollektivtilbudet (B, inndeling per 1.1.2020) – andel (prosent, standardisert) :

<http://khs.fhi.no>

8.5 Havner

Båtplasser

- Holmestrand småbåthavn (Byhavna og Hageman) ca 1100 plasser
- Holm brygge 87
- Nordre Jarlsberg Brygge 397
- Båtplassen - Lersbryggen
- Bekke 60
- Bjerkøya 155 private, 60 for utleie

Tungtrafikk gjennom sentrum av Holmestrand – behov for ny kai

Trafikkkaia i Holmestrand sentrum tar imot gods til og fra Hydro, og er fergekai for transport av gods og ansatte til Noahs anlegg på Langøya. Det betyr at det er betydelig tungtrafikk gjennom sentrum av Holmestrand. Noah arbeider med å flytte sin fergeaktivitet til kaianlegget ved Felleskjøpet lenger sør i byen. Dette vil avlaste sentrum, men øke tungtrafikken i søndre bydel og i Mulvikaområdet.

ASKO planlegger å bruke en elektrisk sjøgående farkost for å frakte varer fra anlegget i Hanekleiva over til Østfold. De vurderer et samarbeid med Noah om bruk av kaianlegget ved Felleskjøpet.

8.6 Oppsummering og utfordringsbilde

Den regionale transportplanen har mål om at «reiser i Vestfold skal kunne planlegges og gjennomføres sømløst fra dør til dør innen 2030» - og at dette i stadig større grad skal skje gjennom at folk sykler, går eller reiser kollektivt. I Holmestrand er det to jernbanestasjoner og gode muligheter til å reise kollektivt med tog både innad i fylket og nordover til Drammens- og Osloregionen. Passasjertallet på Vestfoldbanen fortsetter å stige. Busstilbudet i sentrale deler av kommunen er styrket det siste året, mens det er redusert i utkantene av kommunen.

- Hvordan styrke kollektivdekningen i hele kommunen?
- Kryssløsning ved E18 – Helland – hvis kaia ved Felleskjøpet skal overta deler av trafikken som i dag går over trafikkaia i sentrum/Hakan, hvilke konsekvenser får det for områdene sør i byen? Hvilke ringvirkninger vil en etablering av ny godsterminal på Kopstad kunne få for næringsutvikling og transportaktivitet i Holmestrand?
- ASKOs etablering i Hanekleiva og konsekvenser av etablering av elektrisk ferge – hvis de ønsker at den skal gå fra Holmestrand
- Flytting av fylkesvegene gjennom Holmestrand – hvordan sikre trafikkantene i Skolegata og Rådhusgata; og hvilke effekter vil flytting av vegen gi for byutviklingen?
- Flytting av fylkesvegen i Sande sentrum
- Gå- og sykkelstrategi for den nye kommunen

9.Utdanning og oppvekst

9.1: Relevante lover, planer og føringer

- Barneloven
- FNs barnekonvensjon
- Opplæringsloven og NOU 2019:23 Ny opplæringsliv
- Forskrift til opplæringsloven
- Lov om voksenopplæring
- Læreplanverk for grunnskolen
- St.meld 28 (2015-2016) Fag -Fordypning – Forståelse – en fornyelse av Kunnskapsløftet
- St.meld 6 (2019-2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO
- Fylkeskommunale retningslinjer for skoleskyss
- Lokal forskrift om opptaksgrenser
- Lokal forskrift om ordensreglement
- Overordnet handlingsplan mot mobbing og krenkende atferd
- Vedtekter for skolefritidsordningen
- Barnehageloven med tilhørende forskrifter
- Forskrift om rammeplan
- Vedtekter for kommunale barnehager
- Lov om barneverntjenester (barnevernloven)
- Lov om endringer i barnevernloven (barnevernsreform)

9.2 Antall skoler

I 2019 hadde Holmestrand fem kommunale skoler; Ekeberg, Kleiverud og Botne barneskoler, Gjøklep ungdomsskole og Hof skole (1. – 10. trinn). I tillegg er den en friskole i kommunen; Holmestrand internasjonale Montessoriskole. I er Hof en skole: Hof skole med 1-10 klasse. Sande har 5 skoler;

Kjeldås, Selvik, Galleberg og Haga barneskoler og Sande Ungdomsskole. Våren 2020 vedtas det ny forskrift om opptaksgrenser for «nye» Holmestrand. Denne vil kun medføre mindre justeringer i forhold til de gjeldende opptaksgrensene som. Disse er identiske med definerte kretser/opptaksområder i henholdsvis Holmestrand, Sande og Hof kommuner. For Hof er opptaksområdet identisk med de tidligere kommunegrensene.

9.3 Høyest avsluttede utdanning i 2018 – kvinner og menn over 16 år (i %)

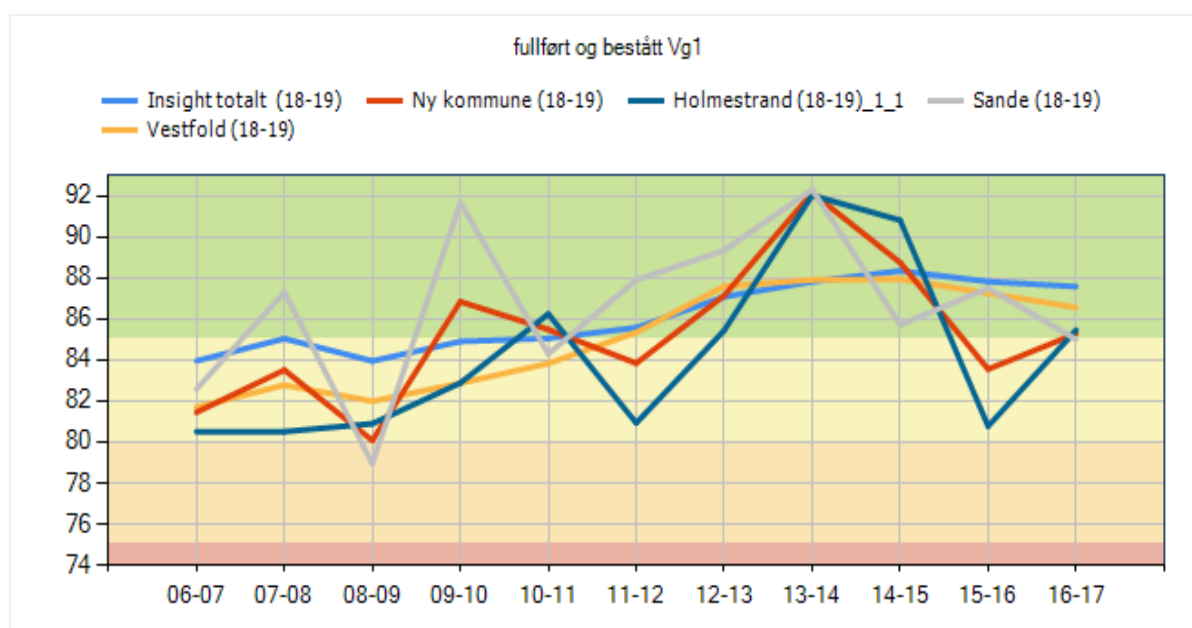
	Grunnskole		Videregående skole		Høyere utd. – kort (3 år)		Høyere utd. – lang	
	2010	2018	2010	2018	2010	2018	2010	2018
Holmestrand	31,4	27,6	45,8	41,0	18,7	21,8	4,0	6,4
Hof	31,0		48,9		16,9		3,3	
Sande	32,1	27,2	47,1	42,4	17,4	21,4	3,4	5,4
Vestfold	29,1	26,3	45,4	39,6	20,6	23,8	4,9	7,0
Norge	29,2	25,8	42,6	37,2	21,3	24,1	7,1	10,0

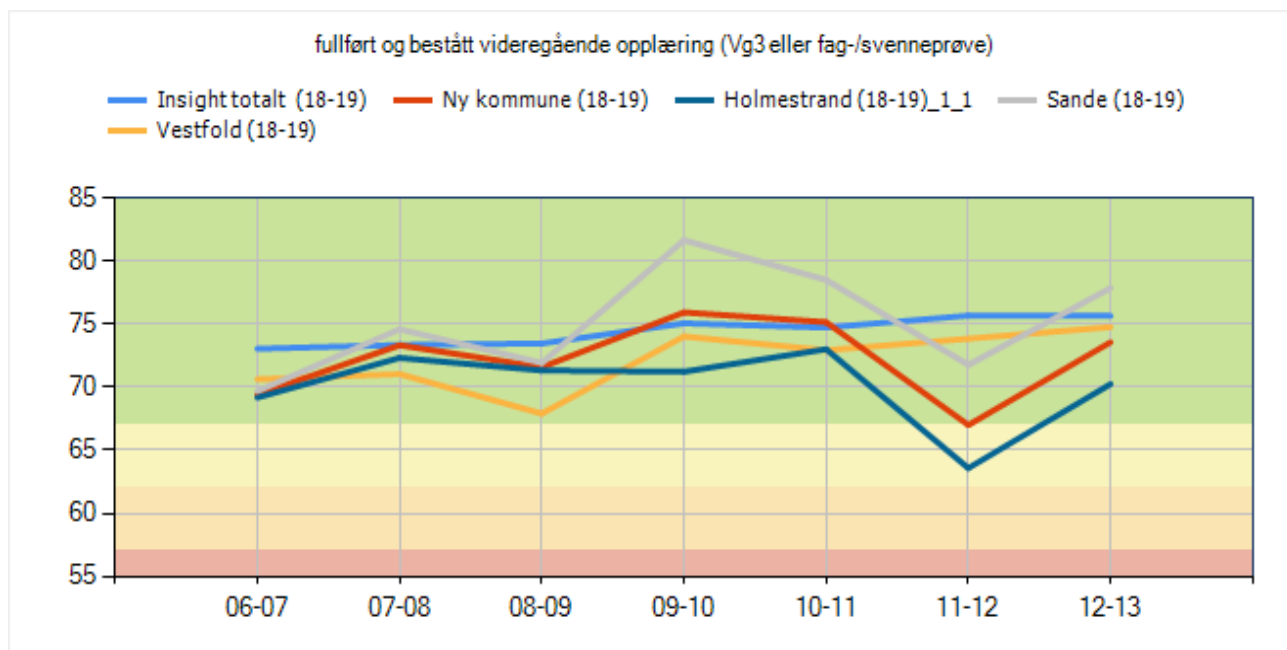
Kilde: SSB Statistikkbanken – tabell 09429 «Befolkningens utdanningsnivå»

Tabellen viser at stadig fler i befolkningen tar høyere utdanning. Tendensen er den samme i nye Holmestrand som i fylket og landet for øvrig, selv om utdanningsnivået her ligger litt under fylkes- og landsgjennomsnittet. Økningen i antallet innbyggere med høyere utdanning i tre år er større i (hele) nye Holmestrand enn landsgjennomsnittet, mens økningen i antall med lang høyere utdanning er noe lavere enn landsgjennomsnittet.

9.4 Gjennomføring av videregående opplæring – alle studieretninger/utdanningsprogram

Det er markant forskjell i gjennomføringsgrad i videregående opplæring mellom de som starter studieforberedende utdanningsprogram det året de fyller 16 år og elever som starter når de er 17 år eller eldre. For elever som startet på grunnkurs det året de fylte 16 år har 84 prosent studiekompetanse etter fem år innen de studieforberedende utdanningsprogram, mens for de som startet det året de fylte 17 år har bare 41 prosent oppnådd studiekompetanse på samme tid. Kilde: SSB

Her vises gjennomføring innenfor normert periode (fem år) basert på årstall påbegynt vgs.

Kilde: UDIR-skoleporten/SSB

9.5: Antall elever i grunnskolen

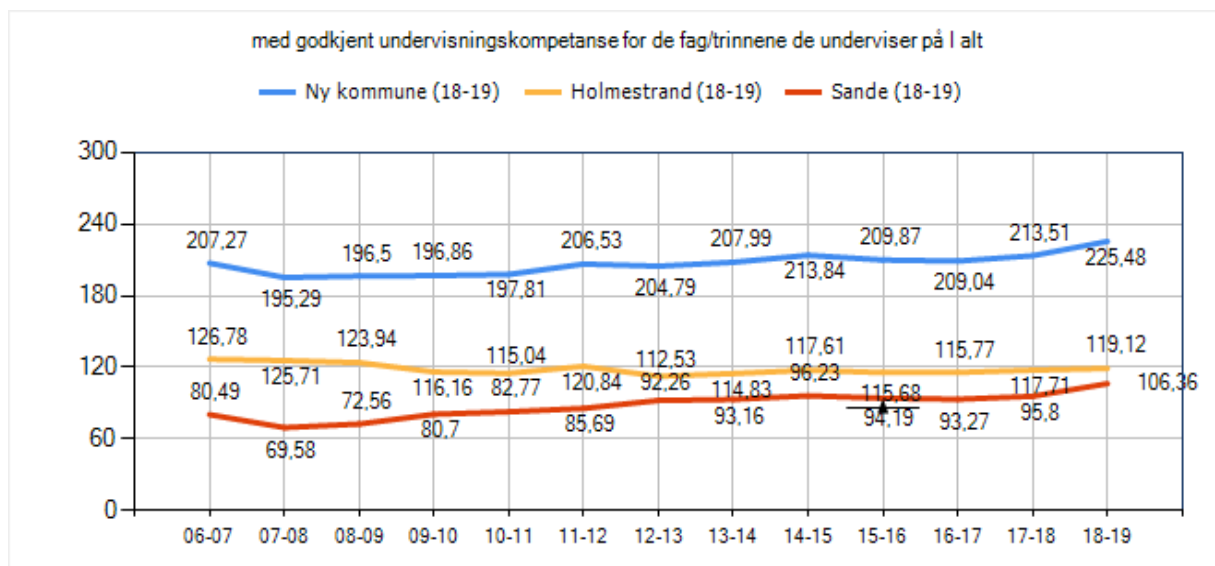
	Antall
Sum elever ved skolene	
Holmestrand (18-19)	2 805
Holmestrand (17-18)	2 796
Holmestrand (16-17)	2 775

Elevtallet vises samlet for skolene i nye Holmestrand.

Utviklingen gjennom de tre siste skoleårene viser en nettoøkning med én elev i Sande og 29 i Holmestrand. Kilde: Grunnskolens informasjonssystem (GSI)

9.6: Antall lærerårsverk i grunnskolen

Tallene hentes direkte fra GSI (C.Årsverk) i stillingsprosent. 1 årsverk = 100. Beregnes på bakgrunn av årstimer fra ramme B etter formelen årstimer/741 for barnetrinn og årstimer/656 for ungdomstrinn. Nedenfor presenteres antall årsverk med godkjent undervisningskompetanse i de fag/trinn de underviser på i alt som en graf slik at man kan se utvikling over tid.

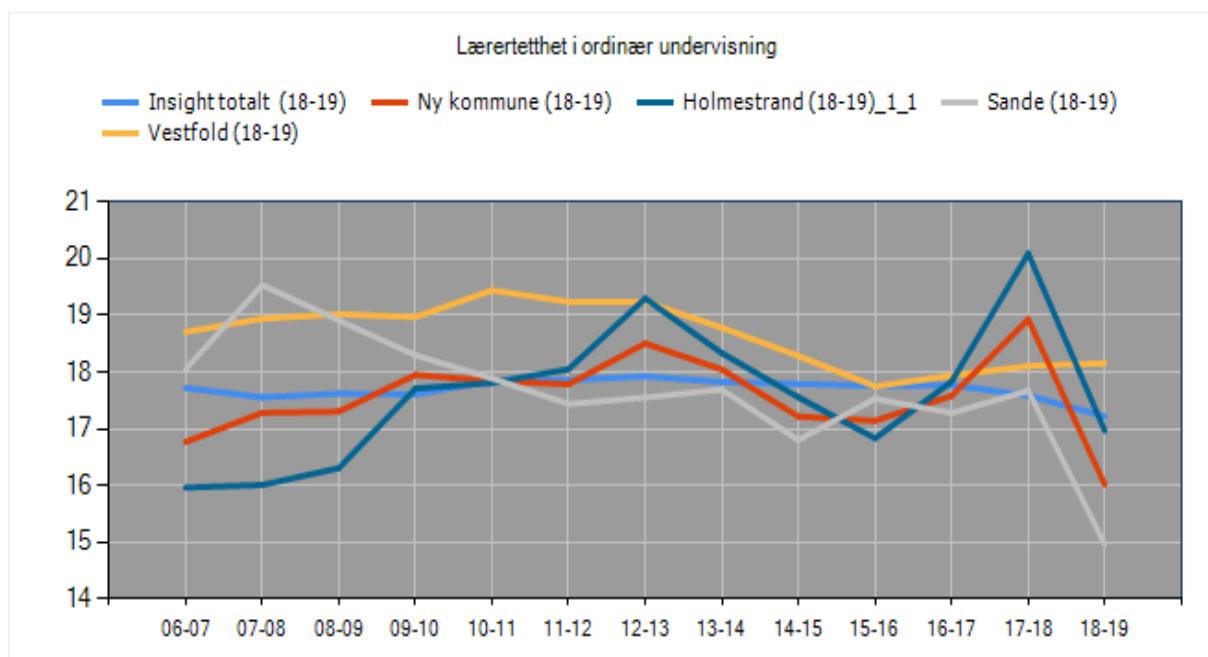

9.7: Årstimer til ordinær undervisning

	2015	2019
Holmestrand	55 253	
Hof	20 217	
Sammenslått Hof og Holmestrand	75 470	74 459
Sande	55 278	64 315
Nye Holmestrand	130 748	138 774

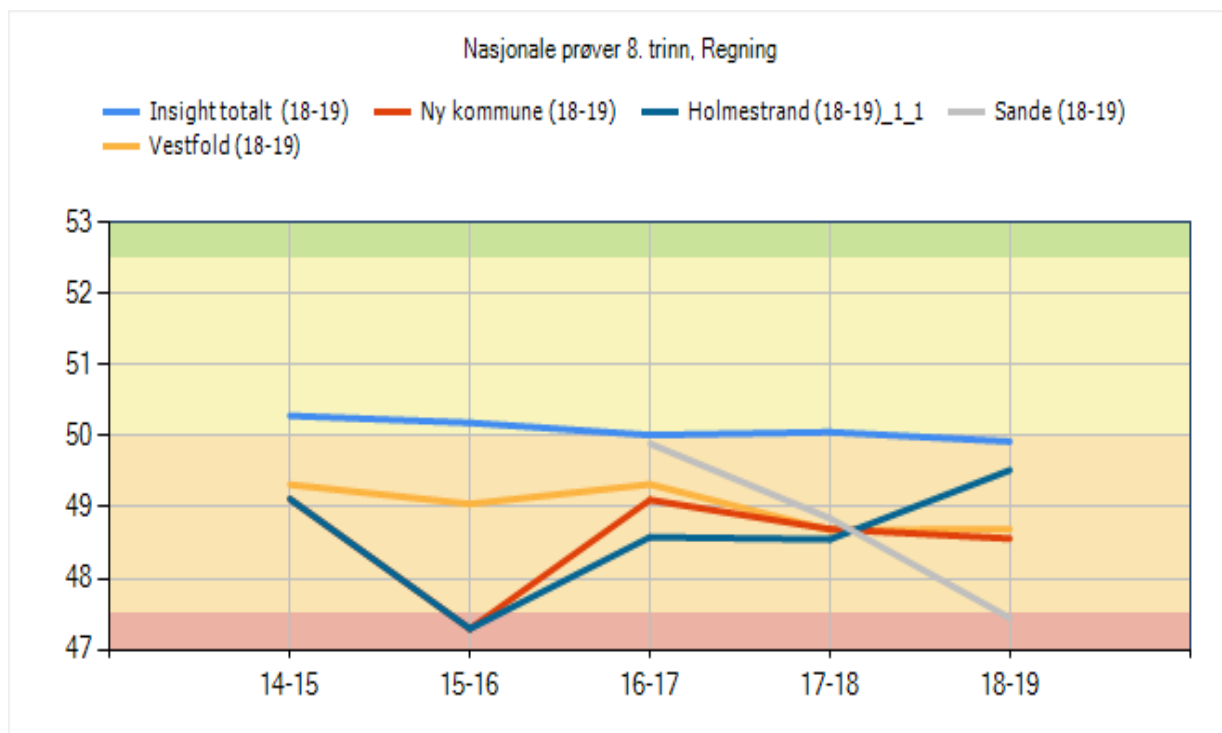
Kilde: GSI

9.8: Lærertetthet i ordinær undervisning - Kilde: GSI/Conexus Insight

Y-aksen viser antall elever per lærerårsverk. Jo lavere score, jo høyere lærertetthet. I skoleåret 2018-2019 ble lærernormen innført. Dette forklarer den tydelige styrkingen.

9.9: Andel elever med vedtak om spesialundervisning

9.10 Barnehager

Den nye kommunen har 22 barnehager. 8 er kommunale og 14 private.

9.10.1: Framskriving av folketallet 1- 5 år

	2025	2030	2040
Hof/Holmestrand	760	801	832
Sande	616	685	757
Holmestrand (nye)	1376	1486	1589

Kilde: SSB Statistikkbanken tabell 11 668

Fødselstallene i den sammenslåtte kommunen har ligget på ca 230 barn i året. Barnehagedekningen ligger på ca 90%, noe som gir ca 1000-1050 barn i de fem årskullene som er med i befolkningsframskrivingen. Skal vi nå det nivået som framskrivingen viser, må det med andre ord flytte inn rundt 500 personer i barnehagealder fram mot 2040.

9.10.2: Barnehager etter eierskap

	2010	2014	2018
Holmestrand			
• Private	9	9	
• Kommunale	5	5	
Hof			
• Private	2	2	
• Kommunale	2	2	
Sande			
• Private	7	5	5
• Kommunale	3	3	2
Hof og Holmestrand			
• Private			9
• Kommunale			6
Nye Holmestrand			
• Private			14
• Kommunale			8

Kilde: SSB Statistikkbanken tabell 09220

9.10.3 Andel barn 1-2 år i barnehage

	2015	2016	2017	2018
Holmestrand	83,3	89,7	84,1	
Hof	68,1	84,4	88,7	
Sande	82,7	79,1	80,9	83,7
Sammenslått Hof og Holmestrand				87,2

Kilde SSB Statistikkbanken tabell 12562

9.10.4: Andel barn 1-5 år i barnehage (I % av barna i aldersgruppa)

	2015	2017	2019
Holmestrand	91,9	92,8	
Hof	83,4	98,0	
Sammenslått Hof og Holmestrand			93,7
Sande	90,9	87,9	88,8

Kilde: SSBs statistikkbank – tabell 12 562

9.11 Barnevern

9.11.1 Barn med barnevernstiltak pr. 31.12

	Tiltak i alt			Omsorgstiltak			Hjelpetiltak		
	2010	2015	2018	2010	2015	2018	2010	2015	2018
Holmestrand	77	103		13	19		64	84	
Hof	33	31		8	0		23	0	
Holmestrand/Hof			124			25			99
Sande	86	70	57	14	16	20	72	54	37

Kilde: SSB Statistikkbanken tabell 09073

Tabellen over barnevernstiltakene viser ikke helt korrekt bilde for Hof. I 2015 hadde Hof et samarbeid med Re kommune om barnevernet, og siden Re var vertskommune, har vi ikke egen statistikk fra Hof for det året. I 2018 er Hof og Holmenstrand slått sammen, og tallene fra det året dekker derfor begge de to tidligere kommunene.

9.11.2 Nye barn med barnevernstiltak i løpet av året – i nominelle tall og pr. 1000 barn

	Nominelle tall			Pr. 1000 barn		
	2010	2015	2018	2010	2015	2018
Holmestrand	30	31		10,9	11,0	
Hof	16	13		17,7	15,7	
Holmestrand/Hof			46			12,6
Sande	44	30	20	16,8	11,1	7,2

9.12 Oppsummering og utfordringsbilde

Alle barn har rett på en trygg og god barndom. Familien er avgjørende viktig for at de skal få det, men det offentlige spiller også en viktig rolle. Kommunen har ansvar for barnehager og grunnskole, mens fylkeskommunen har ansvar for videregående skole. Barnevernet har både et kommunalt og et regionalt nivå som samarbeider. Læreplanverk for grunnskolen fornyes og tas i bruk i 2020. Dette omfatter ny overordnet del og nye fagplaner. Det har vært en bred prosess i forkant av ferdigstillelsen, og det arbeides med innføring på kommune- og skolenivå. Våren 2020 er også ny opplæringslov på høring. Det forventes at loven vil trå i kraft i 2022.

Mange lærere i Holmestrandsskolen har gjennomført formell videreutdanning som kvalifiserer til undervisning i fag på ulike trinn og innenfor prioriterte områder som f.eks. veiledning. Det er hovedfokus på basisfagene, men også på det digitale i opplæringen. Frem til 2025 vil kommunen ha lærere i videreutdanningsløpet. Holmestrand kommune deltar også i etterutdanningssatsningen «Desentralisert kompetanseheving.» Hovedfokus er digitalisering og dybdelæring. Dette er i forlengelsen av og integrert i kommunens tunge satsing på digitalisering av opplæringen. Kommunen har en egen strategi for dette, og det er digitalpedagoger ved samtlige skoler. Disse skal være faglige spydspisser når det gjelder opplæring i et moderne og fremtidsrettet læringsmiljø.

- At grunnskolen til enhver tid har en hensiktsmessig og robust skolestruktur som sikrer et faglig sterkt og likeverdig tilbud til alle elevene
- Hvordan beregne kapasitetsbehovet når veksten i hovedsak kommer fra tilflytting – og fødselstallene ser ut til å synke i årene framover
- Hvordan ivareta inkludering – og sikre at det benyttes alternative opplæringsarenaer og spesialskolelignende institusjoner i relevante/særlige tilfeller.
- Opptaksgrenser/skolekretser som ivaretar de til enhver tid gjeldende nasjonale bestemmelsene om nærskoletilhørighet - Grunnskoler og barnehager som kan videreutvikles og bygges ut etter behov
- Hvordan brukes kultur, idrett og fritid for å sikre alle en god oppvekst?
- Skolefritidsordning som skal drives så tett opp til selvkost som mulig
- Klarer vi å rekruttere medarbeidere med den kompetansen vi trenger framover?
- Barnevernets oppgaver – hvordan sikre alle barn en trygg oppvekst?

10. Kultur og fritid

10.1 Relevante lover, planer og føringer

- St.meld 10 (2018-2019) Frivilligheita – sterk, sjølvstendig og mangfaldig. Den statlige frivilligheitspolitikken
- St.meld 8 (2018-19) Kulturens kraft. Kulturpolitikk i framtida.
- Rom for demokrati og danning. Nasjonal biblioteksstrategi 2020-2023
- Strategisk kultur og idrettsplan for Vestfold
- Lov om kulturminner (Kulturminneloven)
- Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd (Kulturloven)
- Bestemmelser om tilskudd og fysisk aktivitet (2019) – Fylkeskommunen
- Biblioteksloven
- Opplæringslovens bestemmelser om kulturskoler
- St.meld 8 – om den kulturelle skolesekken
- St.meld 15 – Leve hele livet

10.2 Oversikt over frivillige lag og foreninger i nye Holmestrand

Idrett	Musikk	Kultur	Hobby	Nettverk og politikk	Samfunn
Hof IL	Hof Skolekorps	Stiftelsen gml. Eidsfoss	Hof husflidslag	Hof og Eidsfoss pensj forening	Kaarby Sanitetsforr.
Hof Golfklubb	Eidsfoss musikk-forening	Hof Historielag	Hobbyloftet i Vassås	Torstad eldrekafe	Fremtiden i våre hender Hof
Hof turngruppe	Hof hornmusikk	Holmestrand byteater	Holmestrand hundeklubb	Lions klubb Hof	Hof KFUM/KFUK speidere
Holmestrand basketball	Skibergkoret	Holmestrand kunstforening	Holmestrand fotoklubb	Lions klubb Holmestrand	Lerka 4H
Holmestrand maraton	Hillestad promenade-orkester	Holmestrand kulturfestival AS	Holmestrand husflidslag	Språkkafeen Holmestrand	Hof bygdekvinnelag
Holmestrand sykkelklubb – inkl barne-og ungdomsgr.	Holmestrand Brass	Aluminiums-museet Holmestrand	Treskjærer-gruppen	Civitan klubb Gyda Holmestrand	Bassengparken velforening
Kjærsenteret sittedans	Swinglett	Museumsfor. Vestfold privatbaner	Holmestrand Natur og kultur	Civitan klubb Holmestrand	Botne og Hillestad BULag
Solum golfklubb	Regnbuen seniorkor	Biorama	Østre Sande jeger-og fiskeforening	ADDA int. kvinnegruppe	Holmestrand sanitetsforening

Holmestrand og omegn skytterlag	Holmestrand skolekorps	Botne Historielag	Holmestrand Quiltelag	Botne og Hillestad pensj.forening	Holmestrand og omegn revmatikerfor.
Holmestrand IF – turn, fotball, håndball, badminton	Holmestrand ungdoms-korps	Bjerkøya båtforening	Holmestrand bridgeklubb	Botne Aktivitetssenter	Røde kors Holmestrand
Holmestrand petanque-klubb	Holmestrand storband	Sande historielag	Holmestrand sjakkklubb	Kjærsenteret aktivitetssenter	Botne og Hillestad bondelag
Kjærsenteret seniordans	Holmestrand trekkspill-klubb	Sande kunstforening	Sjakk i Sande	Kiwanis klubb Holmestrand	Holmestrand Bys Vel
Høgås alpiner	Galleberg sangkor	Sanderevyn	Galleberg bridgeklubb	Seniornett BAS	Reidvintunet
Botne skiklubb Hopp, alpint. Langrenn. Orientering og friidrett	Sande musikkorps	Slekt og data	Sande båtforening	Holmestrand pensj.forening	Hillestad bygdekvinnelag
DNT Holmestrand og omegn	Hagan bluesklubb	Vestfold digitale ungdom	Filletantene (Quilting i Sande)	Sande pensj.forening	Holmestrand sjømanns-forening
DNT Ung Holmestrand	Kor-Ona	Løkfabrikken Bakke gård	Sandebukta live		LHL Sande
Holmestrand og Botne skøyteklubb	Musikkens Venner Sande	Foreningen Eidsfoss	Bjerkøya båtforening	Sande Rotaryklubb	Foreningen Norden Sande
Holmestrand skateboardklub	Sande barnekor	Egg Kunstner-forening	Hof modellbil-klubb	Lions klubb Sande	Røde Kors Sande
BSK friidrett	Sande juniorkorps	Danseløven	Podenco-klubben, Norge	Holmestrand og Sande AP	Det gule huset, Sande
Gullhaug IL	Sande Soul Children	Vestfold teatteråd		Holmestrand Høyre	Betel Sande
Botneløyper IS	Sande trekk-spillklubb			Sande og Holmestrand SP	Gøy 4H
Holmestrand seilforening	Sandex-pressen			MdG Holmestrand	Kjeldås 4H
Holmestrand tennisklubb	De damene			Holmestrand SV	Kvikk 4H
Holmestrand ultraløperkl. HULK	Kjanken janitsjar			Holmestrand KrF	Norsk folkehjelp Sande og omegn

Sande friluftsråd				Holmestrand FrP	Norsk forb. for utv.hemmede (N.Vestfold)
Sande kraftsportsklubb				Sande og Holmestrand Venstre	Sande bygdekvinnelag
Sande skytterlag				Rødt Holmestrand	Sande BU-lag
Sande golfklubb					Sande landbrukslag
DNT Drammen og omegn					Sande sanitetsforening
Fotballkl. Speed					Selvik velforening
HK 72					Signalfeil
IL Sandvin					Spiriten
Nordre Sande Idrettslag					Økofestivalen i Sande
Sande dykkerklubb					Holmestrand speidergruppe
Sande kampsportslag					Holmestrand næringsforening
Sande Sportsklubb					Løkkatoppen Vel
Sande taekwondo					Selvikåsen Vel
Hof Toppers					Sande bygdekvinnelag
Holmestrand Innebandykl.					Sande musica
					Foreningen Norden Hstr.
					Oikos lokallag Sande
					Sande hørselslag
					Vassås bygdekvinnelag
					Rainforest Animal Rescue Group

Kilde: «Frivillig aktiv» Holmestrand, Sandeportalen og Google søk

10.3 Frivillighet i Holmestrand

Det er 468 frivillighetssentraler i Norge. Tre av dem er i Holmestrand: Sande og Hof er kommunale og i Holmestrand er den organisert som en stiftelse. Frivilligsentralene organiserer et mangfold av aktiviteter for frivillige. Frivilligsentralene har ressursgrupper bestående av lokale frivillige organisasjoner.

Kommunens portal for alle som vil bidra som frivillige, eller som ønsker å få oversikt over aktiviteter og tilbud for alle aldersgrupper er www.frivilligaktiv.no

Frivillige lag og foreninger som mottar kommunalt tilskudd

	«Andre kulturaktiviteter»		Idrett	
	2015	2018	2015	2018
Holmestrand	12	14	12	13
Hof	1		2	
Sande	13	6	8	5

Kilde: SSB Statistikkbanken Tabell 11 761 «Frivillige lag og foreninger som mottar tilskudd»

10.4 Bibliotek

Nøkkeltall 2019

Bibliotek:	Hof	Holmestrand	Sande	Holmestrand-bibliotekene
Utlån				
Utlån totalt	15026	44145	54948*	114119
Herav førstegangslån	10908	32214	43834*	86956
Totalt besøkstall	8208	68655	44095	120958
Arrangementer				
Arrangement for klasser og barnehager (inkl. DKS)	I tall for Holmestrand	33	21	54
Antall deltakere på arrangement for klasser og barnehager	"	913	450	1363
Arrangement i regi av biblioteket eller i samarbeid med andre	"	94	112	206
Antall deltakere på arrangement i regi av biblioteket eller i samarbeid med andre	"	1866	2251	4117
Åpne arrangement der eksterne har ansvaret for innholdet	"	174	6	180

Antall deltakere på åpne arrangement der eksterne har eneansvar for innholdet	"	2027	167	2194
Totalt antall arrangement				440
Totalt antall besøk på arrangement				7674

Kilde: Statistikk fra Holmestrand bibliotek pr. mars 2020 (* inkl tall for Haga og Sande skole)

10.4.1 Aktivitet i folkebibliotek i 2016 og 2019

	Fysiske besøk i biblioteket (antall)		Alle typer arrangement (antall)		Deltakere på alle arrangement (antall)	
	2016	2019	2016	2019	2016	2019
Holmestrand	21 682	76 863	89	301	1525	4 806
Hof	6 041		23		837	
Sande	42 756	44 095	79	139	2 315	2 868

Kilde: SSB Statistikkbanken Tabell 11758 – Aktivitet i folkebibliotek

10.5 Kulturskole

10.5.1 Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)

	2015	2016	2017	2018	2019
Holmestrand	-	-	-		
Hof	96,7	102,0	105,8		
Sande	10,2	9,4	8,7	5,4	
Sammenslått Hof og Holmestrand				21,0	16,6

Kilde: SSB Statistikkbanken tabell 12061

Holmestrand og Hof hadde felles kulturskole med Re kommune fram til august 2018. Deltakerne i kulturskolen er bare registrert i tidligere Hof kommune, og tallene i tabellen ovenfor gir derfor ikke et særlig presist bilde. Kulturskolene i Holmestrand og Sande ble slått sammen fra 2018 – noe som ikke reflekteres i tabellene fra SSB.

10.5.2 Netto driftsutgifter til kommunale kulturskoler pr. innbygger 6-15 år

	2015	2016	2017	2018	2019
Holmestrand	1 588	1 483	1 609		
Hof	2 826	3 599	3 406		
Sande	1 923	2 063	2 004	2 220	2 165
Hof og Holmestrand				2 336	2 012

Kilde: SSB Statistikkbanken Tabell 12061

10.5.3 Den kulturelle skolesekken

DKS i regi av Holmestrand og Sande kommune - vår 2019 og høst 2019				
	Antall produksjoner	Antall dager	Antall hendelser	Antall deltakere
Superheltsantralen	1	14	14	287
Det angår også deg	1	3	4	152
Kulturvertkurs barneskole	1	1	1	36
La dragene fly	1	4	12	266
Jernverket Eidsfoss	1	6	6	278
Dansens verden - høst	1	10	26	516
Kulturløype	1	3	1	108
Verktøy	1	10	2	87
Aluminiummuseet	1	6	6	150
Dansens verden - vår	1	8	28	585
Berger museum	1	6	6	299
Haugar Vestfold Kunstmuseum	1	8	8	293
Å male musikk	1	14	14	267
En by i endring	1	6	6	299
TING-KLANG	1	7	13	271
Guriløkka	1	6	6	138
Besøk på Sande bibliotek	1	5	5	106
TOTALT	17	117	158	4138
DKS i regi av Vestfold og Telemark fylkeskommune - vår 2019 og høst 2019				
	Antall produksjoner	Antall dager	Antall hendelser	Antall deltakere
Amina Sewali	1	2	3	668
Film & animasjon	1	7	13	290
Igor Dunder og Fetterforeningen	1	5	12	2001
Vikinggården på Borre	1	14	14	310
Bak Kaptein Morten	1	5	8	183
Den røde ballen	1	1	2	319
Do Not Feed the Trolls	1	2	3	768
Jan Tore Noreng - Robofobia	1	7	12	263
Screening	1	8	16	308
Spor av dråper og røde nebb	1	5	12	1137
Ønskedrøm	1	4	5	381
Film & Følelser	1	5	5	118
TOTALT	12	65	105	6746

10.6 Kulturminner i Holmestrand

Holmetrand kommune består av byen Holmestrand og tettstedene Sande, Hof og Eidsfoss. Kommunen har mange registrerte kulturminner i form av kulturmiljøer og enkeltminner både i byen og tettstedene med omland. I Holmestrand sentrum er det for eksempel bevart trehusbebyggelse og gateløp, eksempelvis Leira, Kirkegaten, Nordre Kleiv og Bakgaten med Backergården.

Det er to museer i byen: Aluminiummuseet som nylig ble ombygget og fikk nye utstillinger. Museet dokumenterer og presenterer byens viktige aluminiumsindustri. Holmestrand museum holder til i den s.k. Holstgården som er et patrisierhus fra 1756. Bymuseet viser Holmestrands historie fra 1500-

tallet til det 20. århundret. I Sande finnes miljøet i tilknytning til Prestegårdsalleen og i Eidsfoss restene etter jernverket med gruver, hovedgård, produksjonslokaler og arbeiderboliger.

Det er funnet mange spor etter eldre tiders jordbruk, seterbruk og utmarksdrift og det finnes mange spor etter eldre bosetninger, veifar og ferdselsårer. Kulturmiljøene ved Revåvannet og Holmsvannet og i Hanekleiva er eksempler på dette. I Angers Kleiv er det spor etter den gamle kongevegen mellom Oslo og Telemark.

Der avdekket automatisk fredete kulturminner fra et langt tidsspenn mellom steinalder og nyere tid i kommunen. Dette omfatter blant annet boplasser og utmarksminner, forsvarsverk, gravminner og gjenstander som verktøy, eller husgeråd.

10.7: Oppsummering og utfordringsbilde

Det er et stort antall og en stor bredde i det frivillige organisasjonslivet i Holmestrand. Idrett og musikk har mange forskjellige foreninger, men også innenfor interessegrupper i samfunnet er det et stort mangfold. Kulturopplevelser er i seg selv berikende for et samfunn og for den enkelte innbygger, og kommunen har et ansvar for å legge til rette for at innbyggerne får tilgang på kunst og kultur fra profesjonelle utøvere.

- Er det områder innenfor kommunal tjenester det burde være et tettere samarbeid med frivillig sektor. Bruk av samskaping som metode?
- Har vi anlegg og lokaler tilpasset nye og digitale måter å treffes? Utvikling av gode idrettsarenaer, vilkår for bruk av kommunale lokaler for frivillige organisasjoner, utlån av utstyr – hvordan organisere og finansiere?
- Frivillig sektors rolle i klimaarbeid og folkehelse
- Hvordan kan kultur og frivillighet bidra til å bygge en ny kommune – gjøre folk bedre kjent med egen kommune?
- Hvordan kan kultur bidra til kompetanseheving innenfor oppvekst og helsesektoren?
- Hvordan sikre at kulturmiljøer og tradisjonsrike bygninger blir ivaretatt i utviklingen av urbane bydeler og sentrumsmiljøer med utgangspunkt i trafikkknutepunktene?

11. Kommunen som myndighetsutøver

Kommunen har myndighet til å avgjøre en lang rekke saker og på et bredt spekter av fagområder. Det er for plasskrevende å ramse opp alle, men for å få et inntrykk er det tatt inn noen områder.

11.1 Teknisk, plan og bygg

- Saker som gjelder lokal forurensning
- Bevaring av kulturminner
- Sikring av naturmangfold
- Jakt, fiske og viltforvaltning
- Arealplanlegging – juridisk forpliktende plankart
- Byggesaksbehandling
- Oppmåling
- Klimatilpasning i bygg og i planer

11.2 Helse og omsorg

- Tildeling av hjemmebaserte tjenester, trygghetsalarmer, omsorgsboliger og sykehjemsplasser
- Avlastning, støttekontakter
- Varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA)
- Brukerstyrt assistanse (BPA)
- NAVs tjenester – utbetalinger, kurs og ulik oppfølging

11.3 Oppvekst

- Tildeling av barnehageplasser
- Spesialundervisning
- Skolefritids ordning (SFO)
- Undervisning utenfor ordinær skole
- Vurderinger og anbefalinger fra PPT
- Tildeling av ulike barnevernstjenester

11.4 Kultur og frivillighet

- Kommunale tilskudd til lag og foreninger
- Bruk av kommunale lokaler og bygg
- Tildele plasser i kulturskolen
- Behandling av søknader om spillemidler for idrett, kultur og friluftsanlegg

11.5 By – og tettstedsutvikling

- Skjenke- og serveringsbevilliger
- Parkeringsplasser
- Parkeringskort for bevegelseshemmede
- Drosjeløyver

12. Kommunen som samfunnsutvikler

Kommunen har en viktig rolle som samfunnsutvikler. Flere av kapitlene i dette kunnskapsgrunnlaget peker på områder som handler om det.

- Kommunen skal lage en kommuneplan – for kommunen som samfunn og kommunen som organisasjon. Kommuneplanen skal bestå av en planstrategi, en samfunnsdel og en arealdel. Den kommunal planstrategien skal opp til politisk behandling i hver politisk valgperiode – og seinest ett år etter at kommunestyret har konstituert seg etter et valg.
- Næringsarealer til ulike type bedrifter er en annen oppgave for kommunen. Disse settes av i kommuneplanen, og blir utviklet av private utviklere. Kommunen kan ha en rolle som døråpner og «smørekanne» i tilrettelegging av utviklingen av næringsområder og bedrifter. Holmestrand kommune har i tillegg blitt med i START-nettverket som gir veiledning og kurs til gründere og nyetablerere. Holmestrand med i Visit Vestfold som markedsfører kommunen og bedriftene i turistmarkedet.
- Beredskap er en kommunal oppgave som løses i hele organisasjonen, og som koordineres av kommundirektøren. Smittevernplan og pandemiplaner utarbeides som en del av beredskapsarbeidet.
- Klima og klimatilpasning er en annen oppgave som må løses i hele organisasjonen, men der det er teknisk sektor som får et eget ansvar for å holde oversikt og iverksette tiltak.
- Kommunen har et bredt utvalg av aktiviteter innenfor kulturområdet. Egne arrangementer i Biorama, på bibliotekene, kommunelokalet eller i tilknytning til museumsdriften.
- Kommunikasjon ut til innbyggere og presse og internt i organisasjonen koordineres av kommundirektør. Kommunikasjon skjer på kommunens hjemmeside, på intranettet for de ansatte og på digitale/sosiale plattformer.
- Holmestrand kjøper markedsføringstjenester fra Visit Vestfold, og er dermed på de samme digitale plattformene som kommuner og reiselivsaktører over hele landet. Arrangementer både i privat og offentlig regi kan også markedsføres her.

13. Kommunen som lokaldemokratisk arena

Det er i kommunen det lokale demokratiet lever og utføres. Kommunen har ansvar for å arrangere valg til kommunestyret, fylkesting og Storting.

13.1 Kommunestyret

Onsdag 16. oktober 2019 ble kommunestyret i Holmestrand konstituert.

- Kommunestyret er kommunens høyeste styringsorgan
- Kommunestyret består av 35 representanter og avgjør saker som gjelder hovedtrekkene i styringen av kommunen
- Kommunestyret vedtar budsjetter, langtidsplaner og andre saker av prinsipiell betydning for utviklingen av kommunen og tjenestene

Medlemmene i kommunestyret 2019-2023

Elin Gran Weggesrud	A	elin.weggesrud@holmestrand.kommune.no	452 65 040
Mette Måge Olsen	A	mettemaageolsen@gmail.com	990 41 994
Karl Einar Haslestad	A	karl.einar.haslestad@hotmail.com	920 51 150
Thomas Rundbråten	A	thrundb@online.no	958 27 552
Christina Berg	A	chrisbee@online.no	928 24 339
Camilla Maria Brekke	A	camillabrekke@outlook.com	926 67 283
Marthe Aasmundseth	A	martheaasmundset@gmail.com	918 71 458
Marius Øen Cleveland	A	marius.cleveland@gmail.com	948 89 765
Sigurd Røraas	A	siguroer@online.no	477 10 044
Bjørn Maurstad	A	bjornmaurstad@hotmail.com	957 58 766
Kjell Olav Baastad	A	kjels-ba@online.no	907 52 420
Alf Johan Svele	H	ajsvele@outlook.com	992 55 424
Aleksander Leet	H	aleksander.leet@gmail.com	906 06 580
Janne Hjelmtvedt	H	-	-
Keith Eikenes	H	keith.eikenes@fd.dep.no	917 13 486

Anne Helle Skog	H	anne.helle.skog@gmail.com	934 03 918
Jon Tunheim	H	jon.tunheim@gmail.com	417 21 014
Kari Brekke	H	kari.e.brekke@gmail.com	990 24 690
Hedda Wike	H	he-wike@online.no	928 91 310
Kjetil Roso	H	kjetil@roso.no	992 35 901
Elin Svele	H	elin_svele@hotmail.com	957 87 056
Lasse Berntzen	H	Lasse.Berntzen@usn.no	922 09 217
Jan Fredrik Vogt	Frp	vogtene1@gmail.com	402 22 286
Jørgen Bruserud Elstad	Frp	elstad@fpu.no	415 82 326
André Bråthen	Frp	braathen@fpu.no	932 95 508
Egil Olaussen	Frp	eg-olau@online.no	416 79 272
Tove Ødeskaug	Sp	tove.odeskaug@gmail.com	481 71 006
Anne Nordby Skarstad	Sp	annskars@outlook.com	938 39 347
Per Harald Agerup	Sp	per.harald.agerup@bondelaget.no	951 42 703
Paul Kristoffer Gregersen	Sp	pa-gre@online.no	913 48 756
Espen Watne Andresen	MDG	espenwatneandresen@gmail.com	926 62 477
Julie Guttormsen	MDG	Julie.Guttormsen@usn.no	454 45 227
Knut Vidar Hoholm	KrF	hoholm.sande@gmail.com	991 56 076
Lars Gunnar Lingås	R	lars@etikk.net	926 30 223
Anya Alme	SV	anya.alme@hotmail.no	928 50 494

13.2 Utvalg og råd

Medlemmene i de forskjellige råd og utvalg er listet opp på kommunens hjemmeside

Dette er de faste råd og hovedutvalg i Holmestrand kommune i perioden 2019-2023

- Formannskapet
- Kontrollutvalget
- Klageutvalget
- Administrasjonsutvalget
- Hovedutvalg for regulering, kommunalteknikk og miljø

- Hovedutvalg for kultur, oppvekst og frivillighet
- Hovedutvalg for helse, omsorg og velferd
- Ungdomsrådet
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse
- Eldrerådet

15.Tidslinje – ny kommuneplan Holmestrand

Tidsrom	Aktivitet
Vår/sommer 2020	Planstrategi og planprogram til førstegangsbehandling i planutvalg og kommunestyre (juni -20) Planstrategi/Planprogram på sendes høring/legges ut til offentlig ettersyn. Høringsperiode sommer 2020
Juli/august 2020	Forberede medvirkningsprosesser samfunnsdel – invitere deltakere, etablere temagrupper og referansegruppe Teste ut digitale løsninger
Høst 2020	Endelig vedtak planstrategi og planprogram samfunnsdel så raskt som mulig etter sommerferien
September – desember 2020	Samfunnsdelen utarbeides • Digitalt brukerpanel • Temagrupper og referansegruppe jobber med forslag • Underveisrapportering til adm styringsgruppe og kommuneplanutvalget
Andre møterunde 2021	Samfunnsdel til førstegangsbehandling Samfunnsdel på høring/offentlig ettersyn
Vinter 2021	Forslag til planprogram arealdel utarbeides administrativt • Arealstrategier for hele kommunen • Byarealstrategi Holmestrand by
Vinter 2021	Planprogram inkl. program for konsekvensutredning av arealinnspill til politisk behandling • Offentlig ettersyn
Vår/sommer 2021	Planprogram arealdel - inkl. arealstrategi fastsettes Invitasjoner til grunneierinnspill i hht vedtatt planprogram
Høst 2021	Konsekvensutredning av grunneierinnspill

Vinter 2022	Utarbeidelse av forslag til nye retningslinjer og bestemmelser Arealdelen til 1.gangsbehandling – sendes ut på høring/offentlig ettersyn
Vår 2022	Bearbeiding av innkomne forslag til arealdelen • Eventuelle innsigelser drøftes med regionale myndigheter • Plankart og bestemmelser justeres
Sommer 2022	Endelig vedtak samlet kommuneplan – inkl. kart, retningslinjer og bestemmelser

